Τό σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(85)

Νά μας ζήσης !

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ 'Επιτροπὴ 'Εντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Ηρώδου 'Αττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 85 (13)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

'Οργανισμῶν, Τραπεζῶν, 'Εταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. "Απορα παιδιά: "Ενα χρόνο 15.000. 'Εξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. "Ενα χρόνο: 25.000. 'Εξάμηνη 15.000.

'Εξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

'Υπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, 'Αντιφίλου 16 — 'Αθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, 'Αθῆναι

Τὸ 'Αρκάδι μὲ ἐρωτᾶ: «Ποῖα ἦσαν κατὰ τὸν "Ομηρον τὰ νησιὰ τῶν Κυκλώπων, τῶν Σειρήνων, τῆς Καλυψοῦς καὶ τῶν Φαιάκων:»

'Α π ά ν τ η σ η : 'Ο Πολύφημος ποὺ ἐτύφλωσε ὁ 'Οδυσσέας τοποθετεῖται εἰς ἄντρον εὑρισκόμενον ἐπὶ τῆς Σικελίας. Αἱ νῆσοι τῶν Σειρήνων ὑποτίθεται ὅτι ἦσαν εἰς τὰς ἰταλικὰς ἀκτάς. Τὸ νησὶ τῆς Καλυψοῦς εἶναι ἡ μυθολογικὴ 'Ωγυγία. Βρίσκεται στὴ Μεσόγειο ἀλλὰ ἄγνωστο ποῦ. 'Αμφισβητεῖται καὶ ἡ ὕπαρξη τοῦ νησιοῦ. Τὸ νησὶ τῶν Φαιάκων εἶναι ἡ Κέρκυρα.

'Ο Χαράλαμπος 'Αθ. Μπάλτας μὲ ἐρωτᾶ: Μ' ἕνα κομμάτι πάγου, ἐὰν ἔχῃ σχῆμα φακοῦ, μποροῦμε συμπυκνώνοντας τὶς ἀκτῖνες τοῦ 'Ηλίου ν' ἀνάψουμε τσιγάρο;

'Α π ά ν τ η σ η : Θεωρητικῶς μπορεῖ. Κάθε σῶμα σὲ σχῆμα φακοῦ, διαφανὲς ποὺ εἶναι πυκνότερο ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα, μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συμπύκνωση τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ νὰ δημιουργήσῃ ὑψηλὴν θερμοκρασίαν. Καὶ ὁ πάγος, σὲ σχῆμα φακοῦ θὰ μποροῦσε νὰ συμπυκνώσῃ τὶς ἀκτῖνες. 'Αλλὰ εἶπα θεωρητικῶς. Διότι πρακτικῶς ὁ πάγος λειώνῃ, τὸ σχῆμα του θὰ μεταβάλλεται διαρκῶς καὶ θὰ διαταράσσεται ἡ συμπύκνωση. 'Υποτίθεται ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐπιτευχθῆ μιὰ σταθερότης εἰς τὸν πάγον καὶ εἰς τὸ σχῆμα του διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἀποτέλεσμα. Καὶ πρὸ παντὸς ἡ διαφάνεια ποὺ ἐπιτρέπει τὴ διέλευση τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου νὰ μένῃ σταθερή.

'Ο 'Αστέριος Χατζούδης μὲ ἐρωτᾶ: 'Απὸ ποῦ βρίσκονταν οἱ ἄγριοι κάτοικοι ποὺ βρῆκε ὁ Κολόμβος ὅταν ἀνακάλυψε τὴν 'Αμερική;

'Α π ά ν τ η σ η : Στὴν ἐρώτησή του ὁ φίλος μας, θὰ θέλῃ νὰ πῆ πώς, ἀφοῦ ἡ 'Αμερικὴ ἦταν ἄγνωστη στὴν Εὐρώπη καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐπικοινωνία μ' αὐτήν, πῶς βρέθηκαν ἄνθρωποι; Λοιπόν: Κατὰ κανόνα σχεδόν, εἰς ὅλας τὰς ἐξερευνήσεις ποὺ ἔγιναν ἀγνώστων τόπων, εὑρέθη ζωή. Εἴτε ἀνθρώπων, εἴτε ζώων, καὶ σχεδὸν πάντοτε καὶ τῶν δύο. Πῶς βρέθηκαν; Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ βρέθηκαν καὶ στὴν Εὐρώπη. Καὶ γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τοὺς Εὐρωπαίους, παραμένει πάντοτε τὸ μυστήριο τῆς δημιουργίας. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς πῶ κάτι πού, ἐνῶ δὲν θὰ λύσῃ τὶς ἀπορίες μας θὰ σᾶς δώσῃ ἀφορμὴ σὲ πολλὲς σκέψεις. 'Η Βραζιλία π. χ. ἀνακαλύφτηκε ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, μόλις στὸ 1500 μ. Χ. 'Εκεῖ βρῆκαν ἰθαγενεῖς ἀγρίους. 'Ωστόσο, στὰ 1845 ἀνακαλύφτηκαν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας ἐρείπια μεγάλης καὶ ἀρχαιοτάτης πόλεως, ποὺ εἶχε μεγαλοπρεπῆ κτίρια μὲ ἐπιγραφὲς ἀγνώστου γραφῆς καὶ γλώσσας. Συμπέρασμα: Πόσα πράγματα ἀγνοοῦμε!

'Ο κ. Παναγιώτης Καφάλης (Καρδίτσα) μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὸς ἦταν ὁ Καζανόβας;

'Α π ά ν τ η σ η : Τὸ ὄνομά του εἶναι 'Ιωάννης 'Ιάκωβος Καζανόβα di Sangalt. Εἶναι 'Ιταλὸς τυχοδιώκτης ποὺ γεννήθηκε στὴ Βενετία στὰ 1725 καὶ πέθανε στὰ 1798. "Εγινε περιβόητος γιὰ τὶς τρομερές του περιπέτειες. Τὰ «ἀπομνημονεύματά» του τὸν ἔκαμαν ἀθάνατο.

'Ο Κ. 'Αθανασόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Ποίαν γλῶσσαν ὡμίλουν ὁ 'Αδὰμ καὶ ἡ Εὕα;

'Α π ά ν τ η σ η : Τὴν γλῶσσαν τῶν 'Αγγέλων. Μετὰ τὴν σύγχυση τῶν γλωσσῶν ἐπῆλθον αἱ γήϊναι γλῶσσαι.

'Ο Διονύσιος Μαρκόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἦταν ὁ Τζῶνσον ὁ "Εμερσον, ὁ Πασκάλ, ὁ Λέχνερτ, ὁ Φραγκλῖνος καὶ ὁ Γκαῖτε;

'Α π ά ν τ η σ η : 1) Μὲ τὸ ὄνομα Τζῶνσον εἶναι γνωστοὶ οἱ : α) Βενιαμίν: "Αγγλος δραματικὸς συγγραφεὺς καὶ ἠθοποιὸς ποὺ γεννήθηκε στὰ 1573 καὶ πέθανε στὰ 1637. "Ηταν φίλος τοῦ Σαίξπηρ. Μὲ τὶς κωμωδίες καὶ τὰ δράματά του κάνει ἐπίθεση καὶ σάτυρα ἐναντίον τῆς ἀκολασίας καὶ τῆς σκληρότητος τῶν συγχρόνων του. "Εγραψε ἀκόμη δράματα ἱστορικά. Θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους ἐκπροσώπους τῆς ἀγγλικῆς λογοτεχνίας. β) Σαμουήλ. "Αγγλος ποιητὴς καὶ λεξικογράφος. Γεννήθηκε στὰ 1709 καὶ πέθανε στὰ 1784. "Εγραψε σάτυρες. "Εγινε ὅμως περίφημος μὲ τὸ λεξικό του τῆς ἀγγλικῆς γλώσσας, καὶ γ) 'Ανδρέας: 'Αμερικανὸς πολιτικός. Γεννήθηκε στὰ 1808 καὶ πέθανε στὰ 1875. 'Εργαζόταν ὡς ράπτης. "Επειτα ἀπὸ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο καὶ τὴ δολοφονία τοῦ Λίνκολν ἐξελέγη πρόεδρος τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν (ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1869). 2) 'Ο Ρὰλφ Οὐάλδος "Εμερσον ἦταν 'Αμερικανὸς φιλόσοφος καὶ ποιητὴς (1803 - 1882). 'Υποστήριζε μὲ τὴ φιλοσοφική του θεωρία πὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι κύριος τῆς «εἱμαρμένης του» — καὶ ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς εἶναι ὁ καθαρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ κάθε ἐγωϊστικὸν στοιχεῖον, διὰ νὰ μπορέσῃ ἔτσι ἡ ψυχὴ νὰ ἑνωθῆ μὲ τὸ Θεό. "Εγραψε πολλὰ ἔργα. 'Ανάμεσα σ' αὐτά: «'Ο 'Αμερικανὸς λόγιος», «'Αντιπροσωπευτικοὶ ἄνδρες», «Χαρακτῆρες ἀγγλικοί», «'Ο τρόπος τοῦ ζῆν», «Λόγια τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἀγάπης», «Λόγια τοῦ κόσμου». 3) Βλάσιος Πασκάλ, εἶναι Γάλλος μαθηματικὸς καὶ φιλόσοφος. Γεννήθηκε στὰ 1623 καὶ πέθανε στὰ 1662. Εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τῆς θεωρίας περὶ πιθανοτήτων. ἀσχολήθηκε μὲ τὴ μελέτη τῆς καμπύλης καὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. 'Αγωνίστηκε ἐναντίον τῶν 'Ιησουϊτῶν. "Αφησε ἀρκετὰ ἔργα. 4) Λέχνερτ δὲν γνωρίζω κανέναν. Γνωρίζω φυσικὰ μὲ παρεμφερῆ ὀνόματα: α) Λάχνερ (Φράνς). Γερμανὸς συνθέτης καὶ διευθυντὴς ὀρχήστρας (ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνα). Συνδέθηκε εἰς τὴν Βιέννην μὲ τὸν Σοῦμπερτ. "Εγραψε μελοδράματα, ὅπως τὰ «'Αλίντια», «Μπενβενοῦτο Τσελλίνι», «Αἰκατερίνη Κορνάρο» κλπ. β) Λίχτβαρκ ('Αλφρέδος). Γερμανὸς τεχνοκρίτης. Γεννήθηκε στὸ 'Αμβοῦργο (1852 - 1914) καὶ γ) Λίχτβερ (Μάγνος - Γοδοφρεῖδος). Γερμανὸς ποιητὴς (1719 - 1783). Τὸ κυριώτερόν του ἔργον εἶναι «Τέσσερα βιβλία Αἰσωπείων μύθων». 5) Φραγκλῖνος. α) (Βενιαμίν). 'Αμερικανὸς πολιτικὸς καὶ φυσικὸς περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψα λεπτομερῶς στὸ τεῦχος 78 σελὶς 142 τόμος 4ος). β) Φραγκλὶν (σὲρ Τζών). "Αγγλος ἐξερευνητής. 'Επεχείρησε ἐξερευνήσεις τῶν Βορείων ἀκτῶν τοῦ Καναδᾶ καὶ ἔφθασε μέχρι τῶν πιὸ δυτικῶν πρὸς τὸν Παγωμένον ὠκεανὸν (1825). Στὰ 1843 τοῦ ἀνατέθηκε ἡ ἀρχηγία πρὸς τὶς ἀρκτικὲς θάλασσες γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τῆς Νοτιοδυτικῆς διόδου, ἀλλὰ στὰ 1846 καταστράφηκαν τὰ πλοῖα του «"Ερεβος» καὶ «Τρόμος», αὐτὸς δὲ καὶ οἱ σύντροφοί του ἐπέθαναν ἔπειτα ἀπὸ περιπλανήσεις ἑνὸς ὁλόκληρου χρόνου!

'Ο 'Ιωάννης Παν. Γεωργιόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἐννοοῦμεν λέγοντες πρόβλημα τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου, δήλιον πρόβλημα καὶ τ ρ ι χ ο μ ε τ ρ ή σ ε ω ς τῆς γωνίας;

'Α π ά ν τ η σ η : Εἶναι τὰ τρία προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦσαν τοὺς ἀρχαίους γεωμέτρες καὶ τῶν ὁποίων ἡ λύση διὰ τοῦ κανόνος καὶ τοῦ διαβήτου ἀποδείχτηκε ἀδύνατος: Λέγοντες τετραγωνισμὸ τοῦ κύκλου ἐννοοῦμε τὴν ἐξεύρεση τετραγώνου τοῦ ὁποίου τὸ ἐμβαδὸν νὰ εἶναι ἴσο μὲ δοθέντα κύκλο. Τὸ Δήλιο πρόβλημα εἶναι νὰ βροῦμε κύβο — δηλαδὴ τὴν πλευρὰ τοῦ κύβου — ποὺ εἶναι διπλάσιος ἀπὸ δοθέντα κύβο. Τριχοτόμησις — καὶ ὄχι τριχομέτρησις τῆς γωνίας — εἶναι ἡ διαίρεση δοθείσης γωνίας εἰς τρία ἴσα μέρη διὰ τοῦ κανόνος φυσικά, καὶ τοῦ διαβήτου.

'Ο Νικόλαος Μουντζούρης μὲ ἐρωτᾶ: τί ἦτο ὁ Κολμπέ;

'Α π ά ν τ η σ η : 'Ο 'Αλέξανδρος Λουδοβῖκος Κόλμπε ἦταν Πρῶσσος φιλέλληνας (γεννήθηκε στὰ 1793 καὶ πέθανε στὰ 1860). Σὰν ἀξιωματικὸς τοῦ σώματος τῶν φιλελλήνων ἔλαβε μέρος σὲ πολλὲς μάχες κατὰ τὴν 'Ελληνικὴ ἐπανάσταση, ὑπηρέτησε σὰν ὑποφρούραρχος Μεσολογγίου κατὰ τὴν πολιορκία τῆς πόλεως. Μετὰ ὑπηρέτησε σὰν ἀρχιεπιμελητὴς τοῦ Ναυτικοῦ.

'Ο Γεώργιος 'Εγγλέζος μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὸς ἦτο ὁ 'Αστυάγης;

'Α π ά ν τ η σ η : 'Ο 'Αστυάγης ἦταν βασιλιᾶς τῶν Περσῶν (584 - 550 π.Χ.). 'Εναντίον του ἐπαναστάτησε ὁ Κῦρος καὶ εἰς μάχην, εἰς τὰς Πασαργάδας τὸν ἐφόνευσεν.

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

Ἀπὸ τὴν Κρήτη μέχρι τὶς βόρειες ἀκριτικὲς περιφέρειες ἀπὸ τὸ Ἰόνιο μέχρι τὶς ἀνατολικὲς ἀκτὲς τοῦ Αἰγαίου, στὰ κατάφυτα βουνὰ μὲ τὰ ὁλόδροσα χωριά τους, στοὺς πράσινους κάμπους, στὰ γραφικά μας νησιὰ μὲ τὶς δαντελλωτὲς ἀκρογιαλιές τους οἱ Ἕλληνες πανηγύρισαν τὴ Βασιλικὴ Γιορτή.

Κι' ἔτσι δόθηκε στὸ λαὸ ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώση τὴν ἀγάπη του, τὴν ἀφοσίωσή του, τὸν θαυμασμό του στὸ Βασιλέα του, τὴν Α. Μ. τὸ Βασιλέα Παῦλο, ποὺ μαζὶ μὲ τὴν ἀκούραστη σύντροφο του, τὴν Α. Μ. τὴν λαοφιλῆ Βασίλισσα μας, τὴν Βασίλισσα Φρειδερίκη ποὺ στάθηκε ἡ Μεγάλη Μάνα ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας μας, μοχθοῦν γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας μας, γιὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἱστορικῆς χώρας μας, γιὰ τὴν εὐημερία καὶ τὴν εὐτυχία τοῦ λαοῦ Τους.

Τὰ παιδιὰ καὶ οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἔχουν ἰδιαίτερο λόγο νὰ νοιώσουν ξεχωριστὴ χαρὰ γιὰ τὴ βασιλικὴ γιορτὴ γιατὶ τὴν ἡμέρα αὐτὴ δόξασαν τὸ Θεό, ποὺ χάρισε στὴν πατρίδα μας ἕνα Βασιλιᾶ συνετό, ἕνα Βασιλιᾶ ποὺ ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτό του στὴν ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ λαοῦ της...

Στὸν κόπο ἀκάματος. Στὸ ἐνδιαφέρον ἀστείρευτος. Στὶς φιλανθρωπικὲς ἐκδηλώσεις ἁπλόχερος. Στὴν ἀγάπη Του ἄφθαστος. Στὸ καθῆκον Του ἀσάλευτος. Βασιλιᾶς αὐτὸς εἶναι τὴν ἴδια στιγμὴ πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος ὑπηρέτης τῆς πατρίδος καὶ τοῦ λαοῦ Του! Ὁ πόνος τοῦ λαοῦ Του εἶναι καὶ δικός Του πόνος. Οἱ λύπες του λύπες Του. Οἱ χαρές του χαρές Του. Καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ παιδιά Του, ἀγαπημένα, πατέρας κι' αὐτὸς στοργικὸς γιὰ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα...

Νὰ γιατὶ κάτω ἀπὸ τὴν πολύχρωμη εἰκόνα Του, ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα, ἕνα ὀκτάχρονο ἀγόρι ἀπρόσκλητο καὶ αὐτόκλητο σημείωσε αὐθόρμητα: «Νὰ μᾶς ζήσης». Μὲ τὶς τρεῖς αὐτὲς λέξεις τὸ παιδὶ ποὺ τὶς ἔσυρε κρατώντας ἀδέξια στὸ ἀσταθές του χέρι τὸ μολύβι, ἐξεδήλωσε τὰ σταθερὰ αἰσθήματα τῆς καρδιᾶς ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος.

«Νὰ μᾶς ζήσης» καλέ μας Βασιλέα! «Νὰ μᾶς ζήσης ἀγαπημένε ἄνακτα» ποὺ εἶσαι πρῶτος στὸ καθῆκον καὶ πρῶτος στὶς ὑποχρεώσεις. Ὁ Θεὸς ἂς εἶναι στὸ πλευρό Σου. Καὶ ἡ ἰσχύς Σου ἂς στηρίζεται πάντα στὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ Σου, καὶ τὰ ἔργα Σου ἂς ἐμπνέονται ἀπὸ τὸν Ὕψιστο!

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ:

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 338)

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἰωάννου Καραμίχας μὲ ἐρωτᾶ: ὑπῆρξεν ὁ περιπλανώμενος Ἰουδαῖος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὄχι. Εἶναι πρόσωπον τῆς νεωτέρας μυθολογίας. Κατὰ τὸν μῦθον αὐτὸν ἕνας Ἰουδαῖος ὅταν ὁ Ἰησοῦς, φορτωμένος τὸν Σταυρόν, ἀνέβαινε τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τοῦ Γολγοθᾶ τὸν ἔβρισε καὶ τοῦ εἶπε:

— Βάδιζε γρήγορα!

Καὶ τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε:

— Περιπατῶ κι' ἐγὼ γρήγορα, ἀλλὰ καὶ σὺ θὰ περπατῆς μέχρις ὅτου γυρίσω.

Ἀπὸ τότε ὁ ὑβριστὴς περιφέρεται στὴ Γῆ, χωρὶς νὰ βρίσκη τὸ θάνατο, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ βρίσκη ἀνάπαυση καὶ ἡσυχία. Σὲ πολλὰ μέρη λέγεται Ἀχασβερός. Πολλὲς ἑλληνικὲς παραδόσεις ὑπάρχουν ποὺ εἶναι ἕνα εἶδος παραλλαγῆς τοῦ μύθου τοῦ Περιπλανώμενου Ἰουδαίου. Πιστεύω πὼς ὁ μῦθος αὐτὸς θέλει νὰ συμβολίση τὸν αἰώνιον ἔλεγχον τῆς συνειδήσεως τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἄδικο σταύρωση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἰωάννης Γεωργιόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Μποροῦμε μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸν ποὺ παράγει μιὰ γεννήτρια νὰ κινήσουμε τὸ μοτὲρ τοῦ κινεῖ τὴν γεννήτρια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἂν μπορούσαμε νὰ ἐπιτύχουμε αὐτό, θὰ εἴχαμε βρῆ τὸ ἀεικίνητον! Ἀλλὰ τὸ ἀεικίνητον μέχρι σήμερα δὲν ἔχει βρεθῆ καὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ βρεθῆ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ὁ Παναγιώτης Λιαλιάτσης μὲ ἐρωτᾶ:
Ποῖος ἦτο ὁ Παπουλᾶκος· οἱ προφητεῖες του ἦταν ἀληθινές;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μὲ τὸ ὄνομα Παπουλάκης ἢ Παπουλᾶκος φέρονται δύο μοναχοί. Ὁ πρῶτος εἶναι ἀπὸ τὸ Θιάκι. Κατὰ τὴν Ἐπανάσταση τῶν Ἑλλήνων μὲ συνεισφορὲς ἔκτισε τὴ Μονὴ τῶν Τριποτάμων στὰ Καλάβρυτα. Ἐκήρυττε ὅτι διὰ τῆς θείας δυνάμεως θὰ ἀπελάση τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο. Φονεύθηκε ἀπὸ τὸν Ἰμπραήμ, ποὺ πῆρε καὶ τοὺς θησαυρούς του. Ὁ ἄλλος ἦταν μοναχὸς ἀπὸ τὴν Ἀρμπούνα τῶν Καλαβρύτων. Ξεσήκωσε τοὺς πληθυσμοὺς τῆς Πελοποννήσου ἐναντίον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ Βασιλιᾶ Ὄθωνα τοὺς ὁποίους κατηγοροῦσε ὡς καθολικίζοντας. Ὁ λαὸς τὸν πίστευε σὰν θεόπεμπτο καὶ θαυματουργό. Ἡ μεγαλείτερη δράση του ἦταν στὴ Μάνη. Συνελήφθη καὶ πέθανε περιωρισμένος στὴ μονὴ τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ τῆς Ὕδρας. Ὁ λαὸς τὸν πίστευε γιὰ Ἅγιο. Ἀπὸ ὅσα εἶπε τίποτε δὲν ἐπαλήθευσε.

Ὁ Σπῦρος Ἀδαμόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Σώζεται ὁ Σταυρὸς ποὺ ἐσταυρώθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὄχι· ὁ Τίμιος Σταυρὸς δὲν σώζεται. Τεμάχια μόνον αὐτοῦ σώζονται τόσον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως καὶ εἰς ἄλλας μονάς.

Ὁ Ἡρωϊκὸς Στρατιώτης μὲ ἐρωτᾶ: Πότε ἑορτάζει ὁ Ἐμμανουὴλ καὶ τί σημασία ἔχει ἡ ἑορτή του;

Τὸ Ἐμμανουὴλ σημαίνει στὴν Ἑβραϊκὴ «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». Εἶναι ὄνομα ποὺ δόθηκε στὸν Ἰησοῦ. Οἱ Μανώληδες γιορτάζουν τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων.

Ὁ Γ. Καράμπελας μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι ἡ θεωρία τῶν Κβάντα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τὴν θεωρία τῶν Κβάντα ἀνέπτυξε στὰ 1900 ὁ Γερμανὸς φυσικὸς Μὰξ Πλάνκ, θέλοντας μ' αὐτὴν νὰ ἐξηγήση τὰ φαινόμενα τῆς θερμικῆς ἀκτινοβολίας. Ἡ θεωρία αὐτὴ γενικεύθηκε καὶ ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς νεωτέρας φυσικῆς. Σύμφωνα μὲ τὴ θεωρία αὐτὴ τοῦ Μὰξ Πλὰνκ ἡ ἀκτινοβόλος ἐνέργεια δὲν εἶναι συνεχὴς ἀλλὰ ἐκπέμπεται κατὰ στοιχειώδη ἐλάχιστα ποσά, ποὺ ἀποτελοῦν τρόπον τινὰ τὰ ἄτομα τῆς ἐνεργείας. Τὰ ποσὰ αὐτὰ εἶναι τὰ λεγόμενα κβάντα.

Ὁ Τ. Τσελεπίδης μὲ ἐρωτᾶ: Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι νυκτάλωπες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἡ φυσικὴ κατασκευὴ τῶν ὀφθαλμῶν μας εἶναι τοιαύτη ὥστε οἱ ἄνθρωποι μποροῦμε νὰ βλέπουμε ἄριστα κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ σχετικὰ καλὰ ὑπὸ τὸ τεχνικὸν φῶς. Οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦν νὰ βλέπουν τὴν νύκτα. Ὑπάρχουν ὅμως μερικοὶ ποὺ ἔχουν τὴν ἱκανότητα, ὄχι νὰ βλέπουν, ἀλλὰ νὰ μποροῦν, νὰ βαδίζουν στὰ σκοτεινὰ ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῶν ἄστρων κλπ. Αὐτὰ ὑπὸ τὴν καθαρῶς φυσιολογικὴ ἄποψη. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἀσθένεια ἡ λεγομένη «Νυκταλωπία». Πρόκειται περὶ παθήσεως ὀφθαλμῶν. Ὁ πάσχων βλέπει καλύτερα μὲ τὸ ἑσπερινὸ φῶς παρὰ μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ὁ ἀσθενὴς λέγεται νυκταλωπικὸς καὶ τὸ ρῆμα εἶναι νυκταλωπιῶ, καὶ σημαίνει πάσχω ἀπὸ νυκταλωπίαν.

Ὁ Ἀντώνιος Καρύδης μὲ ἐρωτᾶ: Πόσους αἰῶνες περίπου π.Χ. ἐνεφανίσθη ὁ πλανήτης μας;

Ἡ ἡλικία τῆς Γῆς ὑπολογίζεται σὲ δύο δισεκατομμύρια χρόνια. Δηλαδή: 20 ἑκατομμύρια αἰῶνες, στοὺς ὁποίους φυσικὰ οἱ 20 μ.Χ. αἰῶνες δὲν παίζουν κανένα ρόλο, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ ἀπαντήσω ἐπακριβῶς στὴν ἐρώτησή σου.

Ὁ Νικόλαος Γεωργίου Παπανικολάου μὲ ἐρωτᾶ: Σὲ τί ὀφείλεται ἡ ἔκλειψη τῆς σελήνης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἡ σελήνη παθαίνει ἔκλειψη ὅταν καλυφθῆ ἀπὸ τὴ σκιὰ τῆς γῆς. Καὶ αὐτὸ γίνεται ὅταν ἡ γῆ βρεθῆ ἀκριβῶς μεταξὺ ἥλιου καὶ σελήνης καὶ τότε ἡ σκιὰ τῆς γῆς πέφτει στὴν σελήνη καὶ τὴν κρύβει.

Ὁ Νικόλαος Γεωργίου μὲ ἐρωτᾶ: Πόσο ἀπέχει ὁ Ἥλιος ἀπὸ τὴ Γῆ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μέση ἀπόσταση τῆς Γῆς ἀπὸ τὸν Ἥλιο εἶναι: 149.500 χιλιόμετρα. Ἡ ἐλαχίστη ἀπόσταση εἶναι 147.000 χιλιόμετρα καὶ ἡ μεγίστη 152.000 χλμ.

Τὸ ταπεινὸ Ἴο μὲ ἐρωτᾶ: ὁ Λούης ζῆ ἢ ὄχι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὄχι. Ὁ Ὀλυμπιονίκης Λούης πέθανε στὶς 25 Μαρτίου 1940 σὲ ἡλικία 68 χρονῶν.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΟΠΕΙΟΝ

Σκίτσο: Ἀποστόλου Κ. Παπαγιαννοπούλου (Καρδίτσα)

ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ - ΤΑΠΕΙΝΟΤΗΣ

Διον. Δ. Μαρκόπουλος (Γυμν. Μεσσήνησῆ

ἀπὸ τὴν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Ἄρης καὶ ἡ τρομερὴ ἀκολουθία του

Τὰ παιδιὰ εἶχαν τελειώσει τὶς ἐξετάσεις τους, καὶ μόλις χθὲς πῆραν τὰ ἐνδεικτικά τους καὶ καμάρωναν γιὰ τοὺς βαθμούς τους. Κανένας δὲν ἔπεσε κάτω ἀπὸ 18 καὶ ὁ Κωστάκης, ποὺ πάει ἀκόμα στὸ Δημοτικό, πῆρε τὸ ἀπολυτήριό του μὲ ἕνα 10 μὲ τόνο...

— Πάρε, Κωστάκη, τὸ ἐνδεικτικό σου, τοῦ εἶπε ὁ δάσκαλος, καὶ λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δὲν ὑπάρχει μεγαλείτερος βαθμὸς ἀπὸ 10 γιὰ νὰ σοῦ βάλω!

Καὶ ὁ παπποὺς καμαρώνει γιὰ τὶς ἐπιτυχίες τῶν τριῶν ἐγγονιῶν του...

Κι' αὐτὰ περιτριγύριζαν τὸν πολύξερο γέροντα, ἕτοιμα ν' ἀκούσουν τὶς ὄμορφες διασκεδαστικὲς καὶ πάντοτε διδακτικὲς κουβέντες του.

Ἡ Τασία, ἤθελε τώρα ν' ἀκούση ἀπὸ τὸν παπποὺ τὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας τοῦ Ἄρη, τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου, ποὺ τόσες συμφορὲς σκορπίζει στοὺς ἀνθρώπους.

—Ἀλήθεια, παπποὺ ρώτησε, ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά του αὐτὸς ὁ θεὸς τῶν καυγάδων καὶ τῆς αἱματοχυσίας;

—Πολλὰ λέγονται γιὰ τὴν ἐτυμολογία τῆς λέξεως Ἄρης, ἀπάντησε ὁ παπποὺς. Πολλοὶ παράγουν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου ἀπὸ τὸ ρῆμα «αἴρειν» ἢ «ἀναιρεῖν» ποὺ σημαίνει σκοτώνω, ἢ καλλίτερα ἀπὸ τὸ «αἱρεῖν» ποὺ σημαίνει κυριεύω. Ἀκόμα λένε πὼς τὸ ὄνομα πάρθηκε ἀπὸ τὸ ρῆμα «ἁρμόζω». Γιατί, ἡ δύναμη τοῦ πολέμου προσαρμόζει τὰ πράγματα. Ὑπάρχουν ἀκόμη κι' ἐκεῖνοι ποὺ ὑποστηρίζουνε πὼς τὸ ὄνομα προέρχεται ἀπὸ τὸ «ρῶ» ποὺ θὰ πῆ λέγω, τὸ «ρῆς», (β' πρόσωπο) καὶ τὰ ἄλφα τὸ στερητικὸ κάνει τὸ Ἄρης. Καὶ τοῦτο γιατὶ στὸν πόλεμο δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀνάγκη λόγων. Καὶ ὁ Ὅμηρος λέγει κάπου: «ἐν χερσὶ γὰρ τέλος πολέμου λόγων δ' ἐν βουλῇ». Δηλαδή...

—Γιατὶ ἀπὸ τὰ χέρια ἐξαρτᾶται τὸ τέλος τοῦ πολέμου, διάκοψε ἐξηγώντας ὁ Γιῶργος, τὰ δὲ λόγια εἶναι κατάλληλα μόνο γιὰ τὴ βουλή.

—Ὀρθά, εἶπε ὁ παπποὺς. Ὡς τόσο πολλοὶ λένε πὼς τὸ ὄνομα Ἄρης προῆλθε ἀπὸ τὸ «Ἀρὰ» ποὺ στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ σημαίνει βλάβη.

Οἱ νεώτεροι ὅμως γλωσσολόγοι ὑποστηρίζουν πὼς τὸ ὄνομα Ἄρης προέρχεται ἀπὸ τὸ σανσκριτικὸ Μὰρ ἢ ἄρις ποὺ σημαίνει ἐχθρός, πολέμιος. Ἐπίσης τὸ ἐτυμολογοῦν ἀπὸ τὸ ὄνομα Ἔρις. Σημειώνω μόνο ἐδῶ παιδιά μου πὼς οἱ Λατῖνοι ἔλεγαν τὸν Ἄρη Μὰρς καὶ ἡ ἐτυμολογία του Μὰρ ἢ Ἄρις ἀπὸ τὴν σανσκριτικὴ εἶναι ἴσως ἡ πιὸ σωστή...

Ἡ μυθολογία θέλει τὸν Ἄρη νὰ τρέχη μὲ ἅμαξα, ποὺ τὴν ἔσερναν δυὸ ἄγρια ἄλογα, ὁ Δεῖμος καὶ ὁ Φόβος. Γιὰ ἁμαξᾶ του εἶχε τὴν Ἐνυὼ καὶ γιὰ ὑπασπιστάς του τὴν Ἔριδα, τὴν Βοὴν καὶ τὸν Θυμόν, καὶ στενόν του συνεργάτην τὴ Νίκη.

Ὁ Δεῖμος καὶ ὁ Φόβος εἶναι καὶ τὰ δυὸ θεότητες ποὺ προσωποποιοῦν τὴν ἴδια ἔννοια. Τὸ φόβο. Καὶ δὲν θὰ χρειαζόνταν νὰ σᾶς ἐξηγήσω πὼς πραγματικὰ ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, ὁ πόλεμος ὁ ἴδιος, σπέρνει παντοῦ τὸν φόβο! Ἡ Ἐνυὼ εἶναι κι' αὐτὴ μιὰ θεὰ πολεμικὴ ποὺ στὴ λατινικὴ λέγεται Μπελλόνα, δηλαδὴ πολεμικὴ γιατὶ καθὼς ξέρετε ὁ πόλεμος λέγεται λατινικὰ BELLUM.

Ἡ Ἐνυὼ συνοδεύεται ἀπὸ πολλὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα ποὺ δείχνουν τὸν πολεμικό της χαρακτῆρα: Ἀπτόητος, Εὔοπλος, Θυελλήεσσα, Κρατερά, Καρτερόθυμος, Μαχήμων, Πτολίπορθος, Πυρόεσσα, Τολμήεσσα, Χαλκοχίτων, Χαραδρήεσσα....

Ἡ Ἐνυὼ ἦταν θυγατέρα τοῦ Δία καὶ ἀδελφὴ τοῦ Ἄρεως. Οἱ μυθοποιοὶ ὅμως τὴν ἀναφέρουν ἄλλοι γιὰ μητέρα, μερικοὶ γιὰ γυναῖκα, ἀρκετοὶ γιὰ θυγατέρα καὶ πολλοὶ γιὰ τροφὸ τοῦ Ἄρη. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μυθοποιοὶ ποὺ τὴν θέλουν θυγατέρα τοῦ Φόρκινος καὶ τῆς Κητοῦς.

Ὡς τόσο ὅλοι τὴν θέλουν θεά, ἔφορο τῆς μάχης ποὺ δίνει θάρρος καὶ ἐγκαρδιώνει τοὺς στρατιῶτες. Γι' αὐτὸ μάλιστα πῆρε τὸ ὄνομα Ἐνυὼ ἀπὸ τὸ «ἐνίησι θυμὸν» δηλαδὴ ἀπὸ τὸ ἐμψυχώνει, ὅπως θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ ποῦμε.

Ἄλλοι ὅμως παράγουν τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸ ἐνύω ἢ ἔνω, ποὺ σημαίνει φονεύω. Ἡ Ἐνυὼ λοιπὸν ἐσάλπιζε στὴ μάχη. Αὐτὴ ἔζευγε τὰ ἄλογα στὸ ἁμάξι τοῦ Ἄρη καὶ τὶς περισσότερες φορὲς κρατοῦσε καὶ τὰ ἡνία.

Οἱ ζωγράφοι σκιτσάριζαν τὴν Ἐνυὼ νὰ προπορεύεται τοῦ Ἄρεως μὲ τὴ σάλπιγγα ἢ μὲ τὴν ἀναμμένη λαμπάδα. Τὰ μαλλιά της ἦταν βαμμένα στὸ αἷμα. Στὸ στῆθος της ἦταν ζωγραφισμένη ἡ «Φωνὴ», δηλαδὴ οἱ κραυγές, οἱ φωνές, οἱ ὀλολυγμοὶ τῶν τραυματισμένων τῶν πιπτόντων καὶ τῶν φονευομένων στὴ μάχη. Πολλὲς φορὲς κρατοῦσε ματωμένο μαστίγιο ἢ σπαθί...

Ἡ Ἔρις ἦταν θυγατέρα τῆς Νύκτας καὶ μητέρα πολλῶν παιδιῶν... Θὰ ἠθέλατε νὰ σᾶς πῶ τὰ ὀνόματά τους;

— Καὶ βέβαια, εἶπαν καὶ τὰ τρία παιδιὰ μαζί.

— Τὰ παιδιὰ τῆς Ἔριδος ἦταν ὁ Πόνος, ἡ Λήθη, ὁ Λιμός, τὰ Ἄλγη, αἱ Ὑσμῖναι, οἱ Φόνοι, αἱ Μάχαι, αἱ Ἀνδροκτασίαι, τὰ Νείκη, οἱ Ψευδεῖς Λόγοι, ἡ Ἀμφιλογία, ἡ Δυσνομία, ἡ Ἄτη καὶ ὁ Ὅρκος!

Καὶ γιὰ νὰ σᾶς ἐξηγήσω: Πόνος στὴν περίπτωση αὐτὴ σημαίνει κακοπάθεια, ταλαιπωρία, ἡ Λήθη προσωποποιεῖ φυσικά, τὴν ἐγκατάλειψη τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων, τὸ ξέχασμα, ὁ Λιμὸς τὴν πεῖνα ποὺ προκαλεῖ ὁ πόλεμος, τὰ Ἄλγη τοὺς σωματικοὺς πόνους, αἱ Ὑσμῖναι εἶναι αἱ μάχαι, αἱ συμπλοκαί, τὸ πολεμικὸ μέτωπο, οἱ Φόνοι δὲν χρειάζονται ἰδιαίτερη ἐξήγηση, οὔτε φυσικά, καὶ αἱ μάχαι, Ἀνδροκτασία σημαίνει ἀνδροκτονία, τὰ Νείκη ἐπίσης σημαίνουν τοὺς καυγάδες, οἱ Ψευδεῖς Λόγοι δὲν χρειάζονται ἐπίσης ἐξήγηση, εἶναι δὲ γνωστὸ πὼς στὸν πόλεμο χρησιμοποιοῦν οἱ πολέμιοι τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπάτην. Ἀμφιλογία θὰ πῆ φιλονεικία, καὶ Δυσνομία θὰ πῆ ἡ παράβαση τῶν νόμων θείων καὶ ἀνθρωπίνων, ἡ Ἄτη εἶναι ἡ συμφορὰ καὶ ὁ Ὅρκος εἶναι ἡ προσωποποίηση στὴν περίπτωση αὐτὴ τῆς ψεύτικης ὑποσχέσεως.

Καὶ γιὰ νὰ συνεχίσω: Οἱ δυὸ ἄλλοι ὑπασπιστὲς τοῦ Ἄρη ἡ Βοὴ καὶ ὁ Θυμὸς δὲν χρειάζονται ἰδιαίτερη ἐξήγηση. Οὔτε βέβαια καὶ ἡ ἄλλη σύντροφός του ἡ Νίκη.

Ἐκεῖνο ποὺ δὲν ξέρετε ἴσως, εἶπε ὁ παπποὺς, εἶναι καὶ ὁ μῦθος μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι θέλησαν νὰ ἐτυμολογήσουν τὸν Ἄρειο Πάγο, τὸ ἀνώτατο δικαστήριο τῶν θεῶν...

—Πολὺ θὰ ἤθελα νὰ τὸν ἀκούσω αὐτὸ τὸ μῦθο εἶπε περίεργη ἡ Τασία.

—Ὁ Ἄρης, παιδιά μου, εἶπε ὁ παπποὺς, ἦταν μεγάλος καυγατζῆς. Τὰ ἔβαζε μὲ ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ ἔστηνε διαρκῶς καυγάδες. Καὶ κάποτε, ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε στὴν Ἀθήνα, κοντὰ στὴν πηγὴ ποὺ βρισκόνταν στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου εἶδε τὸν Ἀλιρρόθιο, γιὸ τοῦ Ποσειδῶνα, ποὺ ἐνοχλοῦσε τὴν θυγατέρα του τὴν Ἀλκίππη. Δὲν ἔχασε καιρὸ ὁ Ἄρης, τρέχει καὶ σκοτώνει τὸν ἐνοχλητικὸ νέο.

Ὁ Ποσειδώνας θύμωσε πολὺ μὲ τὴν ἀνίερη αὐτὴ πράξη τοῦ Ἄρη. Τὸν κατήγγειλε λοιπὸν στὸ δικαστήριο τῶν 12 θεῶν, κι' αὐτὸ συνῆλθε στὰ οὐράνια δώματα ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Δία.

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ — λέει — ποὺ οἱ δώδεκα Ὀλύμπιοι ἐπρόκειτο νὰ κρίνουν γιὰ ὑπόθεση φόνου... Δὲν μπόρεσαν ὅμως οἱ θεοὶ δικαστὲς νὰ συμφωνήσουν γιὰ τὴν ὑπόθεση, ἴσως γιατὶ φοβόντουσαν καὶ τὸν Ἄρη, ποὺ τοὺς τρομοκρατοῦσε...

Μὰ καθὼς κουβέντιαζαν μεταξύ τους οἱ θεοὶ γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ φόνου, ὁ Ἄρης καθὼς κρατοῦσε τὸ δόρυ του τὸ ἔμπηξε στὸ χῶμα ἐκεῖ στὸν τόπο ποὺ συνεδρίασε τὸ δικαστήριο. Μὰ αὐτὸ τὸ χώσιμο ἂς ποῦμε στὴν γῆ λέγεται στὴν ἀρχαιότητα «πάγος», Αὐτὸς λοιπὸν ὁ πάγος ἦταν τοῦ Ἄρη. Ἄρειος Πάγος λοιπόν! Ἔτσι ὁ τόπος τοῦ δικαστηρίου, ὅπου συνεδρίασαν οἱ θεοὶ ὀνομάστηκε Ἄρειος Πάγος καὶ ἀπὸ τὸν τόπο καὶ τὸ δικαστήριο...

Ἀλλὰ μπροστὰ στὸ θεὸ τοῦ πολέμου οὔτε τὸ ἀνώτατο δικαστήριο δὲν μπόρεσε νὰ κάμη τὸ καθῆκον του...

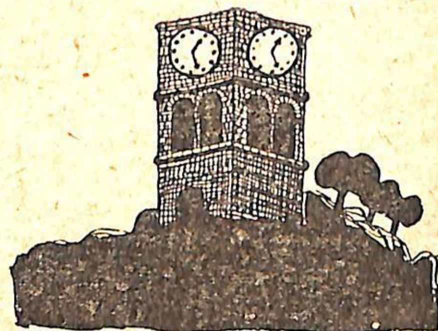
Μὰ κάποτε ὁ Ἄρης βρῆκε τὸν μπελιά του ἀπὸ τὸν Τυφῶνα. Μὰ γι' αὐτὸν τὸν θεὸ - τέρας θὰ σᾶς πῶ ἄλλη φορά.

Α. Κ. Μ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΜΕΤΕΩΡΑ Θεοφ. Εὐθυμιάδου

ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΥ

Σκίτσο τοῦ Μ. Γ. Μαραγγούλα

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὴν ἰθαγένεια

— Ξέρεις ἕνα πρᾶμα παπού; εἶπε ὁ Θάνος στοχαστικά. Ἐνῶ νομίζω καμμιὰ φορὰ ὅτι τὰ ξέρω ὅλα, ξαφνικὰ βλέπω ὅτι δὲν ξέρω τίποτε...

— Καὶ τὸ ἕνα εἶναι λάθος καὶ τὸ ἄλλο δὲν εἶν' ἔτσι... ἔκανε χαμογελῶντας ὁ παπούς. Κανένας δὲν τὰ ξέρει ὅλα. Μηδὲ ὁ μεγαλύτερος σοφός! Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πάλι, ξέρεις ὅτι μπορεῖ νὰ ξέρη ἕνα παιδὶ στὴν ἡλικία σου. Σὲ μερικὰ πράγματα περισσότερα ἴσως, καὶ σ' ἄλλα λιγότερα...

— Λιγότερα;

— Γιατί; Σοῦ κακοφαίνεται δηλαδή; Μέσα στὸν ἀπέραντο κόσμο, σκέψου πόσα παιδιὰ στὴν ἡλικία σου ὑπάρχουν! Λὲς νὰ εἶσαι σὺ ὁ πιὸ σοφὸς ἀπ' ὅλα;

— Ὄχι βέβαια... Μά...

— Μὰ προτιμᾶς νὰ μὴ τὸ συλλογίζεσαι. Ὅμως Θάνο μου, μὴν στενοχωριέσαι καὶ πολύ. Ἡ γνώση ἔρχεται πρῶτα ἀπὸ τὶς γνώσεις. Κι' αὐτὴ δὲν μαθαίνεται. Τὴν ἀποχτάει ὁ ἄνθρωπος ἀπ' ὅτι παίρνει ἀπὸ τοὺς παπποῦδες του καὶ τοὺς προπαπποῦδες του. Ἀπ' ὅτι μαθαίνει ἀπὸ παιδὶ παίρνοντας παράδειγμα ἀπὸ τοὺς δικούς του. Ἀπ' ὅτι διδάσκεται σιγὰ σιγὰ ἀπ' τὴν ζωή... Κι' ἂν εἶναι τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του πάντα ἀνοιχτὰ καὶ ἄγρυπνα καθὼς λέει ὁ Ἐθνικός μας ποιητής, ὁ Σολωμός, ἡ γνώση του βαθαίνει μὲ τὰ χρόνια, γίνεται πιὸ πλατειά, πιὸ τέλεια.

— Ὅπως ἡ δική σου παπού μου!

Χαμογέλασε ὁ παπούς, εὐχαριστημένος.

— Μακάρι νὰ εἶναι ἔτσι παιδί μου! Καὶ εἴθε νάκανε ὁ Θεὸς νὰ χρησιμέψη ἡ δική μου γνώση στὸ νὰ γίνης ἐσὺ πιὸ γνωστικός. Γιατὶ δὲν ἔχω ὄνειρο πιὸ ἀκριβὸ παρὰ νὰ σὲ δῶ παιδί μου ἄντρα ὄχι μονάχα τέλειο στὴ δουλειά σου, ἀλλὰ καλὸν καὶ γνωστικό.

— Ἂν σοῦ μοιάσω, παπού μου, θὰ γίνω! βεβαίωσε ὁ Θάνος.

— Κι' ἀπὸ τὰ τώρα κιόλας μαντεύω πὼς θὰ γίνης ἕνας καλὸς πολίτης! βεβαίωσε ὁ παπούς.

— Κοῖτα τί συμπτωση παπού! ἔκανε ὁ Θάνος. Κι' ἐγὼ τώρα γι' αὐτὸ ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω. Μᾶς μιλοῦσε ὁ δάσκαλος γιὰ τὸν Νικολόπουλο, τὸν συμπατριώτη μας ποὺ πέθανε τελευταῖα στὴν Ἀμερικὴ καὶ ἄφησε χρήματα νὰ χτιστῆ ἡ γεωργικὴ Σχολή. Καὶ μᾶς ἔλεγε πὼς ἂν κι' ἐγκατεστημένος χρόνια στὴν Ἀμερική, διατήρησε τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια. Αὐτὸ μοῦ φάνηκε παράξενο. Ἐγὼ ξέρω πὼς λένε «ἰθαγενεῖς» τοὺς Ἰνδιάνους τῆς Ἀμερικῆς ἢ τοὺς μαύρους τῆς Ἀφρικῆς, ποὺ διαβάζομε στὰ μυθιστορήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρν. Τί δηλαδή! Ὁ Νικολόπουλος ἦταν... ἰθαγενής; Καὶ γιατὶ ἦταν ἰθαγενὴς τάχα; Σήκωσα λοιπὸν τὸ χέρι μου, καὶ ρώτησα τὸν δάσκαλο:

— Τί θὰ πῆ κύριε «διατήρησε τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια»;

— Θὰ πῆ, μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ δάσκαλος, πὼς ἂν καὶ χρόνια ἐγκατεστημένος στὴν Ἀμερικὴ δὲν ἔγινε Ἀμερικανὸς πολίτης. Ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι Ἕλληνας πολίτης! Κατάλαβες; Κατάλαβα κύριε, εὐχαριστῶ! εἶπα. Ὅμως στ' ἀλήθεια παπού δὲν εἶχα καταλάβει!

— Αὐτὸ δείχνει, Θάνο μου, πὼς δὲν ἔχεις καὶ τόση γνώση! Εἶναι πάρα πολὺ κακὸ νὰ φοβᾶται κανεὶς μήπως φανῆ κουτὸς ἂν ὁμολογήση πὼς δὲν κατάλαβε κάτι. Προπαντὸς μάλιστα στὸ σχολεῖο, ποὺ ὁ δάσκαλός σας τόσο μοχθῆ νὰ μὴν ἀφήση τίποτε σκοτεινὸ στὴ σκέψη σας. Δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος διόλου, Θάνο μου, ἀπὸ τὸ φέρσιμό σου!

— Συγχώρεσέ με παπού. Καταλαβαίνω πὼς φέρθηκα ἄστοχα. Μὰ δὲν τὸ συλλογίστηκα. Συγχώρεσέ με κι' ἐξήγησέ μου ἐσὺ αὐτὸ ποὺ δὲν κατάλαβα!

— Πρῶτα - πρῶτα, κουτό, ἰθαγενὴς θὰ πῆ ντόπιος ἄνθρωπος τοῦ τόπου. Ἐπεκράτησε νὰ ὀνομάζονται ἔτσι οἱ ἔγχρωμοι καὶ ἀπολίτιστοι ντόπιοι σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς λευκοὺς ἀποίκους ἢ ἐξερευνητὲς ποὺ βρίσκονται στὸν τόπο. Ἔτσι λέμε οἱ «ἰθαγενεῖς» καὶ οἱ «λευκοὶ» καὶ καταλαβαίνομε ἀμέσως ποιοὺς ἐννοοῦμε. Κυριολεκτικὰ ὅμως ἡ ἰθαγένεια εἶναι τὸ ν' ἀνήκης σ' ἕναν τόπο, σ' ἕνα ὡρισμένο κράτος, καὶ τὸ κράτος αὐτὸ νὰ σὲ ἀναγνωρίζει γιὰ δικό του πολίτη. Κάθε ἄνθρωπος πολιτισμένος ἔχει μιὰ ἰθαγένεια χωρὶς νὰ εἶναι... ἰθαγενής. Ἔχει τὴν ἑλληνική, ἢ τὴν ἀγγλική, ἢ τὴν γαλλικὴ ἰθαγένεια. Εἶναι δηλαδὴ Ἕλληνας πολίτης ἢ Ἄγγλος ἢ Γάλλος. Γιατὶ δὲν ἀρκεῖ νὰ θέλη κανεὶς νὰ εἶναι πολίτης αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τοῦ κράτους. Πρέπει καὶ τὸ κράτος μὲ τὴν νομοθεσία του νὰ τοὺς ἀναγνωρίζει γιὰ πολίτες.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τ' ἄγραφα! φώναξε ὁ Θάνος. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες, δὲν εἶναι Ἕλληνες πολίτες;

— Ὄχι, Θάνο μου! Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶναι. Ἡ ἐθνικότητά τους εἶναι ἑλληνική. Αὐτὴ δὲν τὴν ἀλλάζει κανένας. Ὁ καθένας μας ἔχει τὴν ἐθνικότητά του μιὰ κι' ἀνάλλαχτη σὰν τὸ ἴδιο μας τὸ δέρμα. Ἡ ἰθαγένεια ὅμως — τὸ νὰ εἶσαι ὑπήκοος αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τοῦ κράτους ἀλλάζει μὲ ὡρισμένες προϋποθέσεις. Ἔτσι οἱ νόμοι μας ὡρίζουν τί χρειάζεται γιὰ νὰ εἶναι κανεὶς Ἕλληνας πολίτης. Κανένας ὅμως νόμος δὲν μπορεῖ νὰ ὡρίση γιατὶ ἔχομε ἢ δὲν ἔχομε τὴν ἑλληνικὴ ἐθνικότητα. Αὐτὴ εἶναι δική μας ἀπὸ τὴν κούνια ὣς τὸν τάφο.

— Καὶ τί ὡρίζουν οἱ νόμοι μας γιὰ τοὺς Ἕλληνες πολῖτες;

— Ὡρίζουν πὼς γιὰ νὰ εἶναι κανεὶς Ἕλληνας πολίτης, νὰ ἔχη δηλαδὴ τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια:

Π ρ ῶ τ ο ν, ἀρκεῖ νὰ ἔχη γεννηθῆ ἀπὸ Ἕλληνες γονεῖς. Πολῖτες Ἕλληνες δηλαδή.

— Νά! Τὸ βλέπεις; φώναξε ὁ Θάνος. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι Ἕλληνες πολῖτες!

— Ἄκου, παιδί μου, καὶ μὴν εἶσαι βιαστικός! Δὲν εἶναι αὐτὸ μόνο. Πρόσεχε κι' ἄκου.

Δ ε ύ τ ε ρ ο. Ἡ ξένη γυναίκα ποὺ παντρεύεται Ἕλληνα, ἀποκτᾶ ἀμέσως τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια. Γίνεται Ἑλληνίδα πολίτις.

Τ ρ ί τ ο. Μὲ ὡρισμένες προϋποθέσεις — ἂν κάποιος ξένος εἶναι μόνιμα ἐγκατεστημένος στὴν Ἑλλάδα, ὡρισμένα χρόνια κλπ. ποὺ ὡρίζει ὁ νόμος, κάνει αἴτηση καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὡρισμένη διαδικασία π ο λ ι τ ο γ ρ α φ ε ῖ τ α ι. Ἀποκτάει δηλαδὴ τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια.

Τ έ τ α ρ τ ο. Μὲ ὁμαδικὴ πολιτογράφηση ὅταν στὴν Ἑλλάδα προσαρτῶνται ἑλληνικὲς χῶρες ποὺ ἐλευθερώθηκαν. Ἔτσι, μὲ ὁμαδικὴ πολιτογράφηση ἔγιναν Ἕλληνες πολῖτες οἱ κάτοικοι τῶν Ἰονίων νήσων, τῆς Κρήτης, τῆς Σάμου, τῆς Ἠπείρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τελευταῖα τῆς Δωδεκανήσου. Γιατὶ πρὶν οἱ κάτοικοι εἶχαν ὑποχρεωτικὰ τὴν ἰθαγένεια τοῦ κατακτητῆ ποὺ κρατοῦσε τὴν χώρα τους. Ἐπίσης ὁμαδικὴ πολιτογράφηση γίνεται ὅταν γίνεται καὶ ὑποχρεωτικὴ ἀνταλλαγὴ πληθυσμῶν, ὅπως κάναμε μὲ τὴν Βουλγαρία καὶ τὴν Τουρκία.

Αὐτὴ εἶναι, Θάνο μου, σὲ γενικὲς γραμμὲς ἡ νομοθεσία ποὺ κανονίζει στὴν Ἑλλάδα τὴν ἰθαγένεια.

— Γιατὶ στὴν Ἑλλάδα;

— Γιατὶ ἄλλα κράτη, ἄλλες χῶρες, ὡρίζουν ἄλλα. Ὅποιος γεννιέται λ. χ. στὴ χώρα αὐτὴ λογίζεται πολίτης της ἔστω κι' ἂν οἱ γονεῖς του εἶναι ξένοι. Ἢ ὅποιος πολεμήση ἐθελοντικὰ στὸ στρατό τους, ἀποκτᾶ τὴν ἰθαγένεια τοῦ τόπου. Ἢ ὅποιος ἐργασθῆ τόσα χρόνια σ' αὐτὸν τὸν τόπο, ἀποκτᾶ αὐτομάτως τὴν ἰθαγένεια. Ὡστόσο σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα τῆς ἰθαγένειας, εἶναι καὶ μερικὰ πράγματα ποὺ συζητοῦνται ἂν εἶναι σωστὰ ἢ ὄχι, καὶ ποὺ δὲν εἶναι ἀπίθανο νὰ τὰ δῆς ν' ἀλλάξουν πρὶν περάσουν πολλὰ χρόνια. Ἔτσι λ. χ. ὁ γάμος — καὶ πολὺ σωστὰ — δὲν ἀλλάζει τὴν ἰθαγένεια τοῦ ἀντρός. Ὁ Ἕλληνας ποὺ παντρεύεται ξένη, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι Ἕλληνας πολίτης, ὅπως ξένος πολίτης μένει κι' ὁ ξένος ποὺ παντρεύεται Ἑλληνίδα. Ἡ Ἑλληνίδα ὅμως ποὺ παντρεύεται ξένο, χάνει μὲ τὸ γάμο της τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια. Γιατὶ νὰ γίνεται αὐτό; Γιατὶ νὰ κόβωμε τὴν γέφυρα ποὺ ἑνώνει μιὰ Ἑλληνοπούλα μὲ τὴν πατρίδα της; Δὲν θὰ μποροῦσε τάχα νὰ γίνη ὅτι γίνεται καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα κράτη; Νὰ πάρη δηλαδὴ τὴν ἰθαγένεια τοῦ ἀνδρός της χωρὶς νὰ χάση τὴ δική της; Καὶ δὲν εἶναι ἄδικο νὰ θεωροῦμε ξένη τὴν Ἑλληνοπούλα ποὺ παντρεύεται ξένο, καὶ Ἑλληνίδα τὴν ξένη ποὺ παντρεύεται Ἕλληνα; Πόσες φορὲς γυναῖκες ἀπὸ ἐχθρικὰ κράτη, παντρεμένες μὲ Ἕλληνες στὸν καιρὸ τοῦ πολέμου δὲν ἔκαναν ἀνενόχλητες κατασκοπεία ἢ προπαγάνδα εἰς βάρος τῆς χώρας μας, χωρὶς κανεὶς νὰ μπορῆ νὰ τὶς μετακινήση, γιατὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, ἦταν Ἑλληνίδες!

Σήμερα, σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο, ὑπάρχει ἡ δίκαιη τάση ὁ γάμος νὰ μὴν ἐπηρεάζει τὴν ἰθαγένεια. Ὁ Ἕλληνας νὰ μένη Ἕλληνας καὶ ἡ Ἑλληνίδα Ἑλληνίδα. Κι' ἡ ξένη ποὺ ἔδειξε πὼς εἶναι ἄξια νὰ πολιτογραφηθῆ Ἑλληνίδα, νὰ μὴ γίνεται αὐτομάτως Ἑλληνίδα γιατὶ παντρεύτηκε Ἕλληνα.

— Καὶ πῶς μπορεῖ κανεὶς παπού ν' ἀποδείξη πὼς εἶναι Ἕλληνας πολίτης;

— Ἀπὸ τὰ Δημοτολόγια, Θάνο μου, ποὺ σοῦ μίλησα ὅταν εἴπαμε γιὰ τοὺς δήμους καὶ τὶς κοινότητες. Καὶ οἱ ἄνδρες ἀπὸ τὰ μητρῶα ἀρρένων ποὺ τηροῦν οἱ δῆμοι καὶ οἱ κοινότητες γιὰ στρατολογικοὺς κυρίως λόγους. Αὐτὰ συντάσσονται βάσει τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ποὺ ἀφοροῦν τοὺς γάμους, τὶς γεννήσεις, τοὺς θανάτους κλπ. Ἀπὸ τὸ 1925 εἶναι ὑποχρεωτικὸ ὅλ' αὐτὰ νὰ γίνωνται μπροστὰ στὸν ληξίαρχο ποὺ τὰ γνωστοποιεῖ στοὺς δήμους καὶ τὶς κοινότητες. Γιὰ τὰ ληξιαρχεῖα ὅμως, θὰ σοῦ μιλήσω καμμιὰ ἄλλη φορά, γιατὶ πρέπει νὰ ξέρης τὴ σημασία τους.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

◇◇◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΨΟΦΑΕΙ

Ὁ λοχίας κάνει θεωρία σκοποβολῆς σ' ἕνα στρατιώτη.

— Γιὰ λέγε μου Γιάννη. Ὅταν πατήσωμε τὸν κόκορα τί κάνει;

Σ τ ρ α τ ι ώ τ η ς: Ψοφάει, κὺρ λοχία.

ΠΕΙΝΑ

Τἄμαθες, Γιάννη, ὁ Σωτήρης ἔπεσε καὶ ἔφαγε τὰ μοῦτρα του.

Σ ω τ ή ρ η ς: Μωρὲ τί μοῦ λὲς τόσο πολὺ πεινοῦσε;

(Ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν Πέτρο Μπαρακίτη).

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΜΑΘΗΜΑ

Ὁ Γιάννης κι' ὁ Σωτήρης ἦταν συμμαθηταί. Ὁ πρῶτος ἦταν γιὸς ἑνὸς ἐμπόρου ποὺ κέρδιζε πολλὰ χρήματα ἀπὸ τὴ δουλειά του καὶ ὁ δεύτερος γιὸς γεωργοῦ ποὺ καλλιεργοῦσε τὴ γῆ μὲ τέσσερα μουλάρια καὶ μόλις κατόρθωνε νὰ ζῆ τὴν οἰκογένειά του καὶ νὰ σπουδάζη τὸ παιδί του. Οἱ δυὸ συμμαθηταὶ ἦσαν πολὺ ἀγαπημένοι καὶ ἀχώριστοι φίλοι. Ὅσοι δὲν τοὺς ἤξεραν, τοὺς νόμιζαν γιὰ ἀδέρφια.

Μιὰ μέρα, ὁ Γιάννης πῆγε στὸ σχολεῖο φορῶντας ἕνα ὡραῖο βελούδινο κοστούμι. Καμάρωνε καὶ τὸ ὕφος του ἦταν διαφορετικὸ ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες. Ὁ φίλος του θαύμασε τὸ κοστούμι χωρὶς νὰ ζηλέψη καθόλου καὶ τοῦ εἶπε :

— Εἶσαι περίφημος μ' αὐτὸ τὸ ὡραῖο κοστούμι. Ὅταν κι' ἐγὼ μεγαλώσω κι' ἀρχίσω νὰ βγάζω λεπτά, θὰ ράψω ἕνα σὰν τὸ δικό σου.

Ὁ Γιάννης δὲν καταδέχτηκε νὰ τοῦ μιλήση καθόλου, παρὰ τοὔρριξε ἕνα βλέμμα ἐγωϊστικὸ καὶ ἀκατάδεχτο ποὺ λύπησε κατάκαρδα τὸ Σωτήρη. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, δὲν διάβαζε καθόλου τὰ μαθήματά του παρὰ κοιταζόταν διαρκῶς στὸν καθρέφτη περιφρονώντας ὅλο τὸν κόσμο. Λίγο ἀργότερα, οἱ γονεῖς του τὸν πῆραν ἀπὸ τὸ σχολεῖο τῆς ἐπαρχίας ποὺ ἔμεναν καὶ ἐγκατεστάθηκαν στὴν πρωτεύουσα. Εἶχαν ἀποφασίσει νὰ μὴ τὸν ξαναστείλουν σχολεῖο γιὰ νὰ μὴν κουράζεται καὶ θὰ τοῦ ἔπαιρναν δάσκαλο στὸ σπίτι. Ὁ Γιάννης μόλις καταδέχτηκε ν' ἀποχαιρετήση τὸ φίλο του, πολὺ τυπικὰ κι' εὐγενικὰ κι' ἔφυγε. Ὁ Σωτήρης κατάλαβε πόσο κατώτερος ἦταν ἀπὸ τὸ φίλο του καὶ δάκρυσε. Ἕνα τυχαῖο περιστατικὸ εἶχε κάνει τὸν πατέρα τοῦ Γιάννη ἀκόμη πλουσιώτερο ἀπ' ὅτι ἦταν. Ἡ τύχη ποὺ ἀνεβάζει καὶ κατεβάζει τοὺς ἀνθρώπους τὸν εἶχε βοηθήσει καὶ γι' αὐτὸ πῆρε τὸ γιό του ἀπὸ τὴν ἐπαρχία, γιὰ νὰ τὸν βάλη στὸν καλὸ κόσμο, ὅπως ἔλεγε.

Ὁ Σωτήρης πάντοτε πονετικός, ἔγραψε ἕνα γράμμα στὸ φίλο του, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τοῦ ἀπάντησε καὶ ὁ Σωτήρης ἀρρώστησε ἀπὸ τὴ λύπη του. Οἱ γονεῖς τοῦ Γιάννη τοῦ πῆραν ἕναν παιδαγωγὸ ποὺ δὲν ἐνδιαφερόταν καθόλου γιὰ τὸ μαθητή του. Ὅλα τὰ μαθήματα τὰ εὕρισκε ἄχρηστα καὶ τὸ μόνο ποὺ νόμιζε ὅτι ἔπρεπε νὰ μάθη τὸν μαθητή του, ἦταν ἡ διασκέδαση καὶ ἡ ἐπίδειξη. Ὁ πατέρας του ἤθελε νὰ μάθη ὁ γιός του ἀρχαῖα ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ μὰ ἡ μητέρα του δὲν ἤθελε.

— Ἐσεῖς δὲν συμφωνεῖτε μαζί μου ποὺ ξέρετε τόσο καλὰ τὰ λατινικὰ καὶ τ' ἀρχαῖα ἑλληνικὰ καὶ εἶστε τόσο μορφωμένος, ἔλεγε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ στὸν παιδαγωγό.

— Ἐγώ, κύριε, λατινικά; Δὲν ξέρω οὔτε λέξη. Μιλάει κανεὶς τὴ γλῶσσα του πιὸ καλὰ καὶ φαίνεται μορφωμένος ὅταν δὲν τὴν ἀνακατεύει μὲ ξένες γλῶσσες.

— Ἄ! βλέπεις ποὺ ἔχω δίκιο, ἔλεγε ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη στὸν ἄντρα της. Ἐγὼ θέλω ὁ γιός μου νὰ γίνη διανοούμενος καὶ νὰ ξεχωρίζη μέσα στὸν κόσμο. Ἂν μάθη λατινικὰ καὶ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ θὰ χάση ἄδικα τὸν καιρό του.

Ὁ πατέρας ἀναγκάστηκε νὰ συμφωνήση μαζί της. Ἀλλὰ τί θὰ μάθαινε ὁ γιός του; Γιατὶ πρέπει κάτι νὰ μάθη, σκεπτόταν. Μήπως ἂν μάθαινε γεωγραφία;

— Ἄ, σὲ τί θὰ τοῦ χρησιμεύση, εἶπε ὁ δάσκαλος. Ὅταν ὁ γιός σας θὰ θέλη νὰ πάη κάπου οἱ ὁδηγοί του θὰ ξέρουν τὸ δρόμο. Ὅταν κανεὶς ἔχει λεπτά, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σπάζη τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ μάθη πῶς λένε τὴ μιὰ χώρα ἢ τὴν ἄλλη καὶ ποῦ βρίσκεται.

— Ἔχετε δίκιο, ἀπαντοῦσε ὁ πατέρας τοῦ Γιάννη. Ἀλλὰ ἔχω ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ μιὰ ὡραία ἐπιστήμη ποὺ τὴν ὀνομάζουν, μοῦ φαίνεται, ἀστρονομία.

— Ἄ, κύριε, εἶχε πάλι τὶς ἀντιρρήσεις του ὁ παιδαγωγός. Γιατὶ ὁ γιός σας νὰ κουραστῆ γιὰ νὰ ὑπολογίση μιὰν ἔκλειψη σελήνης παραδείγματος χάριν, μαθαίνοντας ἀστρονομία, ἀφοῦ σημειώνεται στὰ ἡμερολόγια!

Ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη ἦταν καὶ πάλι σύμφωνη μὲ τὸν παιδαγωγό. Ὁ πατέρας του ὅμως ἦταν ἀνήσυχος.

— Τί πρέπει λοιπὸν νὰ μάθη ὁ γιός μου, ρωτοῦσε τὸν παιδαγωγό.

Ὁ γιός σας εἶναι πλούσιος. Κι' ἂν δὲν μάθη τίποτα δὲν πειράζει. Τὰ πάντα ἀποκτῶνται μὲ τὸ χρῆμα. Γιατὶ νὰ κοπιάση ἄδικα!

— Βλέπω, εἶπε ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ, ὅτι εἶστε ὁ πιὸ μορφωμένος καὶ ὁ πιὸ ἔξυπνος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ὁ γιός μας θὰ σᾶς χρωστάει πολλά. Ἔχω τὴ γνώμη, ὅμως, ὅτι δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο ἂν μάθαινε λίγη ἱστορία.

— Ἀλλοίμονο κυρία! Τί βρίσκετε στὴν ἱστορία; Τίποτα δὲν εἶναι πιὸ εὐχάριστο καὶ πιὸ χρήσιμο ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς ἡμέρας. Ὅλες οἱ παλιὲς ἱστορίες δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπὸ παραμύθια. Τί ἐνδιαφέρει τὸ γιό σας τί ἔκανε καὶ τί ἦταν ὁ ἕνας βασιλιᾶς ἢ ὁ ἄλλος!

Εἶσαι περίφημος μ' αὐτὸ τὸ ὡραῖο κοστούμι!

Ὁ παιδαγωγὸς μὲ τέτοια ἐπιχειρήματα, κατόρθωσε νὰ πείση τοὺς γονεῖς τοῦ παιδιοῦ ὅτι ἡ μόρφωση ἦταν ἄχρηστη γιὰ τὸ γιό τους.

Ἔτσι, οἱ γονεῖς τοῦ Γιαννάκη, σκέφτηκαν, πὼς τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα, ἦταν νὰ μάθη ὁ γιός τους χορό! Τοῦ πῆραν ἕνα δάσκαλο κι' ἄρχισαν τὰ μαθήματα. Ἡ μητέρα του τὸν καμάρωνε καὶ νόμιζε ὅτι εἶχε τὸ πιὸ μορφωμένο καὶ τὸ πιὸ ἔξυπνο παιδὶ τοῦ κόσμου. Πήγαινε κάθε μέρα σὲ διασκεδάσεις καὶ ὅλο τὸν καιρό του τὸν περνοῦσε χορεύοντας καὶ τραγουδῶντας. Οἱ γονεῖς του ἦσαν περήφανοι καὶ ἕνα βράδυ ἔκαναν ἕνα μεγάλο τραπέζι γιὰ νὰ παρουσιάσουν στὸν καλὸ κόσμο τὸ γιό τους. Μεταξὺ τῶν καλεσμένων βρίσκονταν καὶ πολλοὶ μορφωμένοι. Μίλησαν γιὰ πολλὰ ζητήματα, γιὰ τέχνη, ποίηση, φιλολογία μὰ τὸ κεφάλι τοῦ Γιάννη εἶχε γίνει καζάνι καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βγάλη μιὰ λέξη ἀπὸ τὸ στόμα του. Ὅταν ὁ πατέρας του τὸν εἶδε σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση, στενοχωρήθηκε καὶ μετάνοιωσε ποὺ δὲν τὸν εἶχε μορφώσει. Οἱ δουλειές του δὲν πήγαιναν καὶ πολὺ καλά, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ τὸν στενοχωρήσει δὲν τοῦ εἶπε τίποτα, καὶ τὸν ἄφησε νὰ ἐξακολουθήση τὴ ζωὴ ποὺ ἔκανε. Γλεντοῦσε, σκόρπαγε ὅσα λεπτὰ μποροῦσε καὶ δὲν ἐνδιαφερόταν καθόλου γιὰ τὸ τί θὰ ξημερώση ἡ ἄλλη μέρα. Κάποιο ἀπόγευμα, ἐκεῖ ποὺ διασκέδαζε, ἕνας ὑπηρέτης ἔτρεξε λαχανιασμένος καὶ τοῦ εἶπε :

— Τρέξτε κύριε, ἦρθαν καὶ παίρνουν ὅλα τὰ πράγματα ἀπὸ τὸ σπίτι σας. Μιλοῦν γιὰ φυλακή! Ἐλάτε κύριε, ἐλάτε νὰ δῆτε.

— Πάω νὰ τιμωρήσω αὐτοὺς τοὺς ἄθλιους, εἶπε ὁ Γιάννης, κι' ἔφυγε.

Ἔτρεξε γρήγορα στὸ σπίτι. Τὸν πατέρα του τὸν εἶχαν κιόλας ὁδηγήσει στὴ φυλακή. Οἱ ὑπηρέτες εἶχαν φορτωθῆ καθένας ἀπ' ὅτι μποροῦσε νὰ πάρη καὶ εἶχαν φύγει. Μονάχα ἡ μητέρα του, ἦταν μόνη, χωρὶς βοήθεια, χωρὶς παρηγοριά, πνιγμένη στὰ δάκρυα. Δὲν τῆς εἶχε μείνει παρὰ μόνο ἡ ἀνάμνηση ἀπὸ τὰ πλούτη της. Ὁ Γιάννης ἀφοῦ ἔκλαψε πολὺ μὲ τὴ μητέρα του, τῆς εἶπε :

— Μὴν ἀπελπιζόμαστε μητέρα. Ἔχουμε τόσους φίλους ποὺ εἶναι καλοὶ καὶ μᾶς ἀγαποῦν. Θὰ τρέξω νὰ τοὺς ζητήσω βοήθεια.

Τρέχει στὸν πρῶτο του φίλο ποὺ μόλις τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε :

— Ἐσὺ ἐδῶ; Ἐγκατέλειψες τὴ μητέρα σου; Πήγαινε κοντά της καὶ πές της ὅτι πάντα θέλω τὸ καλό της καὶ πάντα θὰ φροντίζω γι' αὐτήν. Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ καμαριέρα. Πές της θὰ τὴν προτιμήσω.

Ὁ Γιάννης, καταλυπημένος, ἔφυγε καὶ πῆγε στὸ δάσκαλό του, γιὰ νὰ τὸν παρηγορήση. Αὐτὸς μόλις τὸν εἶδε, τοῦ πρότεινε νὰ γίνη κι' αὐτὸς παιδαγωγός.

— Ἀλλοίμονο, δὲν ξέρω τίποτα, δὲν μὲ μάθατε τίποτα, εἶστε ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας μου καὶ τῆς καταστροφῆς μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ Γιάννης.

— Γράψε μυθιστορήματα, τοῦ εἶπε κάποιος ἄλλος.

Ὁ Γιάννης, ἀπελπισμένος, πῆγε στὸν πνευματικὸ ποὺ ἐξωμολογοῦσε τὴ μητέρα του. Τοῦ διηγήθηκε τὴν καταστροφή τους κι' ἐκεῖνος τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου, ὁ Θεὸς σᾶς λυπήθηκε. Τὰ πλούτη δὲν χρησιμεύουν παρὰ μόνο στὸ νὰ φθείρουν τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν δὲν ξέρει νὰ τὰ μεταχειριστῆ. Ὁ Θεὸς σᾶς ἔκανε τὴ χάρη νὰ σᾶς φέρη στὸν ἴσιο δρόμο. Εἶναι βεβαία ἡ σωτηρία σας. Μὴν ἀπελπίζεσαι παιδί μου. Ἴσως τὸ ἔκανε αὐτὸ ὁ Θεὸς γιὰ νὰ σᾶς σώση ἀπὸ τὸν κατήφορο ποὺ εἴχατε πάρει.

Τὸ παιδὶ πῆρε τὸ δρόμο γυρίζοντας σπίτι του μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη ἀπογοήτευση. Σὲ μισὴ μέρα εἶχε μάθει τὸν κόσμο καλλίτερα ἀπ' ὅτι τὸν ἤξερε σὲ ὅλη του τὴ ζωή. Ἐκεῖ ποὺ πήγαινε στὸ δρόμο σκυφτὸς καὶ συλλογισμένος, κάποιος τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι. Γύρισε καὶ εἶδε ἕνα νέο ραδοκόκκινο, χωριάτικα ντυμένο, ποὺ τὸν κοίταζε στὰ μάτια καὶ χαμογελοῦσε.

— Σωτήρη, ἐσύ;

Ὁ Γιάννης ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν φιλοῦσε κλαίγοντας.

— Μὲ ξέχασες καὶ μὲ περιφρόνησες μὰ ἐγὼ ποτὲ δὲν σὲ ἔβγαλα ἀπ' τὴ σκέψη μου. Δὲν πειράζει, ἂς εἶσαι καλὰ καὶ μὴ μ' ἀγαπᾶς. Ἐσὺ εἶσαι, βέβαια, μεγάλος κύριος. Ἐγὼ ἕνας χωριάτης!

Ὁ Γιάννης, ταπεινωμένος, τοῦ διηγήθηκε ἕνα μέρος τῆς ζωῆς του.

— Πᾶμε στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ μένω, νὰ μοῦ τὰ πῆς ὅλα! Ἔλα κι' ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω ὅσο μπορῶ, τοῦ εἶπε ὁ Σωτήρης.

Παιγαίνοντας, ἄρχισε κι' ὁ Σωτήρης νὰ τοῦ διηγεῖται τὴ δική του ζωή. Τοῦ εἶπε ὅτι μόλις τελείωσε τὸ σχολεῖο, συνεταιρίστηκε μ' ἕναν ἔμπορο ποὺ πουλοῦσε ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ ἐμπορεύματα.

— Κοπιάζομε πολύ, ἀλλὰ ὁ Θεὸς μᾶς εὐλογεῖ. Δὲν ἀλλάξαμε καθόλου ἀπὸ τότε ποὺ μᾶς ἤξερες. Εἴμαστε εὐτυχισμένοι καὶ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 362)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ σελίδα

Τὸ ἕνα καὶ σπουδαῖο

Σύμφωνα μὲ τὸ συμπέρασμα, ποὺ καταλήξαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας, τὸ πιὸ σπουδαῖο πρᾶγμα ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο εἶναι νὰ ἐργασθῆ κανεὶς γιὰ νὰ ἐπικρατήση ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ βασιλεύση ὁ Θεὸς στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ψυχὴ ἔχει τόση μεγάλη ἀξία. Εἶναι ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τὸ εἶπε ὁ ἴδιος: «Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστι», δηλαδή, ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι μέσα σας. Ὅταν κανεὶς βλάπτη ἢ τὴν ψυχή του, ἢ τὴν ψυχὴ ἑνὸς ἄλλου, εἶναι σὰν νὰ καταστρέφη ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν περιοχή, ὅπου θὰ βασίλευε ὁ Θεός. Ἀφαιρεῖ ἀπ' τὸν Θεὸ ἕνα μέρος τῆς Βασιλείας Του. Στὰ ἐπίγεια Κράτη, μιὰ τέτοια ἀπόπειρα θεωρεῖται, ὅτι ἀποτελεῖ ἐσχάτη προδοσία καὶ τιμωρεῖται μὲ θάνατο. Στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μὲ τί θὰ ἔπρεπε νὰ τιμωρῆται κάτι τέτοιο; Τιμωρεῖται πραγματικὰ μὲ αἰώνιο θάνατο. Μιὰ σωτηρία μόνο ὑπάρχει: νὰ καταφύγη κανεὶς στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ Τὸν παρακαλέση νὰ ἀγοράση καὶ πάλι τὸ κομμάτι αὐτό, γιὰ νὰ βασιλεύση Ἐκεῖνος. Καὶ ὅταν Τὸν παρακαλέσουμε, θὰ τὸ κάνη. Τὴν ἐξαγοράζει καὶ πάλι μὲ τὸ αἷμα Του, μὲ τὴν θυσία Του. Γι' αὐτὸ θυσιάστηκε, γιὰ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιστρέφουν στὸ Βασίλειό Του τέτοιες χαμένες, προδομένες περιοχές...

Καταστρέφοντας ὅμως, μιὰ ψυχή, δὲν ἀφαιροῦμε μόνο μιὰ περιοχὴ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καταστρέφουμε καὶ ἕναν ἐργάτη της. Ποιὸς εἴπαμε πὼς θὰ ἐργασθῆ γιὰ τὴν ἐπικράτησή της; Ἡ ἀνθρώπινη ψυχή. Αὐτὴ θὰ εἶναι ὁ στρατιώτης, ὁ μαχητής, ποὺ ὁπλισμένος μὲ τὰ ὅπλα καὶ τὰ πολεμοφόδια, ποὺ δίνει ὁ ἴδιος ὁ Θεός, θὰ ἀγωνισθῆ γιὰ νὰ ἐπικρατήση ἡ Βασιλεία Του. Ἂν, λοιπόν, καταστρέψουμε, εἴτε τὴν δική μας, εἴτε μιὰν ἄλλη ψυχή, εἶναι σὰν νὰ σκοτώνουμε ἕναν στρατιώτη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἐξασθενίζουμε τὸ μέτωπο τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, προδίνοντας ἔτσι τὸν ἀγῶνα της.

Γι' αὐτό, ὁ Κύριος ἀποδίδει τεράστια, ἀνυπολόγιστη ἀξία στὴν ψυχή μας. Χωρὶς αὐτὴ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ πραγματοποίηση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἅμα καταστρέψη κανεὶς τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων, εἶναι σὰν νὰ σκοτώση τοὺς στρατιῶτες τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ σὰν νὰ παραδώση τὴν περιοχή της στὸν ἐχθρό. Τότε, ἀντὶ νὰ κυβερνάη ὁ Θεός, θὰ βασιλεύη τὸ σκοτάδι, ὁ Ἀντίχριστος καὶ ἀντὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ ζοῦν εὐτυχισμένοι, θὰ τοὺς δέρνη ἡ πιὸ μαύρη καὶ φοβερὴ δυστυχία. Πεῖνα, ἀρρώστεια, φτώχεια, γύμνια, ἀδικίες, διχόνιες, ἐχθρότητες, πόλεμοι θὰ εἶναι ὁ κλῆρος καὶ ἡ κατάντια τῶν ἀνθρώπων. Τὸ δάκρυ καὶ τὸ κλάμα θὰ τοὺς ἀκολουθοῦν ἀπ' τὴν κούνια μέχρι τὸν τάφο καὶ ἡ μαυρίλα καὶ τὸ σκοτάδι θὰ πλακώνουν ἀδιάκοπα τὶς καρδιές τους. Ἡ ζωή τους θὰ μοιάζη μὲ τὸν θάνατο καὶ ὁ τάφος θὰ τοὺς φαίνεται σὰν ἀπολύτρωση. Ἀλλὰ οὔτε κι' αὐτὸς δὲν θὰ δίνη καμμιὰ ἀνακούφιση, γιατί, μετὰ τὸν θάνατο θ' ἀκολουθήσουν ἄλλα χειρότερα καὶ φοβερώτερα.

Ἐμεῖς τί προτιμᾶμε νὰ διαλέξουμε; Ποιό θὰ βάλουμε ὡς τὸ πρῶτο καὶ σπουδαιότερο στὴ ζωή μας; Ἂν θελήσουμε νὰ δοθοῦμε στὴν ὑπόθεση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, παρ' ὅλους τοὺς ἀγῶνες ποὺ ἔχουμε ν' ἀντιμετωπίσουμε, θὰ εἴμαστε εὐτυχισμένοι καὶ θὰ ἐργαζώμαστε καὶ γιὰ τῶν ἄλλων τὴν εὐτυχία. Θὰ δοθοῦμε στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ καινούργιου, τοῦ καλύτερου κόσμου. Ἐκεῖ δὲν ὑπάρχουν σκοτάδια. Ὁ ἥλιος τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ σκορπίζει τὴ χαρά του στὰ πρόσωπα ὅλων. Τὸ κλάμα καὶ τὸ δάκρυ ἔχουν καταποντισθῆ στὸν ὠκεανὸ τῆς ἀπέραντης Ἀγάπης. Τὸ μοσχοβόλημα τῆς δικαιοσύνης τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ εἶναι ἁπλωμένο παντοῦ. Ὁλοῦθε ἀνθίζει τὸ γέλιο καὶ ἡ χαρά.

Τί λέτε; Θὰ μείνουμε μακρυὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀδιάκοπο πανηγῦρι;

Ο ΠΑΤΗΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

13ον

Στὸ περασμένο φύλλο σᾶς ἔδωσα τρεῖς ἀσκήσεις ὅπου τὰ λευκὰ ἂν παίξουν κάποια ὁρισμένη ἀπρόσεκτη κίνηση φέρνουν τὰ μαῦρα σὲ θέση πάτ. Ἡ κίνηση αὐτὴ γιὰ τὴν κάθε ἄσκηση εἶναι ἡ ἑξῆς :

α) 1 Ιε6—ζ4? Βλέπετε, τὴν σημειώνω μὲ σημεῖο ? ποὺ ὅπως εἴδαμε σημαίνει κακὴ κίνηση. Ἐδῶ τὰ μαῦρα εἶναι πὰτ γιατί, χωρὶς νὰ δέχωνται σάχ, ἀδυνατοῦν νὰ κάμουν κίνηση. Ὁ Π τους καρφώθηκε ἀπὸ τὸν λΑ, τὸ πιόνι εἶναι ἀκινητοποιημένο καὶ ὁ Ρ δὲν μπορεῖ νὰ καταφύγη σὲ κανένα ἀπὸ τὰ γύρω του τετραγωνάκια ποὺ ὅλα ἐλέγχονται ἀπὸ ἐχθρικὰ κομμάτια. Ἡ παρτίδα εἶναι νούλα (ἰσόπαλη) ἐξ αἰτίας τῆς ἀπροσεξίας τοῦ λευκοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἕνα σωρὸ ἄλλες κινήσεις νὰ κάμη ποὺ θὰ τὸν ὁδηγοῦσαν στὴν ἀσφαλῆ νίκη (δηλαδὴ στὸ μὰτ) ἀφοῦ οἱ δυνάμεις του ἦσαν πολὺ μεγαλύτερες.

β) 1 Αζ4Χδ2? πάτ.

γ) 1 δ7—δ8 = Β? πάτ. Ἐδῶ βλέπετε ὅτι ἡ προαγωγὴ τοῦ πιονιοῦ σὲ Βασίλισσα φέρνει τὸ πάτ, γιατὶ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὰ μαῦρα κάθε δυνατὴ κίνηση. Ἡ σωστὴ κίνηση ἐδῶ θὰ ἦταν 1δ7—δ8 = Π! γιατὶ μ' ὅλο ποὺ ὁ μΡ θὰ πάρη τὸ πιόνι 66, ὁ λευκὸς μὲ τὸν Π του κερδίζει εὔκολα τὴν παρτίδα.

Τώρα γιὰ νὰ ἐξασκηθῆτε περισσότερο μὲ τὴν σκακιέρα, θὰ δοῦμε μερικὰ ἁπλᾶ μὰτ ποὺ μποροῦμε νὰ δώσουμε ἀπὸ ὡρισμένες θέσεις μὲ 2 κινήσεις.

Ἀφοῦ τοποθετήσετε τὰ κομμάτια ἐπάνω στὴ σκακιέρα ὅπως σᾶς τὰ γράφω, θὰ παίρνετε πάντα τὰ λευκὰ καὶ θὰ παίζετε πρῶτοι. Νὰ ἐξετάζετε πρῶτα τὴ θέση χωρὶς νὰ ἐγγίζετε τὰ κομμάτια μὲ τὰ χέρια σας. Νὰ σκέπτεσθε καλὰ κι' ὅταν βρῆτε τὴν σωστὴ κίνηση τότε μόνο νὰ πιάσετε τὸ κομμάτι ποὺ θὰ παίξετε καὶ νὰ πραγματοποιήσετε τὴν κίνησή σας. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι βασικὸς καὶ αὐστηρὸς κανόνας στὴν παρτίδα τοῦ σκακιοῦ, ποὺ τὸν προβλέπει ὁ κανονισμός, εἶναι ὁ ἑξῆς : Τὸ κομμάτι ποὺ ἀγγίχθηκε ἀπὸ τὸν παίκτη ὀφείλει νὰ παιχθῆ.

Ἂν λοιπὸν δὲν προσέξετε προηγουμένως γιὰ νὰ βρῆτε τὴν σωστὴ κίνηση ποὺ πρέπει νὰ κάμετε, δὲν ἔχετε κατόπιν τὴν δυνατότητα νὰ ἐπανορθώσετε ἕνα σφάλμα σας. Στὶς ἐπίσημες παρτίδες οἱ κινήσεις δὲν ἀνακαλοῦνται. Ὅ,τι ἄγγιξες θὰ τὸ παίξης καὶ ὅταν τελειώσης τὴν κίνησή σου (ὅταν δηλαδὴ τὸ χέρι ἀφήσει τὸ κομμάτι ποὺ ἔπαιξες) ἡ κίνηση εἶναι ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητη.

Φυσικά, στὶς φιλικὲς παρτίδες τῶν ἀρχαρίων αὐτὸ δὲν ἐφαρμόζεται ὥσπου οἱ παῖκτες νὰ ἀνέβουν σὲ μιὰ ὡρισμένη βαθμίδα. Καλύτερα ὅμως εἶναι καὶ στὸ ἀρχικὸ αὐτὸ στάδιο νὰ μάθουν νὰ παίζουν μὲ τὸν κανονισμὸ καὶ νὰ μὴ κάνουν ποτὲ ἀνακλήσεις τῶν κινήσεών τους γιὰ νὰ μὴ κακομάθουν καὶ δὲν μπορέσουν ἀργότερα νὰ ἀποβάλουν τὴν συνήθεια αὐτή.

Τὸ σκάκι εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν παιχνίδι τῆς προσοχῆς καὶ τῆς θετικότητας. Ἀποκτῆστε τὶς ἀρετὲς αὐτὲς ὅλοι ὅσοι τὸ μαθαίνετε.

Ἰδοὺ λοιπὸν μερικὲς θέσεις γιὰ νὰ κάμετε στὸν ὁρισμένον ἀριθμὸ τῶν 2 κινήσεων τὸ μὰτ στὸν μαῦρο ἔχοντας τὰ λευκὰ καὶ τὴν κίνηση. (Κάτω ἀπὸ τὴν καθεμιὰ θὰ βρῆτε τὴ λύση, ἀλλὰ νὰ μὴ τὴν κατατάξετε πρὶν τὴν βρῆτε μόνοι):

α) Λευκὰ (2): Ργ5, Πθ8.
Μαῦρα (1): Ρα4.
Τὰ λευκὰ παίζουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις (μὲ τὸ συντομευμένο σύστημα): 1Πθ3!, Ρα5. 2Πα3 μάτ.

β) Λ(2): Ρζ4. Βζ1. Μ(1): Ρθ5.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Βα6!, Ρθ4. 2Βθ6 μάτ

γ) Λ (3): Ργ5, Σδ7, ε6.
Μ (2): Ρδ8, Σθ2.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Ρδ6!, θ1 = Β. 2ε7 μάτ.

δ) Λ (2): Ργ4, Πγ2.
Μ (1): Ρα3.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Πδ2 (ἢ ε2, ἢ ζ2 κλπ.). Αὐτὴ ὀνομάζεται κίνηση ἀναμονῆς καὶ εἶναι σὰν νὰ μὴ κάμαμε καμμιὰ κίνηση. Σκοπός της εἶναι μόνο νὰ περάση ἡ σειρὰ στὰ μαῦρα. Τὰ λευκὰ ἔτσι, καθὼς λέμε, κερδίζουν τὸν χρόνο ἢ τὸ τέμπο. Τώρα τὰ μαῦρα φέρνουν ἀναγκαστικὰ τὸν Ρ τους στὸ α4 καὶ ἀκολουθεῖ τὸ μὰτ μὲ 2Πα2.

ε) Λ(3): Ρζ4, Βγ2, Ιγ5.
Μ(1): Ρδ4.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Ι67!, Ρδ5. 2Βε4 μάτ.

στ) Λ(2): Ργ2, Ση7.
Μ(1): Ρα1.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις: 1η8 = Π! (ὄχι Β γιατὶ θὰ γίνη πάτ!), Ρα2. 2Πα8 μάτ.

ζ) Λ(4): Ρδ8, Βγ4, Αδ1, Σα4.
Μ(2): Ρδ6, Σζ5.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Βδ4+, Ργ6. 2Αζ3 μάτ.
Ἂν 1. . . . Ρε6. 2Α63 μάτ.
Ἐδῶ ἔχουμε μιὰ βαριάντα. Δηλαδὴ σὲ ἄλλη ἀπάντηση τῶν μαύρων, τὸ μὰτ δίδεται μ' ἄλλο τρόπο ἀπὸ τὰ λευκά.

η) Λ(4): Ρα1, Πδ3, Αθ6, Σθ3.
Μ(3): Ρθ4, Ση6, θ5.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Αδ2!, η5. 2Αε1 μάτ.

θ) Λ(2): Ργ1, Ιγ6.
Μ(2): Ρα1, Σα3.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Ι64!, α2. 2Ιγ2 μάτ.

ι) Λ(3): Ρδ6, Βζ3, Πγ2.
Μ(1): Ρδ4.
Μὰτ σὲ 2 κινήσεις.
Λύσις : 1Βθ3!, Ρε4. 2Πγ4 μάτ.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς δώσω κι' ἄλλες ἀνάλογες ἀσκήσεις 2 καὶ 3 κινήσεων μὲ τὶς ὁποῖες θὰ κλείσουμε τὸ πρῶτο μέρος τῶν μαθημάτων μας, τὸ προπαρασκευαστικὸ κι' ὕστερα θὰ μποῦμε στὴν ἐξέταση τῆς παρτίδας καὶ τοῦ προβλήματος.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

ἡ ΗΡΩΙΔΑ της Ελληνικής Επανάστασης

13ον.

Ἄρχισε λοιπὸν νὰ ντύνεται τὴν ὄμορφη φορεσιά. Ἦταν ἀπὸ κόκκινο κατιφέ, κεντημένον μὲ χρυσᾶ κλαδιὰ καὶ τάργανα, τουζλούκια, μεϊντάνι, σωκάρδι καὶ καλτσοδέτες ταιριαστές. Ἡ φουστανέλλα ἀπὸ φίνο πανὶ κατάλευκο, εἶχε ἑκατὸν πενήντα δίπλες. Πάνω ἀπ' αὐτὰ φόρεσε τὸ ταλαγάνι καὶ στὴν δαχτυλιδένια μέση της φαίνονταν χρυσὸ σαλβάρι μ' ἕνα ζευγάρι πιστόλια ἕνα γιαταγάνι κι' ἕνα χαρμπί, ὅλα ἀπὸ ἀσήμι καὶ χρυσάφι. Στὸν ὦμο της κρέμασε ἕνα ἀσημοστολισμένο καρυοφύλλι. Τὸ ψηλὸ της φέσι ἔγερνε πρὸς τὸ δεξὶ αὐτὶ καὶ ἡ φούστα σείονταν περήφανα.

Καθὼς λοιπὸν ντύθηκε ἡ Ἀνδρονίκη σὲ λεβέντη, ἔμοιαζε μὲ ἄγγελο τοῦ Παραδείσου. Μάτι ἀνθρώπου δὲν εἶχε δῆ ποτὲ ὡραιότερο καὶ πιὸ ὄμορφα ντυμένο παλληκάρι!

Δὲν ἄργησε νὰ φτάση στὸ χωριὸ Θόα ποὺ εἶναι χτισμένο στὰ ἐρείπια τοῦ ἱστορικοῦ Παλατιοῦ.

Οἱ χωρικοὶ μόλις εἶδαν τὸν ἀγγελόμορφο φουστανελλᾶ, τὸν κύκλωσαν μὲ περιέργεια.

Ἦταν τότε μιὰ παράξενη ἐποχή.

Ἔπρεπε κανεὶς νὰ τάχη τετρακόσια γιὰ νὰ μὴν πῆ καμμιὰ φλυαρία ποὺ μποροῦσε νὰ τοῦ στοιχίση τὸ κεφάλι του.

—Ἀπὸ ποῦ εἶσαι λεβέντη μου; ρώτησε τὴν κοπέλλα ἕνας ἡλικιωμένος Μωραΐτης ποὺ τὸ πρόσωπό του ἔφεγγε ἀπὸ τιμιότητα καὶ ἐξυπνάδα.

—Ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ εἶναι ὅλοι ὅσοι λαλοῦν τὴν γλῶσσα σου καὶ πιστεύουν τὴν πίστη σου! εἶπε ἡ νέα ἀφήνοντάς τον νὰ καταλάβη πὼς ἦταν μυημένη.

— Γειά σου παλληκάρι μου! εἶπε ὁ γέροντας. Δὲν περίμενα ἄλλο ἀπὸ σένα! Καὶ τώρα χάρισέ μας τ' ὄνομά σου.

—Ἀνδρόνικο μὲ λέν!

—Ἀνδρόνικο! Ὡραῖο ὄνομα! Καὶ ποῦ πηγαίνεις;

—Ὅπου πηγαίνει ὁ ἀγέρας τοὺς ἀητοὺς καὶ ἡ καταιγίδα τὰ λιοντάρια! εἶπε ἡ νέα ἀκουμπώντας πάνω στὰ πιστόλια της.

— Γειά σου λεβέντη! Νὰ σὲ χαίρεται ἡ μάνα ποὺ σὲ γέννησε γιὰ τὸ Γένος γιατὶ δείχνεις νάχης καρδιά. Μόνο ποὺ δὲν εἶναι γνωστικὸ νὰ τριγυρνᾶς στὶς ἐρημιὲς χρυσοστόλιστος κι' ὁλομόναχος!

— Δὲν εἶμαι μονάχος. Πέρασα μονάχα ἀπὸ δῶ γιὰ νὰ διαλέξω δέκα παλληκάρια. Ξέρω πὼς τὸ χωριό σας βγάζει τοὺς καλύτερους σημαδευτές. Δίνω εἴκοσι γρόσια λουφὲ μπροστὰ κι' ἕνα ταγίνι ψωμὶ σ' ὅποιον μ' ἀκολουθήση στὴν Πάτρα.

Ὅλοι σὰ μαγνητισμένοι ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἀσύγκριτη ὀμορφιὰ καὶ τὸ ἀσηκλίκι, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

—Ἐγὼ ἔρχομαι! Ἐγώ! Ἐγώ!

— Σταθῆτε ὀρὲ καρδάσηδες! φώναξε ὁ προεστός. Λεβέντη, πρὶν σηκώσης παλληκάρια ἀπὸ τὸ χωριό, νὰ μᾶς πῆς καθαρὰ καὶ ξάστερα: ρωμηοὺς θὲ νὰ βαρέσης γιὰ τούρκους;

— Αὐτὸ εἶναι δουλειὰ δική μου! εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Ὅποιος δὲν τὸν συμφέρει ἐκεῖ ποὺ θὰ τὸν πάω, ἂς γυρίση τὸ τουφέκι καταπάνω μου.

— Φαίνεσαι καπετανόπουλο ψημένο στὸ μπαροῦτι! ἔκανε μὲ θαυμασμὸ ὁ γέρο ἁρματωλός. Καὶ τὸ κεφάλι σου εἶναι γνωστικό. Κι' ἐγὼ γέρασα στὸν πόλεμο ὀρ καψόπαιδο! Χρόνια καὶ χρόνια ἁρματωλὸς στὰ κορφοβούνια. Ἂν μὲ θές, ἔρχομαι κι' ἐγὼ μαζί σου.

Δίνω εἴκοσι γρόσια λουφὲ μπροστὰ κι' ἕνα ταγάρι ψωμὶ σ' ὅποιον μ' ἀκολουθήση.

— Τὰ παλληκάρια μου τὰ διαλέω ἔτσι! εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη. Στήνω σημάδι ὀγδόντα ποδάρια μακρυά, κι' ὅποιος βαρέσει πιὸ κοντά, εἶναι δικός μου!

— Τὸ σημάδι! Τὸ σημάδι! φώναξαν ἐνθουσιασμένοι οἱ ὁπλοφόροι.

Καὶ τρέχοντας ἔστησαν ἕνα λευκὸ μάρμαρο στὴν ἀπόσταση ποὺ εἶχε πῆ.

Ἡ Ἀνδρονίκη ἔρριξε τότε σὰν σωστὸς πολεμιστὴς τὸ ταλαγάνι της πάνω στὸν ἀριστερὸ ὦμο, ἀκούμπησε στέρεα τὸν ὑποκόπανο τοῦ καρυοφυλλιοῦ στὸν δεξί, πῆρε σημάδι, καὶ τράβηξε.

— Μάνα μου καταμεσὶς τὸ βάρεσε! ἀκούστηκαν τότε οἱ φωνές.

Ὁ γέρο ἁρματωλὸς ἦρθε δεύτερος στὸ σημάδι ὕστερ' ἀπὸ τὴν Ἀνδρονίκη.

— Ἀξίζεις ἀγγελόμορφε σκλάβοι σου νὰ γίνωμε ὅλοι! εἶπε ἐνθουσιασμένος.

Ἡ Ἀνδρονίκη διάλεξε ἐκτὸς ἀπὸ τὸν προεστό, ποὺ λεγόταν Λάμπρος, κι' ἄλλα ἐννιὰ παλληκάρια, ποὺ ἦταν οἱ καλύτεροι στὸ σημάδι. Κι' ἀφοῦ γιομάτισαν μαζί, ξεκίνησαν γιὰ τὸ μακρυνὸ ταξίδι.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, ἔφτασαν στὸν ποταμὸ Λάδωνα. Τὸ περίφημο ἀπὸ τὴν μυθολογία ποτάμι ὅπου ὁ Ἡρακλῆς εἶχε τσακώσει τὸ Κερυνίτικο ἐλάφι.

Στὶς 21 τοῦ Μάρτη, ἀνέβηκαν τὰ ψηλὰ χιονοσκέπαστα βουνὰ τοῦ Ἐρυμάνθου ὅπου ὁ Ἡρακλῆς σκότωσε τὸν Ἐρυμάνθιο κάπρο.

Ἐκεῖ κατασκήνωσαν τὴν νύχτα.

Εἶχαν τὴν τύχη δὲ κοντὰ στ' ἄλλα νὰ δοῦν νὰ περνοῦν τρεῖς ταχυδρόμοι.

Ὁ ἕνας ἔρχονταν ἀπὸ τὴν Πάτρα καὶ πήγαινε στὴν Τριπολιτσά, ποὺ τότε ἦταν καθὼς ξέρομε ἡ σπουδαιότερη πολιτεία καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ Μωρηά.

Ὁ δεύτερος κατέβαινε ἀπὸ τὴν Τριπολιτσὰ στὴν Πάτρα, κι' ὁ τρίτος πήγαινε ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα στὴν ἴδια πόλη.

Ὁ πρῶτος ἔφερνε τὴν εἴδηση πὼς οἱ Τοῦρκοι εἶχαν πάρει εἴδηση γιὰ τὴν Ἐπανάσταση τῶν Ἑλλήνων κι' εἶχαν ἀρχίσει νὰ λεηλατοῦν τὰ Πατρινὰ σπίτια. Ὁ δεύτερος κι' ὁ στρατηγὸς Θεόδωρος Κολοκοτρώνης καθὼς κι' ὁ ἡγεμόνας τῆς Μάνης Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης μὲ τὸν ἀδελφό του Κυριακούλη, τὸν γιὸ τοῦ Ἠλία καὶ στρατὸ ἀπὸ πέντε χιλιάδες παλληκάρια τραβοῦσαν νὰ χτυπήσουν τὸν ἐχθρὸ στὴν Καλαμάτα.

Ὁ τρίτος ἔφερνε τὴν εἴδηση πὼς οἱ Ἕλληνες εἶχαν κιόλας χτυπηθῆ μὲ τοὺς Τούρκους στὰ Καλάβρυτα καὶ τοὺς εἶχαν νικήσει.

Ὅταν ἄκουσε ὅλες αὐτὲς τὶς εἰδήσεις ἡ Ἀνδρονίκη, ἄρχισε ν' ἀναρωτιέται ποιὸς τάχα δρόμος ἦταν ὁ καλύτερος γιὰ νὰ τὸν πάρη.

Ἡ Πάτρα βρίσκονταν σὲ πόλεμο.

Νὰ γυρίση πίσω δὲν μποροῦσε, γιατὶ πίσω ἡ φωτιὰ εἶχε ἀνάψει χειρότερα.

Τράβηξε λοιπὸν γιὰ τὴν Πάτρα ποὺ μέσα στὶς εἴκοσι χιλιάδες τοὺς κατοίκους της, τὰ δυὸ τρίτα ἦταν χριστιανοί.

Κι' ἔτσι στὶς 25 Μαρτίου τοῦ 1821, ἀνήμερα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἡ Ἀνδρονίκη κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ Παναχαϊκὸ βουνὸ συναντήθηκε μὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Πατρῶν Γερμανὸ καὶ μὲ τοὺς στρατηγοὺς Ἀνδρέα Λόντο καὶ Ἀνδρέα Ζαΐμη, καθὼς καὶ μ' ἕνα πλῆθος ἄλλους πρόκριτους ποὺ εἶχαν ἀνεβῆ στὸ ψήλωμα γιὰ νὰ δοῦν νὰ ὑψώνεται τὸ λάβαρο τῆς λευτεριᾶς. Τί μεγάλη τύχη ἦταν αὐτὴ γιὰ τὴν μικρὴ συντροφιὰ τῆς Ἀνδρονίκης νὰ βρεθοῦν μπροστὰ αὐτὴν τὴν ἱερὴ ὥρα!

Τὸ θέαμα ἦταν μεγαλόπρεπο καὶ συγκλονιστικό. Πρέπει κανεὶς νὰ φαντασθῆ τὸν ἱεράρχη Γερμανὸ ὅπως ἦταν ἐκείνη τὴν ἐποχή, έναν ἐπιβλητικὸ ὡραῖο ἄντρα στὴν ἀκμὴ τῆς ἡλικίας του, ποὺ κρατοῦσε μὲ τὸ ἕνα χέρι τὸν σταυρὸ καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ λάβαρο τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Μὲ φωνὴ βροντερὴ ὁ ἱεράρχης ἄρχισε:

—Ἕλληνες! Ὁ ζυγὸς τῆς σκλαβιᾶς εἶναι πιὰ ἀσήκωτος. Δὲν πρέπει πιὰ νὰ περιμένωμε. Σηκωθῆτε καὶ ζητῆστε τὸ δίκηο σας! Ὅλη ἡ χριστιανοσύνη θὰ εἶναι στὸ πλευρό σας, καὶ ἡ ἐκκλησία ἡ ὀρθόδοξη μπροστά σας μὲ τὸ σταυρό. Ἕλληνες, δῆτε τί ἔνδοξων προγόνων εἶστε ἀπόγονοι! Ὁρκισθῆτε στὸ ἱερὸ ὅρκο τὸν σημερινό. Ἐλευθεριὰ ἢ θάνατος ἀδελφοί μου!

—Ἐλευθεριὰ ἢ θάνατος! φώναξαν ὅλοι μαζὶ οἱ ἄλλοι. Καὶ μὲ δάκρυα ἄρχισαν ν' ἀγκαλιάζονται καὶ νὰ φιλιῶνται σὰ νάταν Ἀνάσταση.

Ὕστερα ὀργανωμένοι κι' ὁπλισμένοι κατέβηκαν στὴν καρδιὰ τῆς πόλης τῶν Πατρῶν, ρίχτηκαν στοὺς Τούρκους καὶ τοὺς σκόρπισαν.

Πῆραν θάρρος ἀπ' αὐτὴ τους τὴν πρώτη ἐπιτυχία, καὶ τοὺς κυνήγησαν ὡς τὸ Κάστρο, ὅπου τρομοκρατημένος ὁ ἐχθρὸς βιάστηκε νὰ ταμπουρωθῆ.

Καὶ τότε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γερμανὸς μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του ἄρχισε τὴν πολιορκία τοῦ Κάστρου.

ΜΙΑ ΔΥΣΑΡΕΣΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Εἶναι δύσκολο γιὰ τὸν ἀναγνώστη νὰ παρακολουθήση τὶς περιπέτειες τῆς Ἀνδρονίκης ἂν δὲν ποῦμε λίγα λόγια γιὰ τὴν κατάσταση στὴν Ἑλλάδα ἐκεῖνον τὸν καιρό.

Λοιπόν, τότε ὁ ἡγεμόνας τῆς Μάνης Μαυρομιχάλης, ὁ γιός του Ἠλίας, ὁ ἀδελφός του Κυριακούλης, οἱ στρατηγοὶ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Ἀναγνωσταρᾶς καὶ Κουμουνδουράκης, εἶχαν ἐπιτεθῆ στὴν Καλαμάτα καὶ εἶχαν ὑποχρεώσει τοὺς Τούρκους νὰ παραδοθοῦν.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, τὸ Ναυαρῖνο, ἡ Μεθώνη κι' ἡ Κορώνη πολιορκοῦνταν ἀπὸ τοὺς Μεσσήνιους.

Τὸ φρούριο τῆς Μονεμβασίας πολιορκήθηκε διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο Μαυρομιχάλη κι' ἀπὸ τὴν θάλασσα ἀπὸ τὴν περίφημη Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα. Ἐπίσης τὸ Ναύπλιο, τὸ «Ἀνάπλι» ὅπως τόλεγαν, ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Ζαχαριά, καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Νοταρᾶ.

Οἱ καπετάνιοι Γιωργάκης Βαρνακιώτης, Τζόγγας, Βαλτινός, Λιακάτης καὶ Μακρῆς ἔφεραν πανωλεθρία στοὺς Τούρκους τῆς Αἰτωλίας καὶ τῆς Ἀκαρνανίας, γκρέμισαν τὰ τζαμιὰ καὶ ὕψωναν τὸ λάβαρο τῆς ἐλευθερίας. Οἱ κάτσικοι τῆς Ἀττικῆς χτύπησαν τοὺς Τούρκους στὸ Μαραθῶνα, κυρίεψαν τὴν Ἀθήνα, κι' ἀνάγκασαν τοὺς Τούρκους νὰ κλειστοῦν μὲς στὴν Ἀκρόπολη ποὺ ἦταν τότε κάστρο.

Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος ἐπαναστάτησε τὴν Βοιωτία. Ὁ Ὀδυσσέας Ἀντρούτσος κι' ὁ Γιάννης Γκούρας ἐπαναστάτησαν τὴν Φωκίδα, τὴν Λοκρίδα καὶ τὴν Δωρίδα.

Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ξεσήκωσε τὶς Βαλκανικὲς χῶρες.

Ὁ Ἐμμανουὴλ Παπᾶς τὴν Κασσάνδρα κι' ὁ Μάρκος Μπότσαρης τοὺς Σουλιῶτες.

Τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, Σπέτσες Ὕδρα καὶ Ψαρά, ὅπως κι' ἡ Εὔβοια κι' ἡ Σάμος, ἅρπαξαν τὰ καρυοφίλια ἐνῶ ὁ Ἀλῆ Πασᾶς πολεμοῦσε κι' αὐτὸς τὸν Σουλτάνο.

Ἡ παντοδύναμη Τουρκιά, βρέθηκε στ' ἀλήθεια σὲ πολὺ δύσκολη θέση.

Ποτὲ δὲν φανταζόταν πὼς μιὰ φοῦχτα Ραγιάδες θὰ τῆς ἄναβαν τέτοιο κακό.

Ἡ Ὑψηλὴ Πύλη εἶχε ἀρχίσει ν' ἀνησυχῆ. Ἡ Ἐπανάσταση ἁπλώνονταν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα σὰν πυρκαγιά.

Αὐτὴ ἦταν ἡ κατάσταση ὅταν ἡ Ἀνδρονίκη πῆρε μέρος στὴν πολιορκία τοῦ Κάστρου τῶν Πατρῶν.

Κι' ἔτσι ὅπως εἶχαν ἔρθει τὰ πράγματα, ἔπρεπε νὰ χάση κάθε ἐλπίδα πὼς θὰ μποροῦσε νὰ πήγαινε στὴν Κωσταντινούπουλη.

Ἄλλωστε τώρα ποὺ δὲν καιγόνταν μόνον ὁ Μωριὰς ἀλλὰ κι' ἄλλα μέρη στὴν Ἑλλάδα, τὸ καλύτερο ποὺ εἶχε νὰ κάνη ἦταν νὰ μείνη καὶ νὰ πολεμήση ἐκεῖ ποὺ βρέθηκε. Γενικὴ ἦταν ἡ γνώμη τότε πὼς γρήγορα θὰ τέλειωνε ἡ Ἐπανάσταση μὲ νίκη τῶν Ἑλλήνων, καὶ τότε θάφτιαναν ἀνεξάρτητο βασίλειο οἱ Ἕλληνες.

Στὴν Πάτρα ὡστόσο δὲν ἄργησε νὰ φτάση ἡ εἴδηση πὼς τέσσαρες χιλιάδες αἱμοχαρεῖς Πηλιῶτες, ἄφησαν τὰ χωριά τους καὶ βιάζονταν νὰ συναντήσουν τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ τοὺς ἐνισχύσουν.

Ἔλεγαν μάλιστα πὼς καθὼς βάδιζαν κατὰ τὴν Τριπολιτσὰ νὰ ἑνωθοῦν μὲ τοὺς πολιορκημένους μέσα Τούρκους, ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς μαζὶ μὲ τὸν Σισίνη καὶ τὸν Κολιόπουλο τοὺς κράτησε στὰ στενὰ κι' ὕστερα ἀπὸ αἱματηρὸ ἀγῶνα τοὺς σκόρπισε.

Ἀλλὰ ἂς ξαναγυρίσωμε στοὺς Ἕλληνες ποὺ πολιορκοῦν τὸ κάστρο τῶν Πατρῶν, καὶ στὴν Ἀνδρονίκη.

Ἦταν βράδυ.

Σὲ μιὰ μεγάλη σκηνὴ ποὺ ἦταν τὸ στρατηγεῖο τῶν Ἑλλήνων, οἱ ἀρχηγοὶ ἔκαναν πολεμικὸ συμβούλιο.

Ἐπὶ κεφαλῆς ἦταν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Γερμανὸς καὶ δίπλα του καθόταν ἡ Ἀνδρονίκη, γιατὶ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ σκληροὶ πολεμιστές, συμπαθοῦσαν καὶ θαύμαζαν τ' ὄμορφο παλληκαρόπουλο ποὺ ἦταν ἀτρόμητο στὴ μάχη. Ἔκαναν λοιπὸν συμβούλιο καὶ συζητοῦσαν ἂν θἄταν φρόνιμο ν' ἀνοίξουν κάτω ἀπὸ τὸ Κάστρο μιὰ ὑπόνομο καὶ νὰ βρεθοῦν μπροστὰ στοὺς Τούρκους ἐκεῖ ποὺ δὲν τοὺς περίμεναν.

Καὶ ξαφνικὰ ἀπὸ τὶς προφυλακές, ἀκούστηκαν σπαραχτικὲς φωνές.

Σὲ λίγο ἕνας σκοπὸς ἦρθε κι' εἶπε πὼς εἶχαν πιάσει ἕναν τερατόμορφο καμπούρη καὶ νάνο Ὀθωμανὸ ποὺ ἔσκουζε καὶ παρακαλοῦσε νὰ μὴν τὸν σφάξουν γιατὶ ἦταν λέει χριστιανός.

Στὸ μεταξὺ τὸν ἔφεραν μέσα, κι' ὅσοι τὸν εἶδαν ἔβαλαν τὰ γέλια, τόσο ἄσχημος καὶ κωμικὸς ἦταν.

Ἡ Ἀνδρονίκη ὅμως ποὺ ἀναγνώρισε τὸν Βάρθακα πρὶν προφτάση ἐκεῖνος

Ἐλευθερία ἢ θάνατος

νὰ τὴν δῆ, βγῆκε ἀθόρυβα ἀπὸ τὴν σκηνή, γιὰ νὰ μὴ τὴν ἀναγνωρίση κι' ἐκεῖνος.

— Τοῦρκος εἶσαι ἢ χριστιανός; ρώτησε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς.

— Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Μὴ μὲ κόψετε! ἔκανε τρέμοντας ὁ Βάρθακας.

— Ποιὸς ὀρὲ ἔχει ὄρεξη νὰ σὲ κόψη; Οἱ Ἕλληνες μόνο στὸν πόλεμο σκοτώνουν, τὴν ὥρα τῆς μάχης. Ὕστερα ἀπὸ τὴν μάχη κι' ὁ ἐχθρὸς μᾶς εἶναι ἱερός! φώναξε ὁ Ἀντρέας Λόντος.

—Ἂν ἤσουν Ἕλληνας θὰ τόξερες! εἶπε κάποιος ἄλλος.

— Καὶ βέβαια τὸ ξέρω, εἶπε ὁ ἄθλιος Βάρθακας. Τὸ ξέρω γιατὶ εἶμαι Ἕλληνας. Ἀλλὰ ὁ φόβος κι' ἡ σαστισμάρα θολώνουν καμμιὰ φορὰ τὸ λογικὸ τόσο ποὺ δὲν ξέρει πιὰ κανεὶς τί λέει. Ἀκοῦστε τώρα καὶ τὴν ἱστορία μου, καὶ κρίνετέ με κατὰ συνείδηση. Τὸ ὄνομά μου εἶναι Βάρθακας, κι' ἤμουν καθηγητὴς στὸ σπίτι τοῦ δημογέροντα Ἀθανασιάδη. Ἐνῶ πήγαινα στὴν Πάτρα, μ' ἔπιασαν αἰχμάλωτο οἱ Πηλιῶτες. Μοῦ πρότειναν λοιπὸν ἢ νὰ γενῶ Τοῦρκος ἢ νὰ πεθάνω. Ἐγὼ ἄρχοντές μου ἔζησα πολλὰ χρόνια στὴν Εὐρώπη, ξέρω πέντε ξένες γλῶσσες κι' ἔχω γνωριμιὰ μὲ τὰ σπουδαιότερα πρόσωπα τῆς Εὐρώπης. Ἤξερα πὼς ἡ πατρίδα μου ἑτοιμάζονταν γιὰ τὴν Ἐπανάσταση, γιατὶ βέβαια ἕνα πρόσωπο σημαντικὸ ὅπως ἐγώ, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μὴ γνωρίζη τὰ μυστικὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Λοιπὸν ὅταν οἱ Πηλιῶτες μοῦ ἔβαλαν ἔτσι τὸ ζήτημα, συλλογίστηκα. Ἡ Ἑλλάδα ἔχει πολλὰ παλληκάρια ἀλλὰ λίγους γραμματισμένους.

(Συνεχίζεται)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἡ λευκή σημαιούλα

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Πάει κι' ἐτοῦτος ὁ χρόνος. Σᾶς βλέπω μὲ τὴ φαντασία μου, ὅλα μου τὰ πνευματικὰ ἐγγονάκια τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ», νάχετε ψηλώσει καὶ νάστε σοφώτερα καὶ καλύτερα ἀπὸ πέρυσι. Μὰ βλέπω καὶ κάτι ἄλλο στὸ μικρό σας χεράκι. Ἕνα μεγάλο χαρτὶ τυλιγμένο ρολὸ καὶ δεμένο μὲ κορδελίτσα ἢ διάπλατα ἀνοιγμένο.

Πώ, πώ, μὲ τὴ περηφάνεια τὸ ἀνεμίζει ὁ Δημητρὸς σὰ λευκὴ σημαιούλα. Θέλει νὰ δῶ τὸν καλό του βαθμό. «Ἄριστα» μὲ τόνο. Ὁ Τέλης κάνει πὼς δὲν τοῦ δίνει καὶ τόση σημασία. «Μόνο τὰ μωρὰ» λέει, «ἐνδιαφέρονται γιὰ βαθμούς. Τὸ σπουδαῖο εἶναι ἡ μόρφωση».

Συμφωνῶ, ἀγαπητὲ Τέλη, μὴν ξεχνᾶς ὅμως πὼς ἕνα ἀπ' τὰ κριτήρια γιὰ νὰ δοῦμε ἂν ἔδωκες σημασία στὴ μόρφωση, εἶναι κι' ὁ βαθμός. Καὶ γιὰ λύσε παρακαλῶ τὸ κορδελάκι νὰ δοῦμε, γιατὶ κρίνεις μωρὰ τοὺς ἄλλους;

Ὤ! τὸ φοβόμουν. «Καλῶς 7». Μὰ φυσικά, μοῦ θυμίζεις ἔτσι τὴν παροιμία «ὅσα δὲ φτάνει ἡ ἀλεποῦ τὰ θέλει κρεμαστάρια».

Ἡ Ἀννούλα εἶναι πολὺ στενοχωρημένη γιατί, μ' ὅλο ποὺ μελετοῦσε πολύ, κι' ἦταν πολὺ καλὴ καὶ τακτικὴ μαθήτρια, πῆρε μόνο ἐννέα στὸ ἐνδεικτικό της. Κάπου σκόνταψε, κάπου τάχασε. Δὲν πειράζει, καλή μου Ἀννούλα. Φτάνει ποὺ ἔκαμες τὸ καθῆκον σου. Τἆλλα εἶναι τῆς τύχης. Ἡ ζωή, ὅπως θὰ μάθης σὰ μεγαλώσης, δὲν ἔχει μόνο ἐπιτυχίες καὶ κέρδη. Κάνε λοιπὸν τὸ καθῆκον σου, βάδιζε γιὰ τ' ἀνώτερο καὶ τὸ καλό, κι' ἂν κάποτε, σούρθει καὶ καμμιὰ κακοτυχία, θὰ τὴν ξεπεράσης μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὴν καλὴ σου τὴ θέληση.

Μέσα ὅμως στὰ τόσα χαρούμενα ἐγγονάκια μου, βλέπω καὶ μερικὰ θλιμμένα ποὺ δὲν κρατοῦν τὴ λευκὴ σημαιούλα στὸ χέρι. Μερικὰ κλαῖνε κιόλας, σκουπίζουν τὰ ὄμορφα ματάκια τους.

— Τί ἔχεις Τασούλα;

— Ἔμεινα στὴν ἴδια τάξη, μοῦ ἀποκρίνεται καὶ ξεσπᾶ σὲ πιὸ δυνατὰ κλάμματα.

— Καὶ γιατί;

Ἐδῶ τὴν ἀπάντηση προλαβαίνουν καὶ τὴ δίνουν τὰ ἄλλα παιδιά.

— Δὲν ἔμαθε ἀκόμη νὰ διαβάζη καλὰ καὶ τὴν ἄφησαν γιὰ νὰ μάθη.

— Εἶχα κάνει πολλὲς ἀπουσίες γιατὶ ἀρρώστησα, δικαιολογεῖται ἡ Τασούλα.

— Μὴ στενοχωριέσαι λοιπὸν κορούλα μου, ἀφοῦ δὲν εἶσαι καὶ τόσο ὑπεύθυνη. Ἂν ἔμενες ἀπὸ ἀμέλεια, θἄπρεπε ἀλήθεια νὰ κλαῖς καὶ νὰ ντρέπεσαι. Τώρα σκούπισε τὰ μάτια καὶ δῶσε ὑπόσχεση πώς, τοῦ χρόνου, θὰ δείξης σὲ ὅλους ποιὰ εἶσαι καὶ τί ἀξίζεις.

Τὸ ἴδιο θὰ πῶ καὶ στ' ἄλλα τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν στὸ χέρι ἐνδεικτικό. Ὅσα ἔμειναν ἂς ἀναπληρώσουν τοῦ χρόνου τὴ ζημιά. Ὅσα εἶναι μετεξεταστέα ἂς διαβάσουν γιὰ νὰ μὴν τὴν πάθουν ξανὰ τὸν Ὀκτώβριο.

Καὶ τώρα, καλά μου παιδιά, εὔχομαι σ' ὅλους καὶ σ' ὅλες χαρούμενο καλοκαίρι.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ Γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Βαλανιδιά κι Δερβίσης

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε ἕνας Δερβίσης. Δὲν ἦταν κακὸς ἄνθρωπος. Μὰ πολλὲς φορὲς ἔπεφτε σὲ τρομερὲς γκάφες γιατὶ ἡ γλῶσσα του ἔτρεχε πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὸ μυαλό του... Ἔλεγε πολλὰ πολλὰ πράγματα, χωρὶς νὰ τὰ πολυσκεφτῆ. Καὶ σὰν δούλευε τὸ μυαλὸ ἢ τὰ πράγματα τὸν διαψεύδανε, καταλάβαινε πόσο βιάστηκε νὰ μιλήση!

Βλέπετε, ἀγαπημένα μου παιδιὰ δὲν ἦταν ὁ Δερβίσης Ἕλληνας καὶ δὲν ἤξερε πὼς «ἀργυρὸ τὸ μίλημα καὶ χρυσὸ τὸ σῶπα». Οὔτε καὶ τὸ ἀρχαῖο ρητό: «Μὴ προτρεχέτω ἡ γλῶττα τῆς διανοίας». Δηλαδή: Νὰ μὴν τρέχη ἡ γλῶσσα σας πρῶτα ἀπὸ τὸ μυαλό σας, πρῶτα ἀπὸ τὴ σκέψη σας δηλαδή.

Ἔτσι μιὰ φορὰ ὁ Δερβίσης, ποὺ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ πάη ἀπὸ τὸ χωριό του σὲ κάποια πολιτεία γιὰ νὰ κηρύξη τὸν Ἀλλὰχ κουράστηκε στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ σταμάτησε νὰ ξαποστάση στὴ σκιὰ ἑνὸς περναριοῦ. Πάνω στὸ θεόρατο δέντρο κελαϊδοῦσαν ἑκατοντάδες πουλιὰ καὶ ὑμνολογοῦσαν τὸν Ὕψιστο. Καὶ ἦταν τὸ περνάρι γεμᾶτο βελανίδια... Βελανίδια μικροσκοπικά, γεννήματα κι' αὐτὰ τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ...

Δίπλα, ἐκεῖ, σ' ἕνα μποστάνι πρασίνιζαν τὰ φύλλα καρπουζιῶν, πεπονιῶν, γλυκοκολοκυθιῶν. Καὶ κοντά τους φάνταζαν οἱ θεόρατοι καρποί τους... Τὰ χρυσωπὰ πεπόνια, τὰ πράσινα καρπούζια μὲ τὶς πολύχρωμες γραμμές τους λὲς καὶ τὶς χάραξε κάποιος μεγάλος ζωγράφος, τὰ κιτρινωπὰ γλυκοκολόκυθα...

— Δὲν ξέρει ὁ Θεὸς τί κάνει, εἶπε, ὁ Δερβίσης μὲ ἀσέβεια!... Οἱ κολοκυθιὲς ποὺ εἶναι τόσο μικρὲς καὶ σέρνονται στὸ χῶμα, κάνουν τόσο μεγάλους καρπούς. Καὶ τὸ περνάρι τόσο μεγάλο, αἰώνιο, δεμένο ἀτράνταχτα μὲ τὶς βαθειές του ρίζες στὴ γῆ, βγάζει αὐτὰ τὰ μικρὰ βελανίδια!... Ἄχ, Θεέ, ποὺ πάω νὰ σὲ κηρύξω, δὲν ξέρεις τί κάνεις...

Μὰ δὲν ἀπόσωσε τὸ λόγο του ὁ Δερβίσης.

Κείνη τὴ στιγμὴ φύσηξε ἀέρας κι' ἕνα βελανίδι ἀποσπάστηκε ἀπὸ τὸ μικρὸ κλαράκι του... Καὶ ὁ μικρὸς καρπὸς τοῦ περναριοῦ πέφτοντας στὴ γῆ χτύπησε τὸν Δερβίση στὴ μύτη!...

Τότε ἦρθε ἡ σκέψη στὸ μυαλὸ τοῦ Δερβίση...

Γονάτισε καὶ προσευχήθηκε:

— Συχώρεσέ με Θεὲ γιὰ τὴν ἀσέβεια μου! Καὶ παράβλεψε τὴν ἀφροσύνη τοῦ δούλου σου... Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ μοὔδωσες ἀμέσως τὸ σημάδι γιὰ νὰ μοῦ θυμήσης πὼς ὁ Θεός, ὁ καλὸς καὶ μεγάλος Θεὸς ὅλου τοῦ κόσμου ἔφτιασε ὅλα τὰ πράγματα μὲ σοφία... Ἂν οἱ καρποὶ τοῦ περναριοῦ ἦταν μεγάλοι ἀνάλογοι μὲ τὸ δέντρο κι' ἔπεφτε κανεὶς τώρα στὸ κεφάλι μου, δὲν θὰ βρισκόμουν πιὰ στὴ ζωή. Μὰ σὺ πρόβλεψες νὰ στολίσης τὰ ψηλὰ δέντρα μὲ μικροὺς καρπούς. Καὶ κεῖνα ποὺ σέρνονται στὴ γῆ μὲ μεγάλους... Ἔτσι κανένας δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τὴν πτώση τους... Πόσο μεγάλος εἶσαι, Θεέ μου. Ὅλα τὰ ἔφτιασες μὲ σοφία, ποὺ ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦμε πάντα νὰ καταλάβουμε...

Κι' ἀπὸ τότε ὁ Δερβίσης ποὺ νὰ ξαναπῆ κάτι χωρὶς νὰ τὸ καλοσκεφτῆ. Κι' ἔζησε καλὰ κι' ἐμεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Πρὸς στὴ Ρόδο

Μὲ τὸ κλείσιμο τοῦ σχολικοῦ χρόνου, ἔλειψαν οἱ προφάσεις κι' οἱ ἀναβολές. Ξαναρχίζομε τὰ ταξίδια γιὰ νὰ συμπληρώσωμε τὴ γνωριμία μας μὲ τὴν Ἑλλάδα.

— Λοιπόν; Καταρτίστε σύντομα δρομολόγιο γιατὶ πλάκωσαν κιόλας οἱ ζέστες, ἦρθε βιαστικὸς αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Λεωνίδας.

— Ἔχεις τίποτε ὑπ' ὄψει σου, ξαδερφούλη; τὸν ρώτησε ὅλο γλύκα ὁ Φάνης.

— Ναί, ἔχω κάνει κι' ἐγὼ ἕνα τάξιμο, κι' ἂν δὲν ἔχετε ἀντίρρηση...

— Θὲς νὰ πᾶμε στὴν Τῆνο; ρώτησε ἡ Μυρτώ. Ἂς ἀφήσουμε τὸ ταξίδι αὐτὸ γιὰ τὸν Αὔγουστο ποὺ γιορτάζει ἡ Μεγαλόχαρη.

— Μὲ μεγάλη χαρά μου θὰ πάω νὰ προσκυνήσω τὴν Παναγία τῆς Τήνου, ἀπάντησε ὁ ἀδερφός της. Μὰ τὸ τάξιμο τὸ δικό μου αὐτὴ τὴ φορὰ εἶναι νὰ πάω στὰ Δωδεκάνησα, νὰ τὰ καμαρώσω ἐλεύθερα, στολισμένα μὲ τὶς γαλάζιες σημαῖες ποὺ τόσο λαχτάρησαν. Εἶναι δύσκολο ἕνα τέτοιο ταξίδι;

Τὸ βλέμμα του στράφηκε σὲ μένα γεμᾶτο ἀνησυχία. Πρώτη φορὰ ἔβλεπα στὰ μάτια τοῦ Λεωνίδα μιὰ τέτοια λαχτάρα.

— Καὶ νάταν, τὸν καθησύχασα, δὲ θὰ σοῦ χαλούσαμε τὸ χατῆρι. Λοιπόν, ξεκινᾶμε τὴν Πέμπτη ἀπόγεμα γιὰ τὴ Ρόδο.

Ἔκλεισα τ' αὐτιά μου στὸ πανδαιμόνιο ποὺ ἐπακολούθησε : οἱ τρεῖς συνταξιδιῶτες μου χάλασαν τὸν κόσμο ἀπ' τὴ χαρά τους.

Ὁ «Καραϊσκάκης» — χάθηκαν τὰ ναυτικὰ ὀνόματα; — ταξίδευε σ' ἕναν ὀνειρεμένο Σαρωνικό. Οἱ ἀκτὲς διαγράφονται ὁλοκάθαρα στὸ γαλάζιο ἀπομεσήμερο. Φάληρο, Γλυφάδα, Βούλα Βουλιαγμένη! Μὰ νά, πλησιάζουμε κιόλας στὸ Σούνιο. Σὰν ὑπέρκοσμο ἄσπρο λουλούδι, λαμποκοπᾶ στὸ μενεξελὶ σούρουπο, ὁ ναὸς τοῦ Ποσειδῶνα. Λίγες κολῶνες κατάλευκες στὴν κορφὴ ἑνὸς βράχου ποὺ τὶς δέρνουν, αἰῶνες τώρα, οἱ ἄνεμοι κι' ἡ ἁρμύρα. Κι' ὅμως κρατοῦν ἀναλλοίωτη τὴ σφραγῖδα τοῦ κάλλους! Τί ἁρμονία, τί ὄνειρο! Λίγα πράματα ὑποβάλλουν ἔτσι τὴ φαντασία, σὰν τὸν ἀέρινο ἐκεῖνο ναὸ τοῦ Θεοῦ τῆς θάλασσας.

Στὴ γέφυρα τῆς δευτέρας θέσεως, βουΐζει χαρούμενα τὸ μελισσολόϊ ἑνὸς σχολείου. Κοπέλλες χαρούμενες τραγουδοῦν, κουβεντιάζουν, κι' ὁραματίζονται παραδεισιακὲς ὀμορφιές. Ἔχουν ἀκούσει τόσα γιὰ τὴ Ρόδο!

— Λίγο ἀργὰ δὲν κάνετε τὴν ἐκδρομή σας κορίτσια;

— Ἐπίτηδες τὴν ἀφήσαμε στὸ τέλος γιὰ νὰ φύγουν πρῶτα οἱ ἔγνιες τῶν ἐξετάσεων... Μ' αὐτὴν κλείνουμε τὴ χρονιά μας!

Εἶναι μαζί τους καὶ δυὸ καθηγήτριες μὲ τὴ διευθύντρια τῆς Σχολῆς. Τραγουδοῦνε κι' αὐτὲς σὰν παιδιά. Εἶναι φανερὸ πὼς παράτησαν στὸ λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ τὶς φροντίδες μαζὶ μὲ τὰ χρόνια τους. Δὲν τὶς ξεχωρίζεις ἀπ' τὶς σπουδάστριες στὸ εὐτυχισμένο τους ξέσπασμα.

— Τί ὡραῖο ποὺ εἶναι νὰ ταξιδεύη κανένας στὴ θάλασσα, λέει ἡ διευθύντρια. Ἔχεις τὴν αἴσθηση πὼς ξαναγεννιέσαι. Δὲν ἀνασαίνεις παρὰ ἀέρα κι' ἁρμύρα τῆς θάλασσας. Οἱ κατάλευκοι γλάροι ποὺ παρακολουθοῦν τὸ καράβι, μᾶς χάρισαν λὲς τὰ φτερά τους.

Τὴν ἴδια αἴσθηση νοιώθω κι' ἐγώ. Τῆς τὸ λέω, κι' ἀπὸ κουβέντα σὲ κουβέντα, πιάνομε γνωριμία. Ἔχουμε τόσα νὰ ποῦμε σὰν ἐκπαιδευτικοί.

Μὰ καὶ τ' ἀνήψια μου ἀδελφώνονται γρήγορα μὲ τὴ συντροφιά... Νύχτωσε πιά. Τ' ἀσημένιο φεγγάρι μᾶς δείχνει τὶς ἔρημες κι' ὅλο πέτρα ἀκτὲς τῶν νησιῶν μας. Κάπου - κάπου ἀγναντεύομε καὶ κανένα χωριὸ καὶ κανένα ἀπόκοσμο φάρο. Γελᾶμε πολὺ μὲ μιὰ πρόχειρη ψυχαγωγία ποὺ ὀργανώνουν τὰ κορίτσια.

Ταξίδι ἐξαίσιο! Τὸ καράβι χαράζει μιὰ ἴσια γραμμὴ ποὺ τὴν ἀσημώνει τὸ φεγγάρι... Ἡ θάλασσα εἶναι ἀκίνητη, λὲς καὶ κοιμήθηκε. Τί προσμένουμε; Τὰ μεσάνυχτα ἔχουν περάσει.

Κατὰ τὰ χαράματα, ἀκούω ἀπ' τὴν κοκέτα ἐπάνω μου, τὴ φωνὴ τῆς Μυρτῶς.

— Θεία περνᾶμε τὴν Κάλυμνο. Ἀνέβα νὰ τὴ δῆς ἀπ' τὸ φιλιστρίνι.

Κοιτάζω, σκαρφαλωμένη, πίσω ἀπ' τὸ θαμπὸ τζάμι. Σπιτάκια κτισμένα ἀμφιθεατρικὰ καὶ βαμμένα γαλάζια. Πολὺ γραφικὴ ἡ ἐντύπωση.

Καθὼς προχωρεῖ τὸ καράβι, στὸ πλαίσιο τοῦ μικροῦ παραθύρου, ἡ εἰκόνα ἀλλάζει διαρκῶς. Μὰ τοῦ κάκου ζητᾶ λίγη βλάστηση τὸ μάτι. Σπίτια μόνο καὶ βράχια.

— Ἡ βλάστηση θᾆναι στὸ ἐσωτερικό, ἐξηγεῖ ἡ Μυρτώ.

— Οἱ Καλύμνιοι ζοῦν ἀπ' τὴ θάλασσα. Εἶναι ναυτικοί, σφουγγαράδες. Ἀπὸ πράσινο θὰ χορτάση τὸ μάτι σου στὴ Ρόδο.

Μιὰ καὶ ξυπνήσαμε, δὲ μπορεῖ νὰ μᾶς κλείση πιὰ ἡ καμπίνα. Ντυνόμαστε, ρίχνομε πάνω μας μιὰ ζακέτα κι' ἀνεβαίνουμε στὸ κατάστρωμα.

Ὁ κόσμος εἶναι ξαπλωμένος παντοῦ. Δρασκελοῦμε κοιμισμένους κι' ἀνεβαίνουμε στὴ γέφυρα. Σὲ λίγες ὧρες, ὅταν περνᾶμε τὴν Κῶ, ἔχει πιὰ ἀνατείλει ὁ ἥλιος. Τὸ νησὶ αὐτὸ διαφέρει πολὺ ἀπ' τὴν Κάλυμνο. Εἶναι πράσινο κι' ἥμερο πολύ. Ἡ πέτρα ἔχει ὑποχωρήσει στὸ δέντρο.

— Πρέπει νὰ δοῦμε καὶ τὴν Κῶ, θεία, παρακαλεῖ ἡ Μυρτώ.

— Μὰ φυσικά, τὴν καθησυχάζω, μιὰ ποὺ κινήσαμε θὰ τὴ δοῦμε καὶ τὴν Κῶ καὶ τὴν Κάλυμνο κι' ἴσως καὶ τὴν Πάτμο.

Κατὰ τὶς ἕντεκα ἀγναντεύομε τὴν πεντάμορφη Ρόδο.

— Ἐλᾶτε μαζί μας στὴ γέφυρα τοῦ πλοιάρχου, μοῦ λέει μιὰ καθηγήτρια. Ὁ δήμαρχος τῆς Ρόδου ποὺ ταξιδεύει μαζί μας θὰ μᾶς μιλήσει γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ νησιοῦ.

Ἀνεβαίνουμε πίσω ἀπ' τὶς σπουδάστριες, χαιρετᾶμε τὸ δήμαρχο καὶ παίρνομε θέση, ἀκουμπισμένοι στὴν κουπαστή. Ἡ φωνή του, γεμάτη θέρμη κι' ἐνθουσιασμό, μᾶς γυρίζει πολλὲς χιλιετηρίδες πίσω ὅταν ἡ θάλασσα δὲν εἶχε γεννήσει τὴν Ἀφροδίτη τῶν νησιῶν.

«Ὁ μῦθος λέει πὼς ὅταν ὁ Δίας μοίρασε στοὺς θεοὺς τὶς ἐξουσίες τοῦ κόσμου, ὁ Ἀπόλλων ἔλειπε στὸ καθημερινό του ταξίδι στοὺς αἰθέρες. Ἔτσι ὁ Δίας τὸν εἶχε ξεχάσει στὴ μοιρασιά. Ὅταν γύρισε, ὁ πατέρας τῶν ἀθανάτων, ἤθελε νὰ χαλάση τὴ διανομὴ γιὰ νὰ βάλη μέσα καὶ τὸν ἀγαπημένο του γιό. Μὰ ὁ Φοῖβος δὲ δέχτηκε. Ἅπλωσε τὸ χέρι του στὸ Αἰγαῖο, ποὺ ρόδιζε ἀκόμα ἀπ' τὶς ἀνταύγειες τοῦ χρυσοῦ του ἅρματος καὶ τοῦ εἶπε :

— Δία πατέρα, σὰν ἄλλη θεὰ Ἀφροδίτη, θ' ἀναδυθῆ ἀπ' τὴ θάλασσα μιὰ πεντάμορφη νύμφη κι' ὁ πόντος θὰ τῆς χαρίση γιὰ κατοικία τὸ πιὸ θεῖο νησὶ ποὺ μπορεῖ νὰ γεννήση ἀπὸ τὰ σπλάχνα του. Ἐκείνη τὴ νύμφη κι' αὐτὸ τὸ νησὶ σοῦ ζητῶ γιὰ μερίδιό μου.

— Ἂς γίνη τὸ θέλημά σου, συμφώνησε ὁ Δίας.

Δὲν εἶχε ἀποσώσει τὸ λόγο του κι' ἀπ' τὴ θάλασσα ἀναδύθηκε ἡ Ρόδος ποὺ ἔγινε ἔτσι ἡ νύμφη τοῦ ἥλιου.

«Ἁελίοιο νύμφα» τὴ λέει κι' ὁ Πίνδαρος στὸ περίφημο Ἐπίνικο τραγοῦδι ποὺ ἔχει κάμει γιὰ τὸ Ρόδιο ἀθλητὴ Διαγόρα.

— Ὄμορφος μῦθος, εἶπα μαγεμένη. Δείχνει ἀλήθεια πόσο πανάρχαια ἦταν ἡ φήμη τῆς Ρόδου καὶ πόσο γοήτευε τὴν ἀνθρώπινη φαντασία.

— Ἀπὸ κεῖνο τὸ γάμο τῆς νύμφης καὶ τοῦ θεοῦ γεννήθηκαν τρεῖς ἡμίθεοι, ἥρωες τοπικοί, ὁ Ἰάλυσσος, ὁ Κάμειρος καὶ ὁ Λίνδος. Ὁ Ἀπόλλων μοίρασε τὸ νησὶ στὰ παιδιά του ποὺ ἔκτισαν τὶς τρεῖς δυνατὲς καὶ ὁμώνυμες πολιτεῖες, τὴ Λίνδο, τὴν Κάμειρο καὶ τὴν Ἰαλυσσό. Ἀπόγονοί τους ἦταν οἱ Τελχῖνες οἱ γηγενεῖς κάτοικοι τῆς Ρόδου. Ἀργότερα ἦρθε ἀπὸ τὸ Ἄργος ὁ Ἡρακλείδης Τληπόλεμος μὲ τοὺς Δωριεῖς του κι' ἡ ἱστορία τῆς Ρόδου ἀρχίζει ἀφήνοντας πίσω της τὴ γαλάζια ἀχλὺ τοῦ μύθου.

Οἱ τρεῖς πολιτεῖες ποὺ ζοῦσαν ἡ κάθε μιὰ ἀνεξάρτητη, εἶχαν γίνει πολὺ δυνατές. Τὴν ἱστορία τῆς καθεμιᾶς θὰ τὴν ἀκούσετε ἐπὶ τόπου. Οἱ Ρόδιοι ἀντιστάθηκαν κατὰ τῶν Περσῶν καὶ δὲν ἔδωκαν γῆν καὶ ὕδωρ στὸ Δάτη καὶ Ἀρταφέρνη. Τοὺς δάμασε ὅμως ἡ μυρμηκιὰ τοῦ Ξέρξη καὶ τοὔδωκαν ἀναγκαστικὰ λίγα πλοῖα ποὺ πολέμησαν μὲ τὸ στόλο του στὴ Σαλαμῖνα. Ἀργότερα ἔγιναν σύμμαχοι μὲ τοὺς Ἀθηναίους, μὰ στὸν Πελοποννησιακὸ πόλεμο, σὰ Δωριεῖς, βοηθήσανε τὴ Σπάρτη.

Ἡ μεγάλη ἀκμὴ τῆς Ρόδου συμπίπτει μὲ τ' Ἀλεξανδρινὰ χρόνια.

Τὸ 408 π. Χ. οἱ τρεῖς πολιτεῖες ἑνώθηκαν κι' ἔκτισαν, κι' οἱ τρεῖς τους μαζί, τὴ Ρόδο ποὺ στάθηκε ἀπόρθητο κάστρο... Ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ποὺ προσπάθησε νὰ τὴν κυριέψη, δὲν τὰ κατάφερε. Καὶ φεύγοντας, γεμάτος θαυμασμό, χάρισε στὴ Ρόδο τὶς πολιορκητικὲς μηχανές του. Ἀπὸ κεῖνο τὸ μέταλλο κατασκεύασαν οἱ Ρόδιοι, τὸν τρίτο αἰῶνα, τὸν Κολοσσό τους. Ποιὸς ξέρει νὰ μοῦ πῆ τίποτε γι' αὐτόν;

Ὁ Φάνης πῆρε τὸ λόγο.

— Ἦταν ἕνα πελώριο ἄγαλμα τοῦ ἥλιου, 34 μέτρα ὕψος. Στὸ κεφάλι του φοροῦσε τ' ἀκτινωτὸ στεφάνι. Στεκόταν μὲ τὰ σκέλη του ἀνοιχτὰ στὶς δυὸ προβλῆτες τοῦ λιμανιοῦ καὶ κρατώντας στὸ χέρι ἕναν πυρσό, ξεπροβοδοῦσε τὰ δοξασμένα καράβια τοῦ τόπου ποὺ περνοῦσαν κάτω ἀπ' τ' ἀνοιχτὰ πόδια του.

— Πολὺ ὡραῖα τὰ λές, μικρέ μου, τὸν ἔκοψε ὁ Δήμαρχος, μήπως ξέρεις ποιὸς ἦταν ὁ καλλιτέχνης του;

— Νομίζω ὁ Χάρης ὁ Λίνδιος, μαθητὴς τοῦ Λυσίππου, ἀπάντησε ἀμέσως ὁ Φάνης. Ὁ Κολοσσὸς ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου.

— Σωστά. Ἦταν ὅμως τόσο βαρὺς ποὺ δὲ στάθηκε ὄρθιος οὔτε ἑκατὸ χρόνια. Κάποτε ἔπεσε κι' ἔμεινε καιρὸ στ' ἀκρογιάλι τῆς Ρόδου. Ἀργότερα πολύ, τὸν ἀγόρασε ἕνας Ἄραβας, ὁ Μωαβίας καὶ χρειάστηκε 90 καμῆλες γιὰ νὰ τὸν φορτώση. Μὰ ἂς εἶναι, ἂς προχωρήσουμε στὴ Ροδιακὴ Ἱστορία. Στὸ Βυζάντιο τὸ νησὶ εἶχε μιὰ τιμητικὴ θέση στὰ κατορθώματα τῆς θάλασσας. Ἀργότερα, τὸ πῆραν οἱ Ἱππότες τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ποὺ ἦταν κι' αὐτοὶ Σταυροφόροι... Στὴν ἱπποτοκρατία χρωστᾶ τὸ νησί μας τὴ μεσαιωνικὴ ὄψη του. Νὰ τὸ Καστέλλο, ποὺ ξεχωρίζει ψηλότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἱπποτικὰ κτίρια. Εἶναι τὸ παλάτι τῶν μεγάλων μαγίστρων. Νὰ καὶ τὰ τείχη μὲ τὶς ὀδοντωτὲς πολεμίστρες

(Συνέχεια στὴ σελίδα 362)

Ὁ ΚΟΥΚΟΣ

Στὴ σιγαλιὰ τοῦ δάσους, ἀκούστηκε ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, κάτι ποὺ ἔμοιαζε σὰν βαθὺς ἀναστεναγμός. Ἦταν οἱ πρῶτες μέρες τῆς ἄνοιξης κι᾽ ὅλα γύρω ἦταν χαρούμενα καὶ ζωηρά. Μποροῦσε λοιπὸν νὰ ὑπάρχη ἐκεῖ κάποιος λυπημένος ποὺ νὰ μὴν ἔπαιρνε μέρος στὴ γενικὴ χαρά; Καὶ ὅμως ναί. Ἦταν ἡ κυρία Σπίνου ποὺ ἀφοῦ τέλειωσε τὸ συγύρισμα τῆς φωλιᾶς της, ἔβαλε μέσα τὰ τρία αὐγουλάκια της καὶ τώρα καθόταν ἀκίνητη ἀπάνω γιὰ νὰ τὰ κλωσσήση.

— Ἄχ, ἔλεγε στὸν ἄνδρα της, ποὺ στεκόταν δίπλα, πάνε πιὰ τὰ νειᾶτα κι᾽ οἱ τρέλλες. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἀρχίζουν τὰ παιδιὰ καὶ μαζὺ μ᾽ αὐτὰ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς. Καὶ λέγοντας αὐτά, στέναξε βαθειά, ὅσο βαθειὰ βέβαια μπορεῖ νὰ στενάξη ἕνας σπῖνος.

Ὁ ἄνδρας της δοκίμασε νὰ τὴν παρηγορήση, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν ἤθελε τίποτα ν᾽ ἀκούση.

— Οἱ ἄνδρες μόνο νὰ φλυαροῦν ξέρουν, ἐξακολούθησε φουρκισμένη. Θάπρεπε νὰ σὲ βάλω νὰ καθήσης ἐσὺ ἐδῶ ἀπάνω. Λόγια μονάχα. Ὡραῖα λόγια! Αὐτὰ ξέρεις νὰ λὲς μὰ στὸ μεταξὺ συργιανᾶς ὅλη μέρα καὶ μ᾽ ἀφήνης ἐμένα ἐδῶ! Σώπα καλλίτερα καὶ πιάσε μου καμμιὰ παχειὰ μυῖγα νὰ φάω.

Κατὰ τὸ βράδυ, τὸ κακὸ χειροτέρεψε, ἡ κυρία Σπίνου ἦταν ἔξω φρενῶν.

— Ἂν ἤξερα τί μὲ περίμενε δὲν θὰ σὲ παντρευόμουν ποτέ, κι᾽ ἂς τραγουδοῦσες τόσο ὄμορφα! φώναξε. Δὲ βαστῶ ἄλλο, θὰ πετάξω, θὰ φύγω ἀπὸ δῶ!

Ὁ σπῖνος δὲν ταράχτηκε. Εἶχε τραβήξει τὰ ἴδια καὶ μὲ τὶς ἄλλες του γυναῖκες, γιατὶ ὁ κύριος αὐτὸς παίρνει κάθε ἄνοιξη καὶ καινούργια γυναῖκα.

— Μπορεῖς νὰ κάνης τώρα ἀκόμα καμμιὰ βόλτα, εἶπε. Ἀργότερα ὅμως δὲν πρέπει νὰ τὸ κουνήσης ἀπ᾽ τὴ φωλιὰ γιατὶ τότε οὔτε στὸν ἄλλο αἰῶνα δὲν θὰ βγοῦν τὰ παιδιά μας. Ἡ προηγούμενη γυναῖκα μου...

— Μοῦ κάνεις τὴ χάρη νὰ μὴ μοῦ ἀναφέρης αὐτὴ τὴ κυρία; τὸν ἔκοψε ἐκείνη μὲ θυμό, κι᾽ ἀνοίγοντας τὰ φτερά της πέταξε βιαστικὰ ἀπὸ κεῖ. Ὁ καϋμένος ὁ σπῖνος ἔτρεξε πίσω της γιὰ νὰ δῆ μήπως ἀπ᾽ τὴ φούρια της τῆς συμβῆ κανένα κακό.

Ἀλλὰ δὲν εἶχαν προφθάσει ν᾽ ἀπομακρυνθοῦν, ὅταν ἔξαφνα, ἕνα ἄλλο πουλὶ ἦρθε καὶ κάθισε στὴν ἄκρη τῆς φωλιᾶς κοιτάζοντας μέσα.

Ἦταν πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ τοὺς σπίνους, εἶχε χρῶμα γκριζοκάστανο καὶ ἄσπρους λεκέδες στὴν κοιλιὰ καὶ στὸ στῆθος. Στὴ μύτη του κρατοῦσε ἕνα αὐγό, καὶ τ᾽ ἀκούμπησε μὲ μεγάλη προσοχὴ δίπλα στὰ ἄλλα. Δὲν ἦταν μεγαλύτερο, οὔτε ξεχώριζε ἀπ᾽ αὐτά.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀκόμα στάθηκε τὸ ξένο πουλὶ ἐκεῖ κοιτάζοντας μὲ περίλυπο ὕφος τὴ μικρὴ ζεστὴ φωλιὰ ὅπου εἶχε βάλει τὸ αὐγό του. Ὕστερα πέταξε μακρυὰ καὶ χάθηκε στὸ δάσος. Ἐκεῖ καθισμένο σ᾽ ἕνα ψηλὸ δέντρο, τὸ περίμενε κάποιο ἄλλο πουλί. Ἦταν τὸ ἀρσενικό.

— Τ᾽ ἀκούμπησες τ᾽ αὐγό; ρώτησε.

— Ναί, ἀπάντησε, τὄβαλα στὴ φωλιὰ τῶν σπίνων. Εἶναι μιὰ ὅπως πρέπει οἰκογένεια· θὰ φροντίσουν πολὺ τὸ παιδί μας.

— Κούκου! ἦταν πάλι ἡ ἀπάντηση. Περσότερο δὲν μπορούσαμε νὰ κάνωμε.

Καὶ μ᾽ αὐτὰ τὰ λόγια ἔφυγαν γιὰ πιὸ μακρυά.

Ὅταν ξαναγύρισε τὸ ζευγάρι πίσω, δὲν παρατήρησαν ὅτι ἀντὶ τρία, βρίσκονταν τώρα τέσσερα αὐγὰ μέσα στὴ φωλιά. Πρῶτα γιατὶ ἦταν ἀρκετὰ ἀδύνατοι στὴν ἀριθμητικὴ κι᾽ ἔπειτα στὴν κυρία Σπίνου εἶχαν περάσει πιὰ τὰ νεῦρα. Κάθησε λοιπὸν ἥσυχα πάνω στ᾽ αὐγά της κι᾽ ὁ ἄντρας της τῆς τραγουδοῦσε ἕνα τόσο ὄμορφο τραγούδι ποὺ ἀντιλαλοῦσε ὁλόκληρο τὸ δάσος.

Δεκατέσσερες μέρες ἔμεινε ἐκεῖ καθισμένη, ἐνῶ ἐκεῖνος πετοῦσε κι᾽ ἔπιανε γι᾽ αὐτὴν πεταλοῦδες, σκουληκάκια, μυῖγες. Τὰ σούβλιζε στ᾽ ἀγκάθια ἑνὸς θάμνου, κοντὰ στὸ δέντρο, γιὰ νὰ μπορῆ ἡ γυναῖκα του νὰ τ᾽ ἁρπάζη εὔκολα καὶ νὰ γυρίζη πάλι ἀμέσως στὴ φωλιά.

Ἔτσι ἕνα πρωΐ, τὴ δέκατη πέμπτη μέρα, ἔσπασαν τ᾽ αὐγά, καὶ τέσσερα πουλάκια ξεπετάχτηκαν ἀπὸ μέσα μ᾽ ὀρθάνοιχτο τὸ ράμφος. Οἱ γονεῖς τους τὰ κοίταζαν μὲ καμάρι.

— Εἶναι τυφλὰ τὰ καϋμένα, εἶπε τρυφερὰ ἡ μητέρα, καὶ δὲν ἔχουν μήτε οὐρίτσα μήτε φτερά. Μὰ δὲν πειράζει· ὅλα θἄρθουν μὲ τὸν καιρό. Δές τα ὅμως! κι᾽ ἔτσι εἶναι χαριτωμένα.

— Καὶ δὲν ἤθελες νὰ τὰ κλωσσήσης, θυμᾶσαι; εἶπε ἐκεῖνος πειραχτικά.

— Κουραφέξαλα! ἔκανε ἐκείνη κακιωμένα· δὲν εἶπα ποτέ μου τέτοιο πρᾶμα. Ἄστ᾽ αὐτὰ καὶ τρέχα καλλίτερα νὰ φροντίσης γιὰ τὰ παιδιά σου. Δὲ βλέπεις πὼς πεινοῦν;

Ὁ σπῖνος πέταξε καὶ ἦρθε πάλι, καὶ ξαναπέταξε καὶ ξαναῆρθε, κι᾽ ἔτσι γινόταν ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ πολλὲς ἀκόμα ἡμέρες. Κάθε φορὰ ποὺ ἔφερνε κάτι, τὸ καταβρόχθιζαν τὰ μικρὰ μὲ μεγάλη ὄρεξη.

Ἰδίως ὅμως τὸ ἕνα, ποὺ ἦταν καὶ μεγαλύτερο ἀπὸ τ᾽ ἄλλα ἔτρωγε μὲ τέτοια βουλιμία σὰν νὰ μὴν εἶχε φάη ποτέ.

— Αὐτὸς θὰ γίνη σπίναρος μιὰ φορά! ἔλεγε μὲ καμάρι ὁ πατέρας τσιμπώντας τον μὲ τὴ μύτη του χαϊδευτικὰ στὴ ράχη.

— Κι᾽ οἱ ἄλλοι τὸ ἴδιο θὰ γίνουν, δὲν πρέπει νὰ ξεχωρίζης τὰ παιδιά σου, παρατηροῦσε αὐστηρὰ ἡ μητέρα.

Ἕνα βράδυ κούρνιασε ὁ σπῖνος κοντὰ στὴ γυναῖκα του ποὺ καθόταν στὴ φωλιὰ καὶ ζέσταινε τὰ μικρά. Φαινόταν ἀποκαμωμένος ἀπ᾽ τὴν κούραση.

— Βαρὺ πρᾶγμα νὰ τὰ βγάλης πέρα μὲ μιὰ τόσο μεγάλη φαμίλια, στέναξε. Οὔτε καιρὸς δὲ σοῦ μένει νὰ καθαρισθῆς καὶ νὰ συγυρισθῆς. Μοῦ φαίνεται πὼς πέρασε αἰῶνας ἀπὸ τότε ποὺ δὲ τραγούδησα μιὰ τρίλλια. Καὶ οἱ καιροὶ ἔγιναν τώρα πιὸ δύσκολοι. Ποῦ καὶ ποῦ νὰ βρῆς καμμιὰ πεταλούδα. Προχθὲς πάλι μοῦ ἅρπαξανε δυὸ πετρῖτες (ἢ κοκκινολαίμηδες) ἕνα ὁλόπαχο σκουλήκι μπροστὰ στὴ μύτη μου. Ἄ! δὲν ἔχει! Τὴν ἄλλη φορὰ θἄρθης καὶ σὺ μαζὶ μου στὸ κυνήγι. Δὲν μπορεῖ νὰ σκοτώνεται ὁ καϋμένος ὁ ἄντρας στὴ δουλειὰ κι᾽ ἡ γυναῖκα νὰ κάθεται καὶ νὰ χαζεύη.

— Χάζεμα τὸ λές αὐτό, νὰ φροντίζη κανένας τὰ παιδιά του; Κι᾽ ἔπειτα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ συγχίζεσαι. Δόξα τῷ Θεῷ τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ βγάζουν φτεράκια· ἔτσι δὲν χρειάζονται πιὰ τὴ ζεστασιά μου. Ἀπὸ αὔριο θἄρχομαι μαζί σου.

Ἀπὸ τότε πετοῦσαν οἱ δυὸ μαζὶ κι᾽ ἔφερναν ὅ,τι καλλίτερο εὕρισκαν. Καὶ τὰ μικρὰ ὅλο ἔτρωγαν καὶ δὲ χόρταιναν, κι᾽ ἔσπρωχναν τὸ ἕνα τ᾽ ἄλλο ποιὸ θὰ πρωταρπάξη τὴ μεγαλύτερη μπουκιά.

Ἕνα μεσημέρι ποὺ γύριζε τὸ ἀνδρόγυνο στὴ φωλιὰ φέρνοντας πάλι διάφορους μεζέδες, ἄκουσε νὰ γίνεται μέσα τρομερὴ φασαρία. Τὰ μικρὰ τέντωναν τὸ λαιμὸ τους καὶ φώναζαν σὰ νάθελαν νὰ ξεπεράση τὸ ἕνα τὸ ἄλλο στὸ τσίριγμα.

— Τί τρέχει; ρώτησαν ἐκεῖνοι ἀνήσυχοι.

Στὶς ἀρχὲς δὲν ξεχώριζαν καμμιὰ λέξη γιατὶ μιλοῦσαν ὅλα μαζί. Σιγὰ σιγὰ ὅμως κατάλαβαν ὅτι τὸ μεγαλύτερο παιδὶ τους πέταξε ἕνα ἀπὸ τ᾽ ἄλλα τὰ μικρὰ ἔξω ἀπ᾽ τὴ φωλιά.

— Τὤρριξε κάτω στὰ χορτάρια, ἐξηγησαν οἱ μικροί. Τὸ ἀδελφάκι μας ἔκλαιγε, ὥσπου στὸ τέλος πέρασε μιὰ ἀλεποῦ καὶ τὄφαγε.

— Αὐτὸ ἔσκυψε· τί φταίω ἐγώ, δικαιολογήθηκε τὸ μεγάλο πουλί.

— Θὰ σοῦ δείξω ἐγώ, φώναξε ὁ πατέρας κι᾽ ὅρμησε κατ᾽ ἀπάνω του.

Ἀλλὰ ἡ μητέρα τὸν τσίμπησε δυνατὰ στὸ λαιμὸ κι᾽ ἄρχισε νὰ τὸν μαλώνη.

— Ντροπή σου νὰ τὰ βάζης μ᾽ ἕνα ἄθῶο παιδί. Καλὰ λέει, τί μποροῦσε νὰ κάνη;

Ἀφοῦ ἔκλαψαν ἀρκετὴ ὥρα γιὰ τὸν ἄδικο χαμὸ τοῦ ἀγαπημένου τους γιοῦ, πέταξαν πάλι νὰ φέρουν τροφὴ στοὺς ἄλλους. Ἔπρεπε τώρα νὰ δουλεύουν περισσότερο γιατὶ τὰ παιδιὰ μεγάλωναν καὶ μαζὶ κι᾽ ἡ ὄρεξή τους. Ὁ μεγάλος μάλιστα εἶχε τόσο ἀναπτυχθῆ ποὺ τ᾽ ἀδέλφια του παραπονιοῦνταν διαρκῶς πὼς τοὺς ἔτρωγε τὴ μερίδα τους καὶ τοὺς στρίμωγνε στὴ φωλιά.

Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρό, συνέβη κάτι τραγικὸ ποὺ ἐλύπησε πολὺ τοὺς σπίνους. Μιὰ μέρα ποὺ γύρισαν ἀπ᾽ ἔξω, βρῆκαν μόνο τὸν μεγάλο στὴ φωλιά.

— Ποῦ εἶναι τ᾽ ἀδέλφια σου; ρώτησε τρομαγμένη ἡ μητέρα.

— Δὲ φταίω ἐγώ, εἶπε μὲ ἀπάθεια. Ἔπεσαν μονάχα τους ἀπ᾽ τὴ φωλιά. Ἔκανα νὰ γυρίσω ἀπ᾽ τ᾽ ἄλλο μέρος καὶ μπούμ! ἔπεσε τὸ ἕνα. Τρόμαξα τότε, καὶ χωρὶς νὰ θέλω ἔσπρωξα τὸ ἄλλο ποὺ ἔπεσε κι᾽ αὐτό. Ὕστερα, ἦρθε ἡ ἀλεποῦ καὶ τἄφαγε. Δὲ φταίω ἐγώ!

Οἱ κακόμοιροι οἱ γονεῖς ἔχυσαν μαῦρα δάκρυα.

— Χτίσαμε μικρὴ τὴ φωλιά, εἶπε τέλος ὁ σπῖνος. Μὰ ποῦ νὰ τὸ ξέρω πὼς θὰ κάναμε τόσο μεγάλο παιδί;

— Τουλάχιστο ἂς μᾶς ζήση αὐτό, πρόσθεσε ἡ μητέρα.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἔμεναν σχεδὸν νηστικοὶ γιὰ νὰ τὸ τρέφουν, ἀλλὰ αὐτὸ δὲ χόρταινε σχεδὸν ποτέ.

— Κι᾽ ἄλλο, κι᾽ ἄλλο, φώναζε. Δὲ φαντάζεστε τί πεῖνα ἔχω.

Μεγάλωνε κι᾽ ὅλο μεγάλωνε ὥσπου μιὰ μέρα δὲ χωροῦσε πιὰ στὴ φωλιά. Γαντζώθηκε ἀπὸ ἕνα κλωνάρι καὶ κάθησε ἐκεῖ.

— Μπὲς μέσα, θὰ τσακιστῆς, θὰ πέσης, φώναζε ἡ μάνα.

— Ὅλο μου φωνάζετε. Ὅλα τὰ στραβὰ ἐγὼ τὰ κάνω, φώναξε ἐκεῖνο. Φέρατε τίποτα νὰ φάω;

Ἐκεῖνοι ὅμως τὸ ἔπιασαν προσεχτικὰ καὶ τὄβαλαν κάτω στὸ χορτάρι. Τὸ συμβούλεψαν νὰ κάθεται ἥσυχα ὅσο ἐκεῖνοι ἔλειπαν καὶ νὰ μὴ φωνάζη γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ ἐρχόταν ἡ ἀλεποῦ καὶ θὰ τὸ ἔτρωγε.

(Ἀκολουθεῖ)

73 Ὁ Κλέων γύρισε κι' εἶδε τὸν Καλλισθένη, ποὺ ἔστεκε ἀπαθὴς ἐνῶ ὅλοι εἶχαν δεχτῆ μ' ἀλαλαγμοὺς τὴν πρότασή του:

— Βλέπω, εἶπε στὸ πλῆθος, πὼς οἱ σοφοὶ ποὺ θἄπρεπε νὰ μᾶς δίνουν τὸ παράδειγμα, δὲ δείχνουν τὸν ἀπαιτούμενο σεβασμὸ πρὸς τὸ θεῖο μας ἡγεμόνα!

Ὅλος ὁ κόσμος γύρισε τότε τὰ βλέμματά του στὸν Καλλισθένη. Μὰ ὁ φιλόσοφος κοίταξε τὸν Κλέωνα κι' ἀποκρίθηκε γαλήνια.

— Ἂν ὁ βασιλέας μας, Κλέων, βρισκόταν ἐδῶ κι' ἄκουγε τὰ λόγια σου, δὲ θὰ χρειαζόταν ἡ ἀπάντησή μου. Γιατὶ Ἐκεῖνος θἄκοβε στὴ μέση τὴν ὁμιλία σου ἀρνούμενος νὰ δεχτῆ μιὰ τόσο ταπεινὴ κολακεία.

74 — Δὲν ἀξίζει λοιπὸν τὶς τιμὲς ποὺ προτείνω ὁ βασιλέας; ρώτησε ὁ κόλακας θέλοντας νὰ ἐκθέση ἀκόμη περισσότερο τὸ σοφό.

— Ὁ Ἀλέξανδρος, ἀποκρίθηκε ὁ Καλλισθένης, ἀξίζει τὶς μεγαλύτερες τιμές, ποὺ μποροῦν νὰ δοθοῦν σὲ ἄνθρωπο. Μὰ δὲν τιμᾶμε τὸ ἴδιο θνητοὺς καὶ θεούς. Οἱ ναοί, οἱ βωμοί, οἱ θυσίες οἱ προσευχὲς καὶ τὰ θυμιάματα, ἀνήκουν στοὺς ἀθανάτους...

— Κι' ὅμως τιμοῦμε ὡσὰν θεούς, τὸ Θησέα, τὸν Ἡρακλῆ, τοὺς Διόσκουρους κι' ἂς ἦταν θνητοί, γιατὶ ἔκαμαν ἔργα μεγάλα... Ὅλους αὐτοὺς ὁ Ἀλέξανδρος δὲν τοὺς ξεπέρασε στοὺς ἄθλους;

Ὁ Καλλισθένης πῆγε τότε στὸ βωμὸ σὰν νὰ ἤθελε νὰ προσευχηθῆ.

75 Παίρνοντας γιὰ ἧττα τὴ σιωπή του, ὁ Κλέων τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ μανδύα.

— Δὲν ἀπάντησες σ' ὅ,τι εἶπα, γέρο φιλόσοφε, φώναξε. Μὴν τὸ ρίχνεις στὴν προσευχή!

Μὰ ὁ Καλλισθένης σήκωσε τὰ χέρια στὸν οὐρανό:

— Δία πατέρα, εἶπε μ' εὐλάβεια, μὴ δίδης ἀκοὴ στὸν ἀνόητο αὐτὸν κόλακα. Τοὺς ἥρωες μόνο μετὰ θάνατον τοὺς θεοποιοῦν οἱ λαοὶ κι' ἐμεῖς χρειαζόμαστε ζωντανὸ τὸ μεγάλο μας βασιλέα. Κάμε τον πολύχρονο γιὲ τοῦ Κρόνου!

Ὁ Καλλισθένης γύρισε τότε καὶ εἶδε πίσω του τὸν Ἀλέξανδρο.

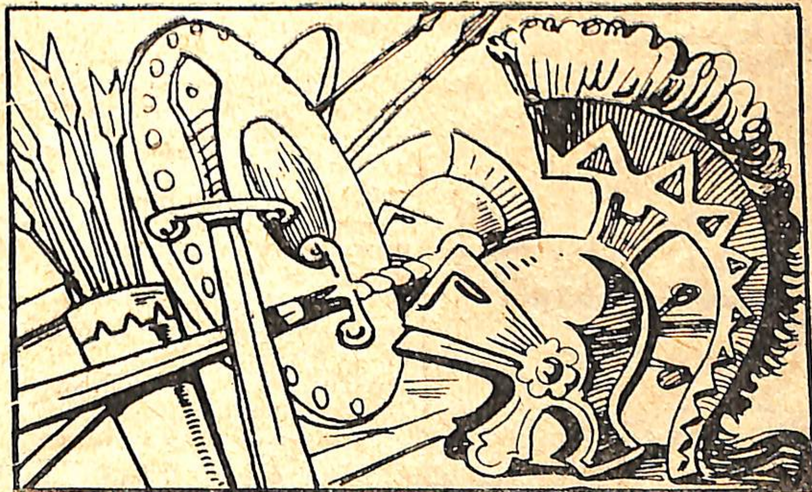

76 Προχώρησε πρὸς τὸ φιλόσοφο καὶ τοῦ πῆρε τὸ χέρι.

— Σ' εὐχαριστῶ, Καλλισθένη, ποὺ ἔδωκες ἕνα μάθημα στοὺς παράφορους αὐτοὺς φίλους, εἶπε.

Τὸ πρόσωπό του σκυθρώπασε ἄξαφνα στὴν ἀνάμνηση τοῦ Κλείτου:

— Κανένα καλὸ δὲ βγαίνει ἀπ' τὴν ἀσέβεια, πρόσθεσε. Κι' ὁ μεγαλύτερος μέσα σ' ὅλους τοὺς βασιλεῖς, κι' ὁ πιὸ δοξασμένος μέσα στοὺς ἥρωες, ὅταν ρέῃ στὶς φλέβες του αἷμα κι' ὄχι ἰχώρας, πρέπει νὰ τὸ θυμᾶται πὼς εἶναι ἄνθρωπος. Ὁ πατέρας μου ἦταν σοφός. Ὕστερα ἀπ' τὸ θρίαμβο τῆς Χαιρώνειας πρόσταξε ἕνα δοῦλο του νὰ τοῦ λέῃ κάθε πρωΐ. «Φίλιππε μὴν ξεχνᾶς ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος».

77 Ἐπιτέλους ἦρθε ὁ καιρὸς τῆς μεγάλης ἐκστρατείας. Ὅλη ἡ περσικὴ ἐπικράτεια ἦταν τώρα δική του. Ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε ὀργανώσει διοίκηση, εἶχε βάλει δίκαιους νόμους, εἶχε ἀφίσει πιστὲς φρουρές, σὲ κάθε ἀκρόπολη. Οἱ Σκύθες κι' οἱ ἄλλες ὀρεινὲς φυλές, ποὺ ὥρμοῦσαν κι' ἐρήμωναν κάθε τόσο τὶς πόλεις, εἶχαν κι' αὐτὲς νικηθῆ κι' εἶχαν ἡσυχάσει.

Δὲν ἔμενε τώρα παρὰ ἡ χώρα τοῦ θρύλου, ἡ γῆ τῶν παραμυθιῶν καὶ τῶν μυθικῶν θησαυρῶν, ἡ Ἰνδία. Πέντε ποτάμια, τὴν πλημμυρίζουν τὴν ἱερὴ αὐτὴ χώρα τοῦ Γάγγη, ποὺ κανένας δὲν εἶχε ὡς τότε πατήσει ἐκεῖ τὸ πόδι του ἀπ' τὴν εὐρωπαϊκὴ ἤπειρο.

78 Κάποτε ὁ Δαρεῖος ἀνάθεσε σ' ἕνα Ἕλληνα νὰ τὴ διασχίσῃ πεζὸς καὶ νὰ γυρίσῃ ἀπ' τὶς Ἀραβικὲς θάλασσες. Μὰ ἐκεῖνος ὁ τολμηρὸς περιηγητής, δὲ ξανάρθε στὴν πρόσω Ἀσία. Καὶ τώρα, αὐτὴ τὴν τιμή, ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ἀνάθετε στὸν ἑαυτό του.

Κάλεσε τοὺς συμμάχους του ἡγεμόνες, ποὺ κατοικοῦσαν κοντὰ στὸν Ὦξο καὶ τοὺς ζήτησε πληροφορίες.

— Ἐγὼ βασιλιά μου, εἶπε ἕνας ἀπ' αὐτούς, κατοικῶ στὴν πύλη τῆς Ἰνδικῆς, στὸν Κωφῆνα ποταμό, ποὺ χωρίζει τὴν Ἰνδικὴ ἀπ' τὴν Ἑσπερία. Τί θὲς νὰ σοῦ πῶ;

(Συνεχίζεται)

Ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ἑλληνικὰ διηγήματα

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ

Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Ὁ Μῆτρος δὲν εἶχε πλέον γλυτωμό!

Μετρημένες ἦταν οἱ μέρες του. Πάνε κι' οἱ γιατροὶ μὲ τὰ γιατρικά, πᾶνε κι' οἱ μάγισσες μὲ τὰ μαντολόγια. Γαγγραίνιασε τὸ πόδι. Τὸ φαρμάκι ἀνέβαινε ὁλοένα κι' ἁπλωνότανε στὸ αἷμα.

Κι' ἐκεῖνος ἀμίλητος, ἄσειστος, μόνο τὰ μάτια του μιλοῦσαν, γοργοκίνητα, γυαλιστερά, λὲς καὶ περίμενε τὸ Χάρο γιὰ νὰ λογαριαστοῦν.

Ἡ δόλια ἡ Δήμαινα εἶχε καταντήση ἀγνώριστη ἀπὸ τὴν ἀγρύπνια κι' ἀπὸ τὴ λύπη, σωστὸ σαράβαλο. Ὁ Μάρκος ὁ Κανίνιας, ὁ Γιαννάκος ὁ Ταρνάναμας κι' ἡ Ταρέα Ταρέλα οὔτε μιλοῦσαν οὔτε τὸ κουνοῦσαν ἀπὸ τὸ πλευρό του.

Τὴ μεγάλη Πέμπτη ἔφεραν τὸν παπᾶ Θύμιο καὶ τὸν μετάλαβε.

Ἡ μεγάλη Παρασκευὴ ξεμέρωσεν ὄχι σὰν τὶς ἄλλες χρονιές, μὲ μαῦρον οὐρανό. Ξημέρωσε καταγάλανη κι' ὁλόξανθη.

Μὲ τὴν πρώτη ἀχτίδα τοῦ φωτὸς ποὺ γλύστρησε ἀπὸ τὴ χαραμάδα στὸ στρῶμα τοῦ Μήτρου, ὁ Μῆτρος ἐσπαρτάρησε κι' ἔβγαλε φωνὴ τρανὴ κι' ἔκραξε:

— Μάνα, ἥλιο θέλω, ἀέρα θέλω· ἄνοιξε τὸ παράθυρο!

Κι' ἀνοίγει τὸ παράθυρο κι' ὁ ἥλιος πλημμυρίζει τὸ σκοτιδιασμένο, τὸ ἔρμο σπίτι. Σὰν πανηγύρι χύνεται τὸ φῶς του στὸ πάτωμα, σὲ τοίχους καὶ σὲ καθετί. Τὸν περιχύνει τὸν ἄρρωστο, καὶ θά-λεγες πὼς ἦταν ὁ ἥλιος ὁ μόνος γιατρὸς κι' ὁ μόνος μάγος. Τὰ μακρυά, τ' ἀχτένιστα μαλλιά του, τ' ἀναταράζει τὸ πρωϊνὸ τ' ἀγέρι ποὺ μὲ βία χύθηκεν ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο.

Κι' ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο τὰ μάτια του τραβᾶνε ἴσια, ὁλόϊσια, κι' ἀνταμώνονται μὲ τὸν ἥμερο γιαλὸ τοῦ Θαλασσοχωριοῦ. Τὸν ἴδιο τὸ γιαλὸ ποὺ ἀλλάζει χίλια χρώματα σὰ χίλια ὄνειρα σὲ κάθε χρυσοφίλημα τοῦ ἥλιου ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ.

Μόνο ποὺ ὁ Αὔγουστος δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ δώση τὴ μυστικὴ ὀμορφιὰ ποὺ σήμερα τοῦ δίνει ὁ Ἀπρίλης, πλασμένη ἀπ' ὅλες τὶς πνοὲς κι' ἀπ' ὅλες τὶς λαχτάρες τῆς ζωῆς.

Καὶ σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ μώλου, τὰ μάτια του ξανοίγουν ἕνα καΐκι, τὸ ἴδιο τὸ καϊκάκι του, ξαρματωμένο ἐκεῖ, παραριμένο!

Ἄχ, ὡραῖα νειάτα ποὺ θὰ φάη ἡ γῆς.

Καὶ σὰ νὰ φώτισεν ὁ ἥλιος τὸ λογισμό του πιὸ βαθειὰ κι' ἀπὸ τὸ σπίτι του, κατάλαβε κι' αὐτὸς πὼς ἦρθεν ἡ στερνή του ὥρα, πὼς ὁ Χάρος πλάκωσε καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ παραδοθῆ σὰν ἄξιο παλληκάρι, μὲ τὸν κὺρ Ἥλιο ποὺ τοῦ φώτιζε τὸν στερνὸ του δρόμο.

Κι' ὁ μάγος ὁ Ἥλιος τὸν ἐμάγεψε. Τὸν ἐμέθυσε μ' ἕνα παράξενο κι' ἀπάντεχο κρασὶ καμωμένο ἀπὸ ζωὴ κι' ἀπὸ θάνατο...

—Ἕνα καθρέφτη μάνα, ἕνα καθρέφτη! Τοῦ ξάναψεν ἔξαφνα ἡ ἔγνοια τοῦ στολιδιοῦ. Ἤθελε νὰ συγυρίση τὴ λεβεντιά του γιὰ τὸ ταξίδι, τοῦ κάτου κόσμου. Τοῦ φαίνονταν πὼς ἑτοιμάζονταν νὰ πάη στὸ πανηγύρι τοῦ Ἅη Λιᾶ, στὰ πλάγια τοῦ ζυγοῦ. Κι' ἡ μάνα ποὺ ἀλάλιασεν ἀπ' τὴ συμφορά, ποὺ ἀγροικοῦσε καὶ δὲν ἔνοιωθε, ποὺ ἔνοιωθε χωρὶς νὰ συλλογίζεται, τοῦ φέρνει τὸν καθρέφτη.

Ἐπῆρε τὸν καθρέφτη, κι' ἄρχισε νὰ κοιτάζεται μέσα σ' αὐτόν· ὄχι νὰ κοιτάζεται, μὰ νὰ κοιτάζεται, μὰ νὰ κοιτάζη μέσα σ' αὐτὸν χίλιες ἐνθύμησες, χίλιες εἰκόνες, ἀπὸ τὰ μικρά του χρόνια ὡς τὰ τωρινά, εἰκόνες κι' ἐνθύμησες θάφτει μέσα στὸ νοῦ του, ποὺ ξεθάφτοντας γιὰ ὑστερνὴ φορὰ κι' ἀνασταίνονταν καὶ σὰν πουλάκια γοργόφτερα τὶς ἔβλεπε μὲ τὰ σβησμένα μάτια του νὰ σπαρταροῦνε μέσα στὸ γιαλί.

Κι' ἔλεγε, πὼς ἦταν ὁ καθρέφτης ὡσὰν ἐκεῖνον τὸν μαγικό, τὸν περίφημο, ποὺ μέσα του ξανοίγει ὅλα τὰ μακρυνὰ τὰ περασμένα κι' ὅλα τὰ μακρυνὰ τὰ μελλόμενα.

Κι' ὕστερα μὲ μιᾶς δὲν ἀντίκρυσε ἄλλο τίποτε μέσα στὸν καθρέφτη παρὰ τὸ κατάχλωμο πρόσωπο του καὶ τὸ σωμένο του κορμί. Καὶ πάλι ἀκούστηκε νὰ λέη μ' ἐκεῖνον τὸν ἀλάλητο καϋμὸ τῆς λεβεντιᾶς.

—Ἄχ ὡραῖα νειᾶτα ποὺ θὰ φάη ἡ γῆς.

Καὶ καθὼς εἶπεν «ὡραῖα νειᾶτα» ἔτσι τὸν πῆρε γιὰ στερνὴ φορὰ κι' ἡ φροντίδα τῆς νειότης, τοῦ στολισμοῦ καὶ τῆς ἐμορφιᾶς, ἡ φροντίδα ποὺ δὲν τ' ἀφήνει τὰ παλληκάρια καὶ μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Χάρου.

Κι' ἄρχισε νὰ τὰ χτενίζη, νὰ τὰ χτενίζη τὰ σγουρὰ μαλλιά, τὰ φουντωμένα κι' ὁλόμακρα, ποὺ εἶχαν ρουφήξει, θαροῦσες, ὅλη τὴ φρεσκάδα καὶ τὴ δύναμη τοῦ κορμιοῦ, γι' αὐτὸ φούντωσαν ἔτσι καὶ μάκρυναν. Κι' ἔστριβε τὸ μουστάκι του, σὰν νὰ ἦταν ἕτοιμος γιὰ δεύτερ' ἀρραβωνίασμα.

Κι' ὅταν ἀπόκαμε πιὰ σὰ νὰ τοῦ φώτισεν ἄξαφνα φῶς τὸ νοῦ του, ἔτσι καθὼς ἦταν ἀκουμπιστός, εἶπε στὴ μάνα του:

— Τώρα, δυστυχισμένη μάνα, τόσον καιρὸ ἔκανα κουράγιο, ἔλεγα πὼς δὲν θὰ πεθάνω... Μιὰ χάρη τώρα σοῦ ζητάω, κλάψε με ν' ἀκούσω.

— Μπᾶ! παιδί μου, τί λόγια εἶν' αὐτά; Νὰ σὲ κλάψω; Ἴσα μ' αὐτοῦ ἦρθες; τραυλίζει ἀλαλιασμένη ἡ μάνα.

—Ἄχ καὶ πάλι ἄχ. Κλάψε, μάνα κλάψε...

Τὰ νειάτα χῶμα γίνονται
κι' ἡ λεβεντιὰ χορτάρι
καὶ τὸ σαΐνικο κορμὶ
χῶμα καὶ τὸ πατοῦνε...

Ὅπου πᾶς καὶ σταθῆς μάνα νὰ τὸ λές.

Σώπασε λιγάκι, κι' ἔξαφνα ἀνατινάχτηκε ἀπελπισμένα καὶ φώναξε:

— Δὲν θέλω νὰ πεθάνω μοναχικά. Κόσμο θέλω. Ἄνοιξε μάνα, τὴν πόρτα νὰ μπῆ κόσμος μέσα.

Θὰ κόντευε τὸ μεσημέρι. Γύριζαν οἱ θαλασσοχωρίτες ἀπ' τὴν ἐκκλησία. Ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, κρατοῦσαν ἄνθη στὸ χέρι τἄνθη τοῦ ἐπιταφίου. Ὅταν ἄξαφνα φτάνει στ' αὐτιὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅλων ἐκείνων ποὺ ἔβγαιναν ἀπ' τὸν Ἄη Νικόλα κι' ὅλων ἐκείνων ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ — κι' ἦταν ἀδιάκοπο τὸ διάβα κατὰ τὴν ὥρα ἐκείνη — φτάνει ἕνας ἦχος ἀργός, βραχνός, λυπητερὸς ποὺ σήκωνε τὶς τρίχες καὶ σὲ σπάραζεν, ἦχος βγαλμένος σὰν ἀπὸ ζωντόβολο, σὰν ἀπὸ ἄνθρωπον· ἦχος ποὺ κατέβαινε καὶ ὑψώνονταν, κι' ἐπνίγονταν, καὶ χύνονταν καὶ δέρνονταν· ἦχος ποὺ ἦταν καὶ μίλημα, καὶ οὔρλιασμα, καὶ θρῆνος, καὶ παράπονο, καὶ κλάψιμο, καὶ γέλιο, καὶ βρυσιά, καὶ τραγοῦδι· τραγοῦδι τρομασμένης, ξετρελλαμένης, ἀπελπισμένης ψυχῆς.

Κι' οἱ διαβάτες ἄκουγαν, στέκονταν, ἀνατρίχιαζαν, αὐτιάζονταν, ἔνοιωθαν, κουνοῦσαν τὰ κεφάλια κι' ἔλεγαν ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου:

— Μοιρολόϊ! Ποιὸς νὰ πέθανε;

Κάποιος ἔδειξε τότε τὸ σπίτι τῆς Δήμαινας κι' ἔκραξε.

—Δὲν τὸ ξέρετε; Ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς Δήμαινας βγαίνει τὸ μοιρολόϊ, πέθανε ὁ Ἀφεντομῆτρος. Πέθανε ὁ Μῆτρος. Ὁ Μῆτρος ὁ λεβέντης, ποὺ βασανίζονταν ἕνα χρόνο στὸ στρῶμα. Ὁ Μῆτρος ὁ χτυπημένος, ὁ ζηλοφτονεμένος, ὁ μαγεμένος, ὁ ἀδικοσκοτωμένος. Σὰ χαλάζι ἔπεσε τὸ μαντάτο στὸ Θαλασσοχώρι. Κι' ὅσοι τ' ἄκουγαν ἀναστέναζαν, ἔσμιγαν μὲ βία τὶς ἀπαλάμες κι' οἱ γυναῖκες τραβοῦσαν τὰ μάγουλα, σὰ νὰ μὴ τὸ περίμεναν ἀπὸ τόσους μῆνες. Δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ χωνέψουν.

Ὅταν πεθαίνει παλληκάρι σὰν τὸν Μῆτρο, πεθαίνει ὁλόκληρη ζωή, σβυέται ὁ Ἥλιος! Καὶ τότε στάθηκεν ἕνα πρᾶμμα ποὺ δὲν θυμοῦνται οἱ γεροντότεροι νὰ ξαναστάθηκε κι' ἄλλη φορὰ στὸ Θαλασσοχώρι. Καθένας ποὺ ἄκουγε τὸ νέο, τὸ ἔλεγε τοῦ ἄλλου καὶ ἀμέσως, ὅπου ἦταν κι' ὅπου βρίσκονταν, τραβοῦσε γοργὰ κατὰ τὸ σπίτι τοῦ Μήτρου. Ποῦ μαζεύτηκεν ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος; Γυναῖκες ὁμορφοσυγυρισμένες μὲ μαῦρα φακιόλια: γυναῖκες ἀνάλλαγες, ὅπως βρισκόντανε στὰ σπίτια τους. Κάθε λογῆς ἄντρες νοικοκυραῖοι, δουλευτάδες τῆς θάλασσας καὶ τῆς στεριᾶς· παιδάκια ποὺ τὰ κρατοῦσαν ἀπ' τὸ χέρι καὶ παιδάκια στὸ βυζὶ τῆς μάνας, ὅλοι ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τραβοῦσαν ἴσια ἐκεῖ. Ἔλεγες πὼς μέσα στὸ σπίτι ἐκεῖνο γίνονταν τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, κι' ἔχει στηθῆ ἕνας ἄλλος ἐπιτάφιος. Καὶ πολλοὶ κρατοῦσαν ἀκόμα στὰ χέρια τους ἄνθη, ἄνθη ἀπὸ τὸν ἐπιτάφιο, κι' ἔλεγες πὼς πήγαιναν νὰ τὰ ρίξουν ἀπάνω στὸ στρῶμα τοῦ πεθαμένου, μ' αὐτὰ νὰ τοῦ εὐωδιάσουν τὸν τελευταῖο ὕπνο, νὰ τὸν ἁγιάσουν τὸν νεκρό!

Τὸ σπίτι ἐπρόβαλε μ' ἀνοιχτὰ παραθύρια, μὲ πόρτα ὁλάνοιχτη. Τὄλουζεν ὁ ἥλιος τοῦ μεσημεριοῦ. Νὰ μὴν ἤξερε κανεὶς τίποτε, νὰ μὴν γροικοῦσε τὸν ἦχο, σὰ στοχάζονταν, ὄχι πὼς διάβαινεν ὁ Χάρος, ἀπὸ κεῖ, μὰ πὼς εἶχε στηθῆ μεγάλο πανηγύρι. Κανεὶς δὲν τὸν κρατοῦσε τὸν κόσμον ἐκεῖνον. Ὅσοι ἔτρεξαν πρῶτοι, δρασκέλισαν τὸ κατώφλι, ἀνέβηκαν, τράβηξαν ἴσα μέσα, σκορπίσανε σ' ὅλα τοῦ σπιτιοῦ τὰ χωρίσματα. Οἱ ἄλλοι καρτεροῦσαν ἀπ' ὄξω. Κι' ὅλο ἔρχονταν. Κι' ὅλο κατέβαιναν, κι' ὅλο ἄραζαν ἄνθρωποι μπροστὰ στὸ σπίτι. Κι' ἔξαφνα πάλι ὅσοι πρόφτασαν καὶ πρωτανεβήκανε στὸ σπίτι προβάλανε στὰ παράθυρα, κατέβηκαν πάλι λαχανιασμένοι, ἀποσωμένοι, κίτρινοι κι' ἔφεραν τὸ νέο μαντάτο:

Μοιρολόϊ! Ποιὸς νὰ πέθανε;

— Δὲν πέθανε ἀκόμα, δὲν πέθανε. Ψυχομαχάει. Κι' ἔβαλε νὰ τὸν μοιρολογήσουν ζωντανό. Μωρέ, ἀκοῦς; δὲν ξαναστάθηκε τέτοιο πρᾶμα!

Κι' ἀλήθεια ἦταν· ὅσοι ἔμπαιναν μέσα στὸ σπίτι μαρμάρωναν.

Ἐκεῖ ποὺ περίμεναν νὰ τὸν ἰδοῦν πεθαμένο καὶ νὰ τὸν νεκροφιλήσουν, τὸν ἀντίκρυζαν ἀπακαθισμένο στὸ στρῶμα ἀπάνου, μ' ὀργισμένη ὄψη μὲ γουρλωμένα μάτια, μὲ τεντωμένα αὐτιά, σὰν ἄτι ἀνυπόμονο νὰ τρέξη στὸν κάμπο, σὰν παλληκάρι ποὺ καρτεροῦσε νὰ τοῦ φορέσουν τ' ἅρματα γιὰ νὰ χυθῆ.

Καὶ σὲ μιὰ γωνιὰ μαζωχτὴ ἡ γριὰ Δήμαινα καὶ ἀσάλευτη, μὲ λείψανο κορμιοῦ μονάχα, μὲ δίχως ψυχή, μὲ δίχως δάκρυα. Ὅλη της ἡ ζωὴ εἶχε γίνει φωνή, μὰ ὄχι φωνὴ γυναίκας, ἡ φωνὴ τῆς ἴδιας τῆς ἀπελπισιᾶς. Καὶ τραγουδοῦσε μ' ἕνα σκοπὸ δικό της, ποὺ δὲν ξανακούστηκε κι' ἔλεγε:

(Συνέχεια στὴ σελίδα 355)

Κωστῆς Παλαμᾶς

Τὸ διήγημα ὁ «Θάνατος τοῦ παλληκαριοῦ» ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα θεωρεῖται σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα πεζογραφήματα τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ. Ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς εἶναι ποιητής. Μὰ τὸ ἔργο του τὸ πεζὸ — χρονογραφήματα, ἄρθρα κριτικές, θεατρικὸ ἔργο — ἡ περίφημη «Τρισεύγενη» — πρόλογοι σὲ πολλὰ τοῦ βιβλία — εἶναι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ποιητικὴ του παραγωγή. Μὰ ἂν σὲ ποσότητα εἶναι περισσότερα, ὁ ποιητὴς δὲν καυχήθηκε ποτέ του γι' αὐτά, καὶ δὲν θέλησε νὰ τὰ συγκρίνη μὲ τὴν ποιητική του παραγωγή. Στὸν πρόλογο τῶν «διηγημάτων» του γράφει ὁ ἴδιος πὼς αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμιὰ ἀπαίτηση νὰ στηθοῦν στὴν ἴδια γραμμὴ μὲ τὰ ἔργα τῶν καλῶν καὶ τῶν ἀξιοθαύμαστων τοῦ καιροῦ μας διηγηματογράφων. Ὡστόσο ὁ «Θάνατος τοῦ Παλληκαριοῦ» θεωρεῖται σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τοῦ νεοελληνικοῦ πεζοῦ λόγου. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ δημοσιεύουμε σήμερα ἐδῶ στὴ σειρὰ τῶν διηγημάτων ποὺ προσφέρουμε στοὺς ἀναγνῶστες μας ἀπὸ τὰ καλλίτερα τῶν Ἑλλήνων διηγηματογράφων.

Δὲν νομίζω πὼς χρειάζεται νὰ σᾶς δώσω πολλὲς βιογραφικὲς σημειώσεις γιὰ τὸν Κωστῆ Παλαμᾶ, γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ὁποίου τὰ Ἑλληνόπουλα θὰ ξέρουν πολλὲς λεπτομέρειες. Ἀφοῦ ὅμως γιὰ ὅλους δίνουμε ἂς ποῦμε καὶ γι' αὐτὸν λίγα λόγια:

Ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς γεννήθηκε στὴν Πάτρα στὶς 13 Ἰανουαρίου 1859 καὶ πέθανε στὴν Ἀθήνα στὶς 3.20΄ π. μ. τοῦ Σαββάτου 27 Φεβρουαρίου 1943 σὲ ἡλικία 84 χρονῶν. Ὁ πατέρας του ἦταν ὁ Μιχαὴλ Παλαμᾶς τῆς ἱστορικῆς οἰκογενείας τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἡ μητέρα του ἡ Πηνελόπη Κ. Πεταλᾶ, τῆς γνωστῆς ἐπίσης οἰκογενείας τῆς Ἰθάκης. Τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι πὼς ὁ Παλαμᾶς γεννήθηκε στὸ ἴδιο σπίτι ποὺ γεννήθηκε καὶ ἡ διάσημη Ἰταλίδα συγγραφέας Ματθίλδη Σεράο.

Σὲ ἡλικία ἑφτὰ χρόνων ὀρφάνεψε ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τὴν φροντίδα του τὴν ἀνέλαβε ὁ θεῖος του, ὁ ἀδελφὸς τοῦ πατέρα του στὸ Μεσολόγγι ὅπου καὶ διδάχτηκε τὰ πρῶτα του γράμματα. Ἀπὸ ἡλικίας 9 χρονῶν ἄρχισε νὰ γράφη. Στὰ 1875 γράφτηκε στὴ νομικὴ Σχολὴ τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μὰ γρήγορα ἐγκατέλειψε τὸ πανεπιστήμιο γιὰ νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὰ γράμματα. Ἔκτοτε, σὰν ποιητὴς καὶ σὰν δημοσιογράφος διέπρεψε. Ἀπὸ τὰ 1897 μέχρι τὸ 1925 ἦτο Γενικὸς Γραμματέας τοῦ πανεπιστημίου.

Ἀπὸ τὰ ἔργα του σημειώνουμε :

Ποιητικά: 19 τόμοι. Ἀνάμεσα σ' ἄλλα: Τραγούδια τῆς πατρίδος μου (1886), Ἴαμβοι καὶ ἀνάπαιστοι (1897), Ἡ ἀσάλευτη ζωὴ (1904). Ὁ δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου (1907). Ἡ φλογέρα τοῦ βασιλιᾶ (1910). Οἱ καημοὶ τῆς λιμνοθάλασσας καὶ σατυρικὰ γυμνάσματα (1912.

Πεζογραφήματα: Θάνατος παλληκαριοῦ. Διηγήματα. Θεατρικά: Τρισεύγενη.

Κριτικά: 17 βιβλία. Ἀνάμεσα σ' αὐτά : Πεζοὶ δρόμοι (τρεῖς τόμοι), «Τὰ χρόνια μου καὶ τὰ χαρτιά μου».

Μεταφράσεις: Δύο τόμοι.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Τ' ἀστραπόβροντα ὡστόσο διέκοψαν αὐτὴν τὴν «διδαχτική», ὅπως τὴν χαρακτήρισε ὁ Παγανέλι, συζήτηση.

Ὁ οὐρανὸς κυριολεκτικὰ φλεγόταν ἀπὸ τὰ δαντελωτὰ κρόσια τῆς ἀστραπῆς.

Σὲ λίγο, ὁλόκληρο τὸ στερέωμα ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ στὴν δύση ζώστηκε ἀπὸ μιὰ κροσωτὴ κορδέλλα φωτιᾶς ποὺ ἀστραποβολοῦσε ἄγρια. Αὐτὴ ἡ οὐράνια πυρκαγιὰ ἔπιασε ὁλόκληρο τὸν οὐρανό, φλογίζοντας τὰ σύννεφα μὲ κόκκινες ἀνταύγειες, λὲς καὶ τάκανε νὰ πιάσουν κι' αὐτὰ φωτιά. Καὶ ὅλ' αὐτὰ καθρεφτίζονταν στὰ ἥσυχα νερὰ μὲ τρομερὴ ζωντάνια.

Ὁ Γκλένερβαν κι' οἱ σύντροφοί του παρακολουθοῦσαν ἀμίλητοι τὸ ἄγριο αὐτὸ καὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα.

Οἱ βροντὲς δὲν τοὺς ἄφηναν νὰ συνεννοηθοῦν. Ὡστόσο δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμη νὰ βρέχη κι' οὔτε φυσοῦσε ἀκόμη.

Σὲ λίγο ὅμως ἄνοιξαν — ὅπως καὶ τὸ περίμεναν — οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ.

Αὐτὴ ἡ βροχὴ θὰ ἔφερνε ἄραγε τὸ τέλος τῆς θύελλας;

Θὰ ἦταν ἀρκετὰ τυχεροὶ ὥστε νὰ γλυτώσουν μὲ ἕνα γερὸ μούσκεμα;

Ὄχι!

Σὲ λίγο ἀκούστηκε ἕνας κρότος καὶ στὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου κλωναριοῦ ποὺ ἁπλώνονταν ὁριζόντια πάνω ἀπὸ τὸ νερό, φάνηκε μιὰ φλογισμένη σφαῖρα, μεγάλη σὰν γροθιὰ ποὺ ἦταν ζωσμένη ἀπὸ μαῦρο καπνό.

Αὐτὴ ἡ σφαίρα, ἀφοῦ στριφογύρισε ἀρκετὰ λίγα δευτερόλεπτα γύρω ἀπὸ τὸν ἴδιο της τὸν ἑαυτὸ σὰν σβούρα, ἔσκασε σὰν βόμβα κάνοντας ἕνα τόσο φοβερὸ θόρυβο, ποὺ τοὺς ξεκούφανε.

Ἡ ἀτμοσφαίρα γέμισε ἀπὸ θειούχους ἀτμούς.

Ἔγινε μιὰ ξαφνικὴ σιωπή, κι' ὕστερα ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Τὸμ Ἄουστιν ποὺ φώναζε:

—Ἔπεσε κεραυνὸς καὶ τὸ δέντρο μας καίγεται!

Δυστυχῶς ὁ Τὸμ Ἄουστιν δὲν γελιόνταν.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἡ φλόγα σὰν νᾶταν ἕνα τεράστιο πυροτέχνημα ξεπετάχτηκε ἀπὸ τὴν μιὰ πλευρὰ τοῦ δέντρου. Τὰ ξερόκλαδα καὶ τὰ ξερὰ χορτάρια ποὺ εἶχαν μαζευτῆ ἐκεῖ, πῆραν ἀμέσως φωτιά.

Καὶ γιὰ κακή τους τύχη, ξεσηκώθηκε ἕνας δυνατὸς ἄνεμος, ποὺ συδαύλιζε τὴν φωτιὰ καὶ τὴν ἔκανε νὰ φουντώνη.

Δὲν ἔπρεπε νὰ μείνουν στὸ δέντρο, γιατὶ θὰ καίγονταν. Ἔπρεπε νὰ φύγουν μὲ κάθε θυσία.

Ὁ Γκλένερβαν κι' οἱ φίλοι του ἔτρεξαν νὰ βροῦν καταφύγιο στὸ ἀντίθετο μέρος τοῦ δέντρου, ἐκεῖ ποὺ ἡ φωτιὰ δὲν εἶχε ἀκόμη πλησιάσει.

Κι' ἔπρεπε νὰ βιαστοῦν, γιατὶ ἂν οἱ φλόγες τοὺς ἔκοβαν τὸ δρόμο, θἄπρεπε ἢ νὰ πέσουν στ' ὁρμητικὸ ρέμα, ἢ νὰ βροῦν θάνατο μαρτυρικὸ στὶς φλόγες.

Γύρω τους, τὸ δέντρο ποὺ καίγονταν θρασομανοῦσε, καὶ τὰ κλαριὰ σφύριζαν κι' ἔτριζαν λὲς καὶ καίγονταν μὲ φριχτὴ ἀγωνία ἕνα πλῆθος μεγάλα φίδια.

Καὶ τὰ κομμάτια ἔπεφταν στὸ νερὸ ὅπου ἔσβυναν μὲ σφυρίγματα πάλι καὶ τσιτσιρίσματα. Οἱ φλόγες, πότε ὑψώνονταν πρὸς τὸν οὐρανό, ποὺ τὸν ἔβαφαν μὲ πύρινες ἀνταύγειες, πότε, σπρωγμένες ἀπὸ τὴν καταιγίδα, τύλιγαν ὁλόκληρο τὸ δέντρο.

Ποτὲ οἱ φίλοι μας δὲν εἶχαν βρεθῆ σὲ μεγαλύτερο κίνδυνο. Ἦταν κυριολεχτικὰ τρομοκρατημένοι.

Ὁ καπνὸς τοὺς ἔπνιγε. Ἡ ἀκτινοβολία τῆς πυρκαγιᾶς, τοὺς ἔκαιγε.

Καὶ οἱ φλόγες πλησίαζαν, σὰν ζωντανὰ θεριὰ ἕτοιμα νὰ τοὺς καταπιοῦν.

Ἀνάμεσα στοὺς δυὸ θανάτους ἔπρεπε νὰ διαλέξουν τὸν λιγώτερο σκληρό.

Τὸ σύνθημα τὸ ἔδωσε ὅπως πάντα ὁ Γκλένερβαν.

—Φίλοι μου, στὸ νερό! Κι' ὁ Θεὸς βοηθός!

Ὁ Οὐΐλσον ποὺ τὸν ἔζωναν οἱ φλόγες, βιάστηκε πρῶτος νὰ πέση στὸ νερό, σιγὰ-σιγά, συγκρατούμενος ἀπὸ τὸν κορμό.

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ βουτήξη στὸ νερό, ποὺ ἀκούστηκαν οἱ σπαραχτικὲς φωνές του:

—Ἔπεσε κεραυνὸς καὶ τὸ δέντρο μας καίγεται!

— Βοήθεια! Σῶστε με! Γρήγορα!

Ὁ Ἄουστιν ὥρμησε, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν βοήθησε νὰ ξανανέβη στὸ καιόμενο δέντρο.

— Τί εἶναι, Οὐΐλσον; Τί ἔπαθες;

— Τὰ καϊμάν, οἱ κροκόδειλοι!

Πράγματι! Γύρω ἀπὸ τὸν κορμό, φάνηκαν τ' ἀποκρουστικὰ σαυροειδῆ, μὲ τὰ λέπια τους ποὺ στραφτάλιζαν στὸ φῶς τῆς πυρκαγιᾶς, μὲ τὰ τεράστια τους στόματα ποὺ ἔχασκαν ὀρθάνοιχτα.

Ἦταν τὰ καϊμάν, οἱ φριχτοί, οἱ αἱμοβόροι ἀλιγκάτορες τῆς Ἀμερικῆς, ἕνα εἶδος κροκοδείλων ποὺ εἶναι τόσο ἐπικίνδυνοι ὅσο κι' οἱ ἄλλοι.

Ἦταν καμμιὰ δωδεκαριά, καὶ στὴ μανία τους ποὺ τοὺς εἶχε ξεφύγει ἡ σίγουρη λεία τους, χτυποῦσαν τὸ νερὸ μὲ τὴν οὐρά τους, καὶ δάγκωναν μὲ λύσσα τὸν κορμὸ τοῦ δέντρου.

Τότε οἱ δυστυχισμένοι αἰσθάνθηκαν πὼς ἦταν χαμένοι. Ἕνα φριχτὸ τέλος τοὺς περίμενε, εἴτε καίγονταν στὶς φλόγες, εἴτε ἔπεφταν στὰ σουβλερὰ δόντια τῶν καϊμάν.

Ἀκόμη καὶ ἡ ἤρεμη φωνὴ τοῦ ταγματάρχη, συνόψισε ἐπιγραμματικὰ τὴν κατάσταση:

— Φίλοι μου, ἔφτασε τὸ τέλος μας!

Στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα εἶχε σχηματισθῆ μιὰ μεγάλη τρόμπα, ποὺ ἔνωνε τὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ νερά.

Στριφογυρίζοντας ὁλοένα, προχωροῦσε μὲ μεγάλη ταχύτητα πρὸς τὸ δέντρο.

Σὲ λίγα δευτερόλεπτα, ἡ στήλη τοῦ κινούμενου νεροῦ ἔπεσε πάνω στὸ δέντρο καὶ τὸ τράνταξε ὡς τὰ ἀκρόριζά του.

Οἱ φίλοι μας γαντζωμένοι στὰ κλαριὰ μὲ τὴν δύναμη τοῦ πιὸ ἀπελπισμένου ἔνστιχτου, αἰσθάνθηκαν πὼς τὸ τεράστιο δέντρο νὰ ξεριζώνεται.

Μέσα σὲ μιὰ στιγμή, ἄκουσαν τὰ καμμένα κλαριὰ νὰ σβύνουν στὸ νερὸ μ' ἕνα σφύριγμα ἀπαίσιο.

Τρομοκρατημένοι οἱ ἀλιγκάτορες ἔφυγαν ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσαν ἐκτὸς ἀπὸ ἕναν ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος τους μ' ὀρθάνοιχτο τὸ στόμα.

Ὁ Μαρλέντυ ὅμως ἁρπάζοντας ἕνα τεράστιο κλαρὶ μισαναμμένο, χτύπησε τὸ θηρίο μὲ τόση δύναμη ποὺ τοῦ ἔσπασε τὴν ραχοκοκκαλιά.

Τὸ ρέμα τὸ συνεπῆρε καὶ τὄχασαν ἀπὸ τὰ μάτια τους. Ὁ Γκλένερβαν κι' οἱ φίλοι του, ποὺ εἶχαν γλυτώσει ἀπὸ τὰ ἐπικίνδυνα σαυροειδῆ, γύρεψαν καταφύγιο σὲ κλαριὰ ποὺ δὲν καιγόντανε, ἐνῶ τὸ ξεριζωμένο δέντρο σὰν τεράστιο καράβι ποὺ εἶχε φλόγες γιὰ πανιά, ἔτρεχε μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα πάνω στὰ ταραγμένα νερά.

Ο ΩΚΕΑΝΟΣ

Δυὸ ὁλόκληρες ὧρες ἀρμένιζε τὸ δέντρο τους σὰν καράβι-φάντασμα, χωρὶς ν' ἀντικρύσουνε στεριά. Οἱ φλόγες εἶχαν σιγά-σιγὰ σβύσει μὲ τὴν νεροποντὴ ποὺ ἀκολούθησε.

Ὁ μεγάλος κίνδυνος εἶχε περάσει, κι' ὁ ταγματάρχης τοὺς βεβαίωσε ἥσυχα πὼς εἶχε βιαστῆ νὰ προφητέψη τὸ τέλος τους. Αὐτὸς δὲν τὄβρισκε πιὰ ἀπίθανο νὰ σωθοῦν...

Τὸ ρεῦμα ἀκολουθώντας τὴν πορεία του, τοὺς πήγαινε στὰ Βορειοανατολικά.

Τὸ σκοτάδι τώρα ἦταν τόσο πυκνό, ποὺ δὲν ἔβλεπαν τίποτε. Ἔμεναν ὡστόσο γαντζωμένοι μ' ὅλη τους τὴ δύναμη στὸ δέντρο, τρέμοντας ἀκόμα ἀπὸ τὴν τρομάρα ποὺ εἶχαν πάρει.

Ἡ βροχὴ σταμάτησε.

Τὸ δέντρο ὅμως ἔτρεχε πάντα, σὰ νἄχε κανένα δυνατὸ ἔλικα ποὺ τὸ ἔσπρωχνε.

Κατὰ τὶς τρεῖς ὅμως τὸ πρωΐ, ὁ ταγματάρχης εἶπε πὼς αἰσθάνονταν πὼς οἱ μεγάλες ρίζες του ἄγγιζαν τὸν βυθό, καὶ ἔτριζαν.

Σὲ εἴκοσι λεπτὰ μ' ἕνα μακρὺ κλαρί, ἄγγισαν τὸν βυθό... Σιγὰ-σιγὰ θὰ ἔφταναν ἴσως σὲ στερεὸ ἔδαφος.

Σὲ μιὰ ὥρα, μ' ἕνα δυνατὸ τράνταγμα τὸ δέντρο σταμάτησε.

—Γῆ! Γῆ! φώναξε ὁ Παγανέλι σὰν τοὺς ναῦτες τοῦ Κολόμβου.

Πράγματι: τ' ἀκρινὰ κλωνάρια τοῦ δέντρου, εἶχαν προσκρούσει σὲ στεριά.

Μπροστά τους ἔβλεπαν τώρα ἕναν βράχο.

Ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ Οὐΐλσον ποὺ βιάστηκαν νὰ πηδήσουν ἀπάνω του, ἄρχισαν νὰ ζητωκραυγάζουν.

Καὶ τότε μὲ μεγάλη χαρά, ἄκουσαν ἕνα γνωστό τους σφύριγμα: σὲ λίγο ἄκουσαν ἕναν καλπασμό, καὶ ἡ σιλουέτα τοῦ Τάλκαβ ποὺ ἦταν καβάλλα στὸν Ταούκα, διαγράφηκε μπροστά τους.

— Τάλκαβ! Φίλε μου! φώναξε ὁ Ροβέρτος.

—Ταλκάβ! φώναξαν κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι μὲ ἀνείπωτη χαρὰ καὶ ἀνακούφιση.

—Ἀμίγκος! Φίλοι μου! ἀπάντησε ὁ γενναῖος Ἰνδιάνος.

Καὶ τὴν ἴδια στινμή, σήκωσε τὸν Ροβέρτο χωρὶς νὰ προσέξη κὰν πὼς ὁ Παγανέλι κρέμονταν ἀπὸ τὰ πόδια του, καὶ τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του. Ἀφοῦ πέρασαν οἱ πρῶτες διαχύσεις, ὁ Ἰνδιάνος τοὺς πῆγε σὲ μιὰ ἐγκαταλελειμμένη ἐστάντσια καὶ τοὺς ἐξήγησε ὅτι τὸ ρέμα, ὅπως καὶ τοὺς ἴδιους, τὸν ὁδήγησε ἐκεῖ.

Ἦταν βέβαιος πὼς ἐκεῖ θάφταναν κι' αὐτοί, γι' αὐτὸ εἶχε φροντίσει νὰ κυνηγήση.

Τώρα πάνω σὲ μιὰ καλὴ ψωτιὰ ψήνονταν ἕνα ὁλόκληρο θήραμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο οἱ πεινασμένοι φίλοι μας, δὲν ἄφησαν παρὰ τὰ κόκκαλα.

Ὁ Τάλκαβ τοὺς διηγήθηκε μὲ λίγα λόγια τὴν περιπέτειά του, καὶ τοὺς ἐξήγησε πὼς εἶχε σωθῆ χάρις στὸ ἐξαιρετικὸ ἄλογό του ποὺ ἀφέθηκε νὰ παρασυρθῆ ἀπὸ τὸ ρέμα χωρὶς νὰ πνιγῆ.

Ὁ Παγανέλι τοῦ εἶπε τὰ δικά τους καὶ προσπάθησε νὰ τοῦ ἐξηγήση τὴν νέα τροπὴ ποὺ θἄπαιρνε τώρα ἡ ἔρευνά τους. Νὰ κατάλαβε τίποτε ὁ Τάλκαβ; Ὁ ταγματάρχης εἶχε πολλὲς ἀμφιβολίες, ἀλλὰ ὁ Ἰνδιάνος ἔβλεπε τοὺς φίλους του χαρούμενους κι' αὐτὸ τοῦ ἔφτανε.

Ἀναπαύτηκαν, κοιμήθηκαν, καὶ τὴν ἄλλη μέρα πρωΐ πρωΐ ἦταν ἕτοιμοι νὰ ξεκινήσουν.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς τους, βρίσκονταν μερικὰ μίλια μακρυὰ ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανό.

Φυσικὰ θὰ πήγαιναν πεζῆ. ἀλλὰ ὅλοι τους θὰ μποροῦσαν νὰ ξεκουραστοῦν λίγο πάνω στὸν Ταούκα. Τὰ νερὰ τραβιόνταν, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν τοὺς ἐνδιέφερε πιά, γιατὶ μπροστά τους εἶχαν μιὰ ἀτέλειωτη στεγνὴ ἔκταση.

Τὴν ἄλλη μέρα κατὰ τὶς ὀκτὼ τὸ βράδυ εἶδαν τὴν μεγάλη ἀμμουδερὴ ἔκταση τοῦ Σαλάντο, στὶς ὄχθες τοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐτάχυναν τὸ βῆμα. καὶ σὲ λίγο ἄκουσαν τὰ κύματα νὰ σκάζουν στὴν παραλία.

—Ὁ ὠκεανός! φώναξε ὁ Παγανέλι.

— Ναί. Ὁ ὠκεανός.

Ἦταν κατάκοποι, ἀλλὰ δὲν ἤθελαν ν' ἀναπαυτοῦν πρὶν νὰ φτάσουν στὴν παραλία.

Ἦταν πολὺ σκοτάδι γιὰ νὰ διακρίνουν τὸ «Ντάνγκαν».

Στρατοπέδεψαν στὴ ρίζα ἑνὸς βράχου, καὶ μοιράστηκαν τὶς τελευταῖες τους προμήθειες.

Ὅλοι σὲ λίγο κοιμόνταν βαθειά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λόρδο Γκλένερβαν.

Τὸν ἀνησυχοῦσε ἡ ἰδέα πὼς δὲν διάκριναν τὸ «Ντάνγκαν».

Στὶς 12 Νοεμβρίου ἔπρεπε νὰ βρισκόνταν σ' ἐκείνη τὴν ἀκτή.

Φυσικὰ τὴν ἄλλη μέρα θὰ τὄβλεπαν τὸ βαπόρι, ἀλλὰ ὁ Γκλένερβαν δὲν μποροῦσε νὰ ἡσυχάση.

Ὁ ἄρχοντας τοῦ Μάλκομ - κάσλ δὲν μποροῦσε νὰ βρῆ ὕπνο στὴ σκέψη πὼς ἡ ἀγαπημένη του γυναίκα ἦταν τόσο κοντά.

Πέρασε ὅλη τὴ νύχτα σχεδὸν κόβωντας βόλτες στὴν παραλία καὶ περιμένοντας νὰ ξημερώση.

Καὶ τότε ξαφνικὰ τοῦ ἦλθε μιὰ ἰδέα. Ὁ Παγανέλι ἔλεγε πὼς ἔχει «νυκταλωπία», δηλαδὴ μποροῦσε νὰ βλέπη τὴν νύχτα ὅπως καὶ τὴν ἡμέρα Δὲν μπόρεσε νὰ ἀντισταθῆ στὸν πειρασμὸ νὰ ξυπνήση τὸν σοφό.

— Αϊ! Τί εἶναι! φώναξε τρομαγμένος ὁ γεωγράφος ὅταν αἰσθάνθηκε τὸ σκούντημα τοῦ λόρδου.

— Σσσ... Μὴ φωνάζῃς... Ἐγὼ εἶμαι φίλε μου, ὁ Γκλένερβαν!

—Ἐσὺ εἶσαι μυλόρδε; Τί συμβαίνει;

—Τίποτε. Μόνο θὰ μοῦ δείξης τώρα ἂν εἶσαι φίλος!

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ στὸ ἀποδείξω... Ἀλλὰ τώρα τὴ νύχτα σ' ἔπιασε ἡ ἀνάγκη νὰ δοκιμάσης τὴν φιλία μου;

—Ἀκριβῶς ἀγαπημένε φίλε μου. Τώρα σὲ χρειάζομαι. Ἢ καλύτερα χρειάζομαι τὰ μάτια σου!

— Τὰ μάτια μου;

— Τὰ μάτια σου Παγανέλι μου, γιὰ νὰ διακρίνης τὸ «Ντάνγκαν» στὰ σκοτάδια.

— Στὸ διάβολο ἡ νυχταλωπία μου!

—Ἔλα. Μὴ γκρινιάζεις. Σήκω κι' ἀκολούθησέ με.

Μουρμουρίζοντας ὁ Παγανέλι καὶ μὲ σπαραξικάρδια χασμουρητά, σηκώθηκε — τί νὰ κάνη; —γιὰ ν' ἀποδείξη τὴν φιλία του στὸ λόρδο.

Πῆγαν ἄκρη ἄκρη στὴν παραλία, κι' ὁ Παγανέλι βύθισε τὸ βλέμμα του στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα.

— Βλέπεις τίποτε ; ρωτοῦσε μὲ ἀγωνία ὁ Παγανέλι.

—Ἐγώ; Τίποτε! Μῆτε γάτα δὲν θἄβλεπε πιὸ πολλά.

— Δὲν διακρίνεις ἕνα κόκκινο φῶς κι' ἕνα πράσινο;

— Δὲν διακρίνω τίποτε!

Μισὴ ὥρα τὸν βασάνιζε ὁ Γκλένερβαν, ἀλλὰ ὁ σοφὸς ἐπέμενε πὼς δὲν ἔβλεπε φῶς.

Στὸ τέλος τὸ κεφάλι του ἔπεσε στὸ στῆθος του, κι' ἄρχισε νὰ παραπατάη σὰ μεθυσμένος.

Εἶχε ἀποκοιμηθῆ ὄρθιος.

Ὁ Γκλένερβαν τότε τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν ὁδήγησε στὸ μέρος ποὺ τὸν εἶχε παραλάβει. Σὲ λίγο ὁ σοφὸς ροχάλιζε τοῦ καλοῦ καιροῦ. Τὰ χαράματα ὅμως, τὸ διέκρινε τὸ πλοῖο μὲ τὸ κανοκυάλι τοῦ Παγανέλι.

—Τὸ «Ντάνγκαν»! Τὸ «Ντάνγκαν»! ἄρχισε νὰ φωνάζη.

Ἦταν πράγματι τὸ ὀνειρεμένο πλοῖο!

Ὅλοι σηκώθηκαν κι' ἔτρεχαν στὴν παραλία.

Τὸ «Ντάνγκαν» ἔπλεε στ' ἀνοιχτὰ γιὰ ν' ἀποφύγη τοὺς βράχους καὶ τοὺς σκοπέλους, κι' ὁ Τζὼν Μάνγκλς ὁ Καπετάνιος, ἦταν ἀδύνατο νὰ τοὺς δῆ στὴν ἀπόσταση ποὺ βρισκόνταν.

Τὴν κατάσταση τὴν ἔσωσε ὁ Τάλκαβ ποὺ σήκωσε τὴν καραμπίνα του καὶ τὴν ἄδειασε τρεῖς φορὲς στὸν ἀέρα.

Σὲ λίγο τὸ πλοῖο ἔκοψε ταχύτητα, καὶ στὰ πλευρά του φάνηκε ἕνα ἄσπρο συγνεφάκι.

— Μᾶς εἶδαν! φώναξε ὁ Γκλένερβαν. Ἀπαντοῦν μὲ τὸ κανόνι!

Σὲ λίγο ἀκούστηκε ὁ κρότος τοῦ μικροῦ κανονιοῦ τοῦ «Ντάνγκαν». Τὸ πλοῖο πλησίαζε ὁλοταχῶς.

Ὁ πλοίαρχος ἔρριξε μιὰ βάρκα στὴ θάλασσα, ποὺ μὲ τὸ γερὸ κουπὶ τῶν ναυτῶν ἔφτανε θἄλεγες πετώντας στὴν παραλία.

—Ἡ λαίδη Ἔλενα δὲν θὰ μπορέση νὰ ἔλθη, εἶπε ὁ Ἄουστιν. Ἔχει φουσκοθαλασσιά.

— Οὔτε ὁ πλοίαρχος Μάνγκλς. Δὲν μπορεῖ ν' ἀφήση τὸ πλοῖο του.

—Ἡ ἀδελφή μου ἡ Μαίρη! φώναξε ὁ Ροβέρτος τρελλὸς ἀπὸ χαρά. Σὲ λίγο θὰ τὴν ξαναδῶ!

— Πῶς ἀνυπομονῶ νὰ πατήσω στὸ κατάστρωμα τοῦ «Ντάνγκαν»! ἀναστέναξε ὁ λόρδος.

— Σὲ δυὸ ὧρες θὰ εἶσαι! τοῦ εἶπε ὁ ταγματάρχης. Δυὸ ὧρες!

Ἀλήθεια, παρ' ὅλα τὰ ἔξη κουπιὰ τῆς βάρκας, τόσο θὰ χρειάζονταν γιὰ νάρθη καὶ νὰ γυρίση.

Ὁ Γκλένερβαν, καθὼς περίμεναν τὴν βάρκα, πλησίασε τὸν Τάλκαβ κι' ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸ μπράτσο του.

—Ἔλα μαζί μας! τοῦ εἶπε.

Ὁ Ἰνδιάνος κούνησε μαλακὰ τὸ κεφάλι.

—Ἔλα φίλε μου, ξανάπε παρακαλεστικὰ ὁ λόρδος.

Ὁ καλπασμὸς ἑνὸς ἀλόγου ἀντήχησε μέσα στὴν πεδιάδα καὶ τὸ ψηλὸ ἀνάστημα τοῦ Ἰνδιάνου φάνηκε στὸ σκοτάδι.

—Ὄχι... εἶπε ὁ Τάλκαβ. Ἐδῶ εἶναι ὁ Ταούκας, κι' ἐκεῖ οἱ πάμπες... Ἐδῶ ἡ χώρα τοῦ Τάλκαβ!

Κι' ὁ λόρδος κατάλαβε πὼς ποτὲ ὁ Ἰνδιάνος δὲν θ' ἄφηνε τ' ἀπέραντα λειβάδια ὅπου ἦταν θαμμένα τὰ κόκκαλα τῶν πατέρων του.

Ἔσφιξε σιωπηλὰ τὸ χέρι τοῦ Ἰνδιάνου, καὶ δὲν τοῦ ζήτησε πιὰ νὰ ἔλθη μαζί τους, γιατὶ κατάλαβε πὼς εἶχε φτάσει ἡ στιγμὴ νὰ χωριστοῦν.

Δὲν ἐπέμεινε, οὔτε κι' ὅταν ὁ Τάλκαβ ἀρνήθηκε τὰ χρυσὰ νομίσματα ποὺ τοῦ πρόσφερε, λέγοντας ἁπλᾶ:

— Γιὰ φιλία!

Ὁ λόρδος αἰσθάνθηκε ἀκόμη μιὰ φορὰ πὼς ἡ ἀρχοντιὰ δὲν εἶναι προνόμιο μιᾶς μόνο κοινωνικῆς τάξης ἢ ἑνὸς λαοῦ. Κι' ὅτι ὁ Τάλκαβ ὁ Ἰνδιάνος, ἦταν ἕνας ἀληθινὰ ἐκλεκτὸς ἄνθρωπος. Ὡστόσο κάτι ἤθελε νὰ τοῦ ἀφήση γιὰ ἐνθύμιο. Ἀλλὰ τί; Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σακκουλάκι μὲ τὸ χρυσάφι, εἶχε χάσει τὰ πάντα στὴν τελευταία τους περιπέτεια.

Τότε, ἀφοῦ σκέφτηκε λίγο, ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα ἀδαμαντοκόλλητο μενταγιόν, ὅπου μέσα ἦταν μιὰ μινιατοῦρα. Ἕνα μικρὸ πορτραῖτο τῆς λαίδης Ἔλενας ἀπὸ τὸν διάσημο ζωγράφο Λάουρενς, ἀμύθητης ἀξίας.

Αὐτὸ ἔδωσε τοῦ Τάλκαβ, λέγοντας:

—Ἡ γυναίκα μου!

Ὁ Τάλκαβ πῆρε τὸ μενταγιὸν τὸ κοίταξε συγκινημένος, κι' ὕστερα εἶπε:

— Καλὴ κι' ὡραία!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ

Εἴδαμε στὸ προηγούμενο τεῦχος, τὴν δεύτερη περίοδο τοῦ ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου, ποὺ περιλαμβάνεται στὸ χρονικὸ διάστημα 1929 - 1940, κατὰ τὸ ὁποῖο διεξήχθησαν οἱ ἀγῶνες γιὰ τὸ βαλκανικὸ κύπελλο. Στὸν πίνακα τῶν ἀγώνων τῆς περιόδου αὐτῆς πρέπει νὰ προσθέσωμε καὶ τὰ ἑξῆς τρία μάτς: Κάϊρο, 19 Ἰουνίου. Αἴγυπτος - Ἑλλὰς 3—1. (Ἦταν ὁ πρῶτος ἀγώνας μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν συγκροτημάτων, φιλικός). Τὸ μοναδικὸ τέρμα εἶχε ἐπιτύχει ὁ Κούμης στὸ 3΄ τοῦ Β΄ ἡμιχρόνου ἀπὸ πέναλτυ.

Τὸ 1938 ἡ Ἐθνική μας ὁμάδα ἔδωσε δύο μὰτς γιὰ τὸ Παγκόσμιο ποδοσφαιρικὸ κύπελλο.

Τὴν 2α Ἰανουαρίου στὸ Τὲλ Ἀβὶβ (Ἰσραὴλ) ἐνίκησε τὴν Ἐθνικὴ Ἰσραὴλ μὲ 3 - 1. Τὰ τέρματα πέτυχαι οἱ Βικελίδης (2), Μηγιάκης. Στὶς 20 Φεβρουαρίου στὴν Ἀθήνα δόθηκε ἡ ρεβὰνς τοῦ ἀνωτέρω ἀγῶνος. Νικήτρια καὶ πάλιν ἦταν ἡ Ἑλληνικὴ ἑνδεκάδα μὲ 1 - 0. Τὸ τέρμα τὸ πέτυχε ὁ Βικελίδης. Μετὰ τοὺς δύο νικηφόρους της ἀγῶνες ἡ Ἑλλὰς ἀντιμετώπισε στὴ Βουδαπέστη τὸν Μάρτιο τὴν Ἐθνικὴ Οὐγγαρίας, ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ ὑπέστη μιὰ πραγματικὴ πανωλεθρία μὲ 11 - 1. Τὸ μοναδικὸ ἑλληνικὸ τέρμα ἐσημείωσε ὁ Μακρῆς.Μὲ τὴν ἀποτυχία της αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐθνικὴ ὁμὰς ἀπεκλείσθη ἀπὸ τοὺς περαιτέρω ἀγῶνες τοῦ Παγκοσμίου Κυπέλλου.

Ἐδῶ κλείνει ἡ β΄ περίοδος τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου.

Η Γ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση ἀρχίζει ἡ Γ΄ περίοδος τοῦ ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου.

Καὶ οἱ πρῶτοι ἐπίσημοι ἀγῶνες τῆς Ἐθνικῆς ὁμάδος εἶναι γιὰ τὸ κύπελλο φιλίας ποὺ ὀργανώνεται μὲ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος, Αἰγύπτου, Ἰταλίας, καὶ Τουρκίας. Τὰ πλήρη ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ποὺ ἔγιναν ὅλοι στὴν Ἀθήνα εἶχαν ὡς ἑξῆς:

Τουρκία - Αἴγυπτος	3-1
Τουρκία - Ἑλλὰς	2-1
Αἴγυπτος - Ἑλλὰς	3-1
Β΄ Ἰταλίας - Τουρκία	3-2
Β΄ Ἰταλίας - Αἴγυπτος	2-1
Β΄ Ἰταλίας - Ἑλλὰς	3-2

Ἡ βαθμολογία. 1) Β΄ Ἰταλίας 6αθμ. 6. τέρμ. 8-5. 2) Τουρκία β. 4. τέρμ. 7-5. 3) Αἴγυπτος βαθμ. 2. τέρμ. 5-6. 4) Ἑλλὰς 6αθμ. 0. τέρμ. 4-8.

Μετὰ τὸ κύπελλο φιλίας ἡ Ἐθνικὴ ὁμὰς ἀγωνίζεται μὲ τὴν Ἐθνικὴ Συρίας τὴν ὁποίαν καὶ κατατροπώνει μὲ 8-0.

Ἐν συνεχεία ἡ Ἑλληνικὴ ὁμάδα δίδει διάφορους ἀγῶνες γιὰ τὸ Μεσογειακὸ πρωτάθλημα, τὸ ὁποῖον καὶ κατακτᾶ διὰ τὸ Κύπελλον Ἀνατολικῆς Μεσογείου, καὶ διαφόρους φιλικούς. Ὁ πλήρης πίνακας αὐτῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Αἴγυπτος - Ἑλλὰς	2-0
Β΄ Γαλλίας - Ἑλλὰς	1-0
Ἰταλία - Ἑλλὰς	3-0
Β΄ Γαλλίας - Ἑλλὰς	1-0
Ἑλλὰς - Συρία	4-0
Ἑλλὰς - Αἴγυπτος	2-0
Ἑλλὰς - Αἴγυπτος	1-0
Ἑλλὰς - Τουρκία	3-1
Ἑλλὰς - Τουρκία	1-0.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐθνικὴ ὁμάδα μετέχει τὸ 1952 στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἑλσίνκυ, καὶ στὸν πρῶτο της ἀγῶνα ἡττᾶται ἀπὸ τὴ Δανία με 2-1.

Ἐν συνεχεία δίδει φιλικὸν ἀγῶνα πρὸς τὴν Ἐθνικὴ Ἀγγλίας (ἐρασιτέχνας)καὶ θριαμβεύει μὲ 4-2.

Τέλος γιὰ τὸ Παγκόσμιο κύπελλο ἡττᾶται στὸ Βελιγράδι ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Γιουγκοσλαυίας μὲ 1-0. Προηγουμένως εἶχεν ἐξέλθει ἰσόπαλος τῆς Ἐθνικῆς Ἰταλίας μὲ 0-0.

***

Δὲν θὰ ἔπρεπε νομίζομε νὰ κλείσωμε τὴν ἱστορία τῶν ἀγώνων χωρὶς νὰ προσθέσωμε τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἐπέτυχε ἡ Ἐθνικὴ Στρατιωτική μας ὁμάδα κατὰ τοὺς δέκα μεταπολεμικοὺς ἀγῶνες της. Αὐτὰ ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δεκέμβριος 1950. Ἄγκυρα. Τουρκία - Ἑλλὰς 7-0. Μάρτιος 1951. Ἀθῆναι: Ἑλλὰς - Ἰταλία 0-0. Δεκέμβριος 1951. Ἀθῆναι: Τουρκία - Ἑλλὰς 2-1. Τὸ 1952 ἡ Ἐθνικὴ Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐθριάμβευσε στὸ ὀργανωθὲν στρατιωτικὸν διεθνὲς τουρνουὰ ἐπιβληθεῖσα μὲ 6-1 τῆς Ἐθνικῆς Ὀλλανδίας καὶ 3-2 τῆς Ἐθνικῆς Βελγίου. Τὸ στρατιωτικὸ πρωτάθλημα ὀργανώθηκε πάλι τὸ 1953 στὴν Ἄγκυρα ὅπου ἡ Ἑλληνικὴ ὁμάδα ἡττήθηκε ἀπὸ τὴν Τουρκία καὶ τὸ Βέλγιον μὲ σκὸρ 1-0 καὶ κατετάγη 3η.

***

Ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα συμπεραίνεται πὼς ἡ Ἐθνική μας ὁμάδα (ὄχι ἡ στρατιωτικὴ) ἔχει δώσει μέχρι σήμερα 51 ἀγῶνες.

Στὴν Α΄ περίοδο ποὺ δὲν τὴν ἀναφέραμε καθόλου (1910-1920) κέρδισε τὴν Ἐθνικὴ Γιουγκοσλαυίας μὲ 5-1, καὶ τὴν Ἐθνικὴ Ρουμανίας μὲ 3-2, καὶ ἡττήθηκε ἀπὸ τὴν Γαλλία μὲ 11-0 καὶ ἀπὸ τὴν Ἰταλία μὲ 5-2. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς Β΄ περιόδου ἔδωσε 31 ἀγῶνες. Ἀπέσπασε 6 νίκες, καὶ 3 ἰσοπαλίες καὶ ὑπέστη 22 ἧττες..

Στὴ Γ΄ μεταπολεμικὴ περίοδο ἔδωσε 19 ἀγῶνες, μὲ 7 νίκες, μιὰ ἰσοπαλία καὶ 11 ἧττες.

***

Εἰς τοὺς 51 ἐπισήμους ἀγῶνες της ἡ Ἐθνικὴ ὁμὰς τῆς Ἑλλάδος ἐσημείωσε συνολικὰ 75 γκὸλ μὲ «σκόρερς» 34 παῖκτες. Λεπτομερῶς ὁ πίνακας τῶν Ἑλλήνων «σκόρερς» τῆς Ἐθνικῆς μας ὁμάδος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Χούμης 7, Βάζος 4, Δαρίβας 4, Λεκατσᾶς 4, Παπαγεωργίου 4, Συμεωνίδης Θ. 4, Τσολίνας 4, Βικελίδης ΙΙΙ 4, Μιγιάκης 3, Παπαντωνίου Α. 3, Ἀγγελάκης 2, Ἀνδιανόπουλος Β. 2, Ἀδριανόπουλος Γ. 2, Ἀδριανόπουλος Λ. 2, Βασιλειάδης 2, Ἐμμανουηλίδης 2, Κίτσος 2, Μεσσάρης Ἄγγ. 2, Νεμπίδης 2, Ξένος 2, Ἀνδριανόπουλος Κ. 1, Δανελιὰν 1, Κοτρίδης 1, Μακρῆς 1, Μάλλιος 1, Μαρόπουλος 1, Μουράτης 1, Μπαλτάσης Δημ. 1, Ναμίας (πρῶτος σκόρερ) 1, Πιερρᾶκος 1, Ράγγος 1, Σταφυλίδης 1, Φυλακτὸς 1, Χατζησταυρίδης 1.

ΚΙΝΗΣΗ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΣΤΟ ΑΓΓΙΣΤΡΟ: Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδος τοῦ Ἀγγίστρου, σὲ συναντήσεις μὲ ἄλλες ἔχουν ὡς ἑξῆς: Α — Στρατὸς 8-1, Α — Χείμαρος 3-1, Α — Κοίμησι 1-0, Α — Προμαχῶν 6-0, 3-1, 0-1. Α — Μικτὴ Χωροφ. Στρατοῦ 4-0, Α — Τσαμάρα 2-2, Α — Τεπέλαφον 1—0.

ΣΤΟ ΣΟΥΦΛΙ: Τὰ Β΄ Ἕβρου Σουφλίου ἐνίκησαν τὸν Φυλακτὸ Λυκόφης μὲ 4-3.

Β.Ε.Ζ.: Ὁ Ἡρακλῆς ἐνίκησε τὸν Ὀλυμπιακὸ μὲ 8-4. (Οἱ δύο προηγούμενοι ἀγῶνες εἶναν λήξει ἰσόπαλες μὲ 3-3 καὶ 7-7).

ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ: Ἡ ὁμάδα τοῦ «Σπιτιοῦ» Ἄνω Βροντοῦς ἐπεβλήθη τῆς ὁμάδος Κάτω Βροντοῦς μὲ 3-2.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ: Ἡ ὁμὰς Ἀγ. Δημητρίου Θεσ)κης ἐπεβλήθη τοῦ Μακεδονικοῦ Σταυρουπόλεως μὲ 4-0.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Ἡ Ἀσπὶς κατέβαλεν τὴν Πίνδο μὲ 4-2.

ΣΤΟ ΑΝΘΗΡΟ: Ἡ ὁμὰς τοῦ Ἀνθηροῦ ἐκέρδισε μὲ 3-1 καὶ 5-2 τὴν ὁμάδα τοῦ Σπηλαίου.

ΣΤΗΝ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ: Ἡ ὁμάδα Δ΄ τάξεως ἀνεδείχθη νικήτρια καὶ Γ΄ μὲ 3-1.

ΣΤΗΝ ΑΝΔΡΟΥΣΑ: Ὁ Κεραυνὸς κατέβαλε τὴν Ἰθώμη μὲ 6-4.

ΣΤΟ ΒΟΛΟ: Ὁ Μωριᾶς ἐνίκησε τοὺς Σαμίους μὲ 6-2.

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ: Τὸ συγκρότημα τοῦ Ἀκρίτα ἐπεβλήθη τῆς ὁμάδος Ἁγίου Παντελεήμονος μὲ 3-1.

ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΟΠΑΙΔΟΠΟΛΙ: Ἡ Β΄ Δημοτικοῦ ἐνίκησε τὴν Β΄ Ἀκαδημίας μὲ 6-1, 4-1 καὶ ἔχασε μὲ 3-1.

ΟΙ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ Π.Α.Ο. ΠΡΟΣ ΞΕΝΕΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΟΜΑΔΕΣ		Τόπος τελέσ.	Ἡμερομηνία	ΣΚΟΡΕΡΣ
ΠΑΟ—Α Ι Κ (Σουηδίας)	2—2	Ἀθῆναι	7—12—47	Διαλετῆς, Σταφυλίδης
» » Καρσιγιακὰ	2—2	»	20—12—47	Τσιτούρας, Ἰωάννου
» » Μπεσίκτας	2—1	»	13—3—48	Ι. Παπαντωνίου 2
» » Ρὲμς (Γαλλίας)	2—0	»	27—6—48	Ι. Παπαντωνίου, Νικολόπουλος
» » Φενὲρ Μπαξὲ	1—2	»	12—12—48	Πετσανᾶς
» » Βίννερ	1—1	»	7—1—49	Φυλακτὸς
» » Γκιὸζ—Τεπὲ	4—2	»	31—3—49	Παπαντωνίου, Φυλακ. Σίμος Χιον.
» » Νὶς (Γαλλίας)	1—0	»	12—8—49	Σίμος
» » Γ. Ρεγκρέϊσιον	2—0	»	23—6—50	Φυλακτός, Πετσανᾶς
» » Γ. Ρεγκρέϊσιον	1—3	»	28—6—50	Νεμπίδης
» » Νίκολσον	1—1	»	10—7—50	Φυλακτὸς
» » Καΐμπριτζ	2—1	»	24—7—50	Νεμπίδης
» » Ἀούστρια	1—5	»	6—1—51	Παυλίδης
» » Βιέννα	2—2	»	6—5—51	Παπαντωνίου, Νικολαΐδης
» » Πέρα Κλοὺμπ	2—1	»	16—9—51	Παπαντωνίου, Σαλεμῆς
» » Ἀλτάϊ	0—0	»	7—10—51	
» » Γκιὸζ—Τεπὲ	0—0	»	10—10—51	
» » Ἀούστρια	0—2	»	18—12—51	
» » Ράπιντ	1—3	»	6—1—52	Ἀσημακόπουλος
» » Ράπιντ	0—1	»	13—1—52	
» » Ἐρ. Ἀστὴρ	1—1	»	13—4—52	Χατζηνικολάου
» » Λὶλλ (Γαλλίας)	3—0	»	13—6—52	Ἀσημακόπουλος 2, Πανάκης
» » Ράπιντ	2—1	»	21—6—52	Πανάκης 2
» » Πέρα Κλοὺμπ	2—2	Κων)λις	1—11—52	Πετρόπουλος, Ἀσημακόπουλος
» » Γαλατᾶ Σεράϊ	5—2	»	2—11—52	Ἀσημακόπουλος 3, Φυλακ., Πανάκ.
» » Μάλμοε	1—1	Ἀθῆναι	19—11—52	Ἀσημακόπουλος
» » Φ. Κ. Κοπεγχάγης	0—1	»	17—12—52	
» » Παρτιζὰν	2—2	»	11—1—53	Καζᾶκος, Ἀσημακόπουλος
» » Λοῦτον	0—0	»	17—6—53	
» » Ράσιγκ				

Ὁ Θάνατος τοῦ παλληκαριοῦ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 351)

Ὀμορφονιὸς ψυχομαχάει, ὀμορφονιὸς (πεθαίνει,
ἀνάψτε πράσινα κεριὰ καὶ κίτρινες (λαμπάδες,
νὰ φαίξουνε τ' ὀμορφονιοῦ νὰ κατεβῆ (στὸν Ἄδη.
Σκαλὶ - σκαλὶ κατέβαινε, σκαλὶ-σκαλὶ (ἀνέβαινει...

Ἡ Βασίλω ἡ συμπεθέρα της, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ βαστάξη, κάτι θέλησε νὰ τῆς εἰπῆ.

— Καϋμένη Δήμαινα, δὲν ξαναστάθηκε τέτοιο στὴν οἰκουμένη, τὸ παιδί σου νὰ ζῆ καὶ νὰ τὸ μοιρολογᾶς!

Κι' ἀντὶ ν' ἀποκριθῆ ἡ μάνα, τὸ παιδὶ ἀποκρίθηκε:

— Πήγαινε στὴ δουλειά σου. Τώρα θέλω νὰ μὲ κλάψη.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴν μικροπαντρεμμένη τὴ Λόλω, στὴν ξαδερφοῦλα του, ποὺ ἔστεκε γονατιστὴ κι' ἔκρυβε τὸ σιγαλὰ της δάκρυα μέσα στὸ μαντῆλι της, τὴν ἀγριοκύτταξε καὶ τῆς λέει :

— Μωρὴ Λόλω, γιατὶ δὲν κλαῖς καὶ σύ; Κι' ἀκολουθοῦσε τὸ μοιρολόγι.

Κι' ηὗρεν τον ἕνας σκώληκας μὰ καὶ (τὸν ἐρωτάει:
Ποῦ πᾶς, ἀσῆμι νὰ χαθῆς μάλαμα νὰ (σαλέψης
ποῦ πᾶς, ἀργυροκούδουνο νὰ χάσης τὴ (λαλιά σου;

Κι' ἀπὸ τὰ χείλη τῆς μάνας, τὸ μοιρολόγι ξεφύτρωσε στὰ χείλη τῶν γυναικῶν τῶν ἄλλων, καθὼς τὰ δάκρυα φέρνουν δάκρυα, καὶ τὰ γέλια γέλια, καθὼς τὸ καιρὶ ἀνάφτει ἀπὸ ἄλλο κερί, καθὼς ἁπλώνονταν κάποτε κι' ἡ πλημμύρα τοῦ γιαλοῦ καὶ σκέπαζε τὸ Θαλασσοχώρι. Καὶ μέσα στὶς γυναῖκες ποὺ μοιρολογοῦσαν, ἄλλες γυναῖκες πρόβαλαν μ' ἀνθοστέφανα καὶ μὲ χλωρὰ μπουκέττα, κι' ἄλλες πάρα πέρα στ' ἄλλα χωρίσματα, κασέλες ἄνοιγαν κι' ἑτοιμάζανε ροῦχα γιὰ τὸ νεκρὸ ποὺ ἀκόμα ἀνάσαινε, κι' ὁλοένα κόσμος, κόσμος ἀτέλειωτος ἀνέβαινε καὶ κατέβαινε.

Καὶ μέσα στὸν κόσμο, ὁ Γιαννάκος ὁ Ταρνάναμας, ὁ Μάρκος ὁ Κανίνιας, καὶ ἡ Ταρέα Ταρέλα, ἀποκαμωμένοι ἀπὸ τὶς ἀγρύπνιες κι' ἀπὸ τὸν πόνο συντριμμένοι, εἶχαν στηλώση τὰ μάτια σὰν τυφλοὶ καὶ τίποτε λὲς δὲν ἔβλεπαν, τίποτε δὲν ἔλεγαν.

Ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ σπίτι ὁ μαραγκὸς κάρφωνε μὲ δακρυσμένα μάτια τὰ ξύλα τῆς κάσσας κι' ἀπάνω ἡ Βασίλω μὲ τὴ Γυφτογιάνναινα ξεδίπλωναν τὸ σάβανο. Σ' ἕνα τραπέζι ἔστεκεν ἡ κεντιστὴ καὶ ὁλόχρυση σκούφια, στερνὸ χάρισμα τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς στὸν ἄκληρο ποὺ τῆς ἔφευγε γιὰ πάντα. Μ' ἐκείνη θὰ τὸν στολίζανε στὸ νεκροκρέββατο.

Ἀπὸ τὸ μεσημέρι κι' ἐκεῖθεν ἄρχισε χαροπόλεμο. Τὸ ψυχομαχητὸ κράτησεν ὅλο τὸ δειλινό. Καὶ τὸ παλληκάρι βογγοῦσε βαθειὰ κι' ἀναταράζονταν, σὰ χώρα ποὺ κάθε λίγο καὶ λιγάκι τὴν ἀνατίναζεν ἀπὸ τῆς γῆς τὰ ἔγκατα ὁ σεισμὸς δαιμονισμένος.

Καὶ μέσα στὸ ψυχομαχητὸ στερνὰ ξεσπιθίσματα τοῦ καντηλιοῦ τῆς ζωῆς, τέτοια λόγια ξεπετιόνταν ἀνάρια - ἀνάρια:

—Ἄχ μωρέ, τὶ ἔπαθα. Φουστανέλλα φορεῖς. Σιγὰ - σιγὰ μὴν πατήσης τὰ πόδια μου. Μπᾶ - μπᾶ! Τί κόσμος εἶναι τοῦτος; Ὁρίστε, ὁρίστε. Μὴν πατήσης πάρα πάνω. Τόπο, τόπο! Ἀέρα θέλω. Γλυκειὰ ζωή. Μὴ μοῦ κρύβεις τὸν ἥλιο... παραδόθηκα...

Καὶ μὲ τὸ «παραδόθηκα» παρέδωσε στὸ Χάρο τὴ ζωή.

Ξεψύχησε μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ κόσμου, μέσα στοῦ Θαλασσοχωριοῦ τὴν ἀγκαλιά, σὰν λεύκα ποὺ τὴ ρίχνει ὁ ξυλοκόπος, ὕστερα ἀπὸ βαρὺν ἀγῶνα, στ' ἀνοιχτά, μπροστὰ στὴν ὄψη ὁλόκληρου τοῦ λόγγου τοῦ ἀνήμπορου...

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ἕνας πρωτότυπος διαγωνισμός

ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ;

Ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο προκηρύξαμε ἕνα πρωτότυπο διαγωνισμό: Στὰ φύλλα 82, 83, 84 καὶ 85 (σημερινό), δημοσιεύεται μιὰ νέα σειρὰ ἐξωφύλλων: Δηλαδή: Ἡ πρώτη σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἡ τελευταία (γελοιογραφίες Γιαννάκη).

Καλοῦνται λοιπὸν οἱ φίλοι μου νὰ μοῦ ἀπαντήσουν στὸ ἐρώτημα:

Σᾶς ἀρέσει ἢ ὄχι ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἡ γελοιογραφία τοῦ Γιαννάκη; Καὶ γιατί;

Ὅσοι θὰ λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμό, πρέπει νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τοὺς παρακάτω ὅρους:

α) Ἡ ἀπάντηση πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη σὲ ξεχωριστὸ φύλλο χαρτιοῦ. Καὶ νὰ σημειώνεται τὸ ὄνομα, πατρώνυμο καὶ ἐπώνυμο τοῦ φίλου ἢ τῆς φίλης μας ποὺ ἀπαντάει. Ἂν ἔχη ψευδώνυμο. νὰ σημειώση καὶ τὸ ψευδώνυμό του. Ἀμέσως κατόπιν ἡ διεύθυνση: Χωριό, ἐπαρχία, νομός. Προκειμένου γιὰ πόλη νὰ σημειώνεται καὶ ἡ ὁδὸς καὶ ὁ ἀριθμός.

β) Κάνω τὴ κατηγορηματικὴ δήλωση πὼς ἡ ἀπάντηση ἐκείνη ποὺ δὲν ἐκπληρώνει τοὺς δύο παραπάνω ὅρους δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει, θὰ πετιέται στὸ καλάθι, χωρὶς μάλιστα ὁ ἀποστολεὺς νὰ εἰδοποιῆται γι' αὐτό. Προσοχὴ λοιπόν.

γ) Γιὰ τὴν κρίση δὲν ἔχει σημασία ἂν οἱ ἀπαντήσεις εἶναι εὐμενεῖς ἢ δυσμενεῖς γιὰ τὰ ἐξώφυλλα (εἰκόνα καὶ γελοιογραφία). Ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἐνδιαφέρη εἶναι τὸ γιατί: Γιατί εἶναι καλὴ ἢ κακὴ ἡ εἰκόνα ἢ ἡ γελοιογραφία. Καλό; Γιατί; Κακό; Γιατί;

Γιὰ κάθε φύλλο, ὅποιος ἀπαντάει θὰ παίρνη δύο βαθμοὺς ἀπὸ 0 - 20. Ἕνα γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἕνα γιὰ τὴ γελοιογραφία. Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης ποὺ θὰ στείλη ἀπαντήσεις καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα, θὰ πρέπει νὰ πάρη 8 βαθμούς. Δηλαδὴ εἶναι δυνατὸ ἕνας νὰ πάρη ἀνώτατο ὅριο βαθμολογίας τὸν ἀριθμὸ 160.

δ) Οἱ δέκα πρῶτοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 (101 - 160) θὰ βραβευθοῦν: Μὲ ἕνα πρῶτο βραβεῖο, 3 δεύτερα καὶ 6 τρίτα! Ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 θὰ βραβευθοῦν μὲ τέταρτο βραβεῖο.

Κάθε ἄλλος ποὺ θὰ πάρη βαθμοὺς ἀπὸ 80 - 100 θὰ τύχη Α ἐπαίνου ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ.

Ὅσοι θὰ πάρουν βαθμοὺς ἀπὸ 50 - 79 θὰ τύχουν Β ἐπαίνου. Ὅσοι βαθμολογηθοῦν μὲ 0 - 49 θὰ θεωρηθοῦν ἀποτυχόντες.

1) Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη τὸ πρῶτο βραβεῖο θὰ λάβη ἕνα βιβλίο ἀξίας 80.000 δραχμῶν.

2) Οἱ τρεῖς τοῦ δευτέρου βραβείου ἀπὸ ἕνα βιβλίο 50.000 δραχμῶν.

3) Τὰ 6 τρίτα μία ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικὸ κι' ἕνα βιβλίο ἀξίας 15.000 δραχμῶν.

Ὅσοι θὰ πάρουν 4ο βραβεῖο θὰ πάρουν μιὰ ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικό. (Ἡ παράγραφος αὐτὴ δημοσιεύτηκε λανθασμένη στὸ φύλλο 82 — εἶναι ὁλοφάνερο τὸ λάθος — καὶ δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψει).

Ἐμπρός, λοιπόν! Ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε ὅλοι, σᾶς συμφέρει νὰ ἀπαντῆστε καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα.

Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ 1.500 δραχμὲς γιὰ κάθε φύλλο. Οἱ συμμοριόπληκτοι, καθὼς καὶ ὅσοι βρίσκονται στὶς παιδοπόλεις, ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς.

Μπορεῖ ἐπίσης νὰ μᾶς πῆ τὴ γνώμη του γιὰ τὰ ἐξώφυλλα κάθε ἀναγνώστης μας, χωρὶς νὰ πάρη μέρος στὸ διαγωνισμό, ἀρκεῖ νὰ σημειώση στὸ γράμμα του πὼς μᾶς λέει τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ». Φυσικά, οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς δὲν θὰ συνοδεύωνται μὲ «δικαίωμα συμμετοχῆς». Ἀντιθέτως παρακαλοῦμε τοὺς φίλους μας νὰ μᾶς ποῦν τὴ γνώμη τους. Κάνω τὴ δήλωση πὼς κάθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ λάβη μέρος στὸ διαγωνισμὸ ἢ καὶ νὰ πῆ τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ».

ΠΡΟΣΟΧΗ, ΠΡΟΣΟΧΗ! Ἐπειδὴ πολλοὶ φίλοι μου μοῦ ἔγραψαν πὼς ἐξ αἰτίας τῶν διαγωνισμῶν δὲν εἶχαν τὸν καιρὸ νὰ λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμό, τροποποιῶ τοὺς σχετικοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως. Ἔτσι οἱ φίλοι μου μποροῦν νὰ ἀπαντήσουν καὶ γιὰ τὰ 4 φύλλα μαζί. Οἱ ἀπαντήσεις θὰ γίνωνται δεκτὲς μέχρι — τὸ ἀργότερο τὶς 10 Αὐγούστου. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦν οἱ φίλοι μου: Νὰ γράφουν ξεχωριστὰ τὶς ἀπαντήσεις γιὰ κάθε φύλλο καὶ πρὸ παντὸς νὰ συνοδεύουν τὴν ἀπάντηση μὲ 1.500 δραχμές. Φυσικὰ καὶ γιὰ τὰ 4 φύλλα τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς ἀνέρχεται σὲ 6.000 δραχμές. Περιμένω λοιπὸν τὶς συμμετοχὲς ὅλων. Καὶ θὰ γίνουν δεκτοὶ ὅσοι «ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσαντο» καὶ ὅσοι ἐβράδυναν δὲν θὰ πρέπει νὰ φοβηθοῦν τὴν βραδύτητα... Ἐμπρός, λοιπόν!

Δίνω τὴν ἐξήγηση πὼς ὅσοι ἔστειλαν συμμετοχές, δὲν χρειάζεται, φυσικά, νὰ τὶς ἐπαναλάβουν.

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Τὸ νὰ μισῆς μικρὸ ποὺ εἶναι
Καὶ τί τρανὸ νὰ συγχωρῆς
ἀπ' τ' ἁγιοπότηρο τῆς λήθης πίνε
νεράκι καθαρὸ ὅσο μπορεῖς.

Πιὲς πεντακάθαρο νεράκι
ποὺ στάζει ἀπ' τὴν ἀγάπη στάλα, στάλα
καὶ πάρε τῆς συμπόνιας τὸ δρομάκι
νὰ πᾶς ψηλὰ στὰ θεῖα καὶ τὰ μεγάλα.

Στὰ θαυμαστὰ ψηλὰ νὰ πᾶς
ἀνάλαφρος καὶ σὺ σὰν τὸ λιβάνι
κι' ὅταν θὰ βρῆς τὸ λυτρωμὸ π' ἀποζητᾶς
αὐτὸ γιὰ πληρωμή σου νὰ σοῦ φθάνη.

Ὢ! τί τρανὸ ποὺ εἶναι νὰ μπορῆς
ὅταν οἱ ἄλλοι σὲ μισοῦν νὰ ὑπομένης
ὅταν μαῦρα ὅλα γύρω τὰ θωρεῖς
καὶ ὅταν μιὰ ἄνοιξη μὲ φῶς νὰ περιμένης.

ΓΕΩΡ. ΚΡΕΜΗ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ἀσφαλῶς, μικροί μου φίλοι, θὰ θέλατε νὰ μάθετε μερικὰ ἀπὸ τὰ σπανιώτερα καὶ ἀκριβώτερα γραμματόσημα. Χωρὶς νὰ περιμένω ἐκ μέρους σας τὴν σχετικὴ ἐρώτηση, θὰ σᾶς περιγράψω σὲ δυὸ ἢ τρία συνεχῆ τεύχη, μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ γραμματόσημα, γιατὶ οὔτε ἐσεῖς οὔτε καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ἔχωμε τὴν τύχη νὰ τὰ δοῦμε στὴν πραγματικότητα. Καὶ ὁ λόγος εἶναι γιατὶ σὲ ὅλο τὸν κόσμο, δὲν ὑπάρχουν παρὰ 5 ἢ 10 μόνον τεμάχια ἀπὸ μερικὰ ἀπ' τὰ παρακάτω γραμματόσημα καὶ κατὰ συνέπειαν καταλαβαίνετε πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν εὔκολα στὰ χέρια τοῦ καθενός.

Θ' ἀρχίσω, λοιπόν, ἀπὸ ἕνα γειτονικὸ κράτος, τὴν Ρουμανία, ποὺ ἔχει μεταξὺ τῶν βαλκανικῶν χωρῶν, τὸ ἀκριβώτερο γραμματόσημο. Αὐτὸ εἶχε ἐκδοθῆ τὸ 1858, ὅταν ἀκόμη ἡ Ρουμανία δὲν εἶχε ἀποκτήσει τὴν τὴν ἀνεξαρτησία της καὶ δὲν ἦταν κἂν κρά-

Πένθιμον Κωνσταντίνου

τος. Τότε, λοιπόν, ἡ Μολδαυία ποὺ ἦταν τμῆμα τῆς σημερινῆς Ρουμανίας ἐξέδωσε 4 γραμματόσημα ἀξίας 27, 54, 81 καὶ 108 παράδων.

Σημειωτέον ὅτι οἱ «παράδες» ἦταν τουρκικὸ νόμισμα. 40 παράδες ἀντιστοιχοῦσαν σὲ ἕνα γρόσι καὶ 100 γρόσια σὲ μιὰ τουρκικὴ χρυσῆ λίρα.

Ἀπὸ τὰ παραπάνω 4 γραμματόσημα, ἐκεῖνο τῶν 81 παράδων, εἶναι τὸ ἀκριβώτερο τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν. Πολὺ λίγα τεμάχια ἔχουν διασωθῆ καὶ γι' αὐτὸ τὸν λόγο, αὐτὰ τὰ γραμματόσημα εἶναι περιζήτητα σὲ ὅλο τὸν κόσμο καὶ πληρώνονται πολὺ ἀκριβά. Ἡ παράσταση τοῦ γραμματοσήμου αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀκόλουθος: Ἐντὸς ἑνὸς στρογγυλοῦ πλαισίου, ὑπάρχει μιὰ βοϊδοκεφαλὴ καὶ ἀπὸ πάνω της σὲ σχῆμα κύκλου μὲ ρωσσικὰ γράμματα οἱ δυὸ λέξεις: PORTO SCRISORI καὶ κάτω τὸ σῆμα ἑνὸς ταχυδρομικοῦ κέρατος ποὺ μέσα ὑπάρχει ἡ ἀξία 81.

Τὸ γραμματόσημο αὐτὸ τυπώθηκε σὲ κυανοῦν χρῶμα σὲ κυανωπὸ χαρτί. Ἕνα τέτοιο γραμματόσημο στοιχίζει περισσότερο ἀπὸ 50.000.000 δραχμές.

Τώρα θὰ σᾶς περιγράψω δυὸ γραμματόσημα ποὺ ἐξεδόθησαν τὸ 1936 ὅταν ἐπὶ βασιλείας τοῦ Γεωργίου Β' μετεκομίσθησαν τὰ ὀστᾶ τῶν ἀποθανόντων στὸ ἐξωτερικὸ βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Σοφίας καὶ ἐτάφησαν στὸ βασιλικὸ νεκροταφεῖο τοῦ Τατοΐου ποὺ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία τὸ ἐτίμησε ἰδιαιτέρως ἐκδίδοντας δύο γραμματόσημα, ποὺ στὸ κέντρον εἶχαν τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ γύρω ἀπ' τὴν εἰκόνα ἕνα μαῦρο πλαίσιο. Τὰ γραμματόσημα αὐτὰ ὀνομάζονται «Πένθιμα Κωνσταντίνου» καὶ ἡ σειρὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἀξίες:

3 δρχ. μὲ τὴν εἰκόνα χρῶμα καφέ.
8 δρχ. μὲ τὴν εἰκόνα χρῶμα κυανοῦν.

Στὸ προηγούμενο τεῦχος ἔχω περιγράψει καὶ τὰ πένθιμα γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησαν ὅταν ὁ βασιλεὺς Γεώργιος Β' πέθανε.

Κατὰ συνέπειαν ἔχομε δυὸ σειρὲς πενθίμων γραμματοσήμων. Ἡ τρίτη σειρὰ ποὺ ἐξεδόθη ὅταν πέθανε ὁ πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς Ροῦσβελτ εἶναι καὶ αὐτὴ πένθιμη, παριστάνει, ὅμως, ἕνα ξένον ποὺ εἶχε εὐεργετήσει τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν συνέδραμε κατὰ διαφόρους τρόπους. Μὲ αὐτὰ τὰ πένθιμα γραμματόσημα ποὺ ἐξέδωσε ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἐν ὅλῳ, τρεῖς σειρές.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΑΝ ΕΙΣΑΣΤΕ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΤΙ ΘΑ ΚΑΝΑΤΕ;

(Μιὰ ἔκθεση ἀπὸ τὸν διαγωνισμὸ τῆς «Μακεδονικῆς Φλόγας»)

Σπίτι τοῦ παιδιοῦ...
Ὤ πόσα δὲν κρύβουν αὐτὲς οἱ δυὸ λεξοῦλες;
Πόσα πράγματα δὲν λέει αὐτὸς ὁ τίτλος;
Καὶ ὑπάρχει τίποτε καλύτερο ἀπ' αὐτό;

Σπίτι! Φωλίτσα! Ναὶ φωλιὰ τῶν παιδιῶν. Ἡ δεύτερη ἀγκάλη, μετὰ τῆς μάνας. Φωλιὰ τῶν παιδιῶν. Ναὶ αὐτῶν ποὺ διψοῦν, ποὺ ζητοῦν ὅλο νὰ μαθαίνουν, νὰ μαθαίνουν. Ποὺ τρέχουν σὰν διψασμένα ἐλαφάκια νὰ πιοῦν, νὰ πιοῦν ὥσπου νὰ δροσιστῆ ἡ καρδοῦλα τους.

Καὶ μὲ ρωτᾶτε τώρα τί θἄκανα ἂν ἤμουν διευθυντὴς τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ».

Μὰ ποιὸς εἶναι δὲν μοῦ λέτε ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ νοιώσῃ αὐτὰ τὰ διψασμένα ἐλάφια; Ποιὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς πόθους των;

Κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τὸν Διευθυντή.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα θὰ σκορποῦσα τὴν χαρὰ σ' αὐτὲς τὶς καρδοῦλες ποὺ κτυποῦν γιὰ μάθηση. Καὶ οἱ τρόποι, ὤ οἱ τρόποι εἶναι πάρα πολλοί.

Μὲ τὰ ὡραῖα τραγούδια καὶ τοὺς χορούς, ποὺ εὐτυχῶς δὲν λείπουν ἀπὸ τὸ «Σπίτι» μας. Μὲ τὰ διάφορα παιγνίδια καὶ τὶς εὐχάριστες ἐκδρομοῦλες ποὺ συχνὰ τὸ καλοκαιράκι κάνομε. Ἔπειτα θὰ βοηθοῦσα τὰ παιδιὰ αὐτὰ — ποὺ τοὺς ἀξίζει — στὶς διάφορες δουλειές. Θὰ ἔκαμνα ὅτι μποροῦσα γιὰ νὰ τὰ εὐχαριστήσω.

Μὲ τὰ μαθήματα, μὲ τὶς διδασκαλίες μου θὰ φρόντιζα νὰ πλάσω χαρακτῆρες. Ὤ! πόσο ὄμορφο εἶναι νὰ βλέπῃς ἐκεῖνα τὰ ἀθῶα χωριατόπουλα νὰ βαδίζουν τὸν ἴσιο δρόμο. Γι' αὐτὰ καὶ πάρα πολλὰ ἄλλα, διότι δὲν εἶναι μόνον αὐτὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» θὰ ἐργαζόμουν ἀκατάπαυστα, καὶ εὐχαριστημένη θὰ ἀπολάμβανα τοὺς καρποὺς τῶν κόπων μου. Διότι δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ καρποφορήσουν οἱ κόποι, ἀφοῦ τὰ παιδιὰ τῶν «Σπιτιῶν» ἔχουν θέληση καὶ ζῆλο.

Α. Ν.

(Μαθήτρια τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Φλαμπούρου)

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ» ΑΡΑΒΥΣΣΟΥ

Ἀραβυσσὸς (Πέλλης). Στὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν πρόοδο τοῦ χωριοῦ μας ἔχει προσφέρει πάρα πολλὲς ὑπηρεσίες τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Ἰδιαίτερα ἡ συμβολὴ τοῦ Σπιτιοῦ ὑπῆρξε μεγάλη στὸ γεωργικὸ κλάδο.

Μὲ βάση τὸ ὀρνιθοτροφεῖο τοῦ «Σπιτιοῦ» καὶ μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ Διοικητοῦ καὶ γεωργοτεχνίτου ἔχουν ὀργανωθῆ ἀρκετὰ κοτέτσια μέσα στὸ χωριό.

Οἱ κόττες τῶν χωρικῶν ἐμβολιάζονται συχνὰ ἀπὸ τὶς ὁμάδες τοῦ «Σπιτιοῦ». Ἔτσι ἔπαψε νὰ μαστίζῃ τὰ ὀρνιθοειδῆ ἡ ψευδοπανώλης. Τὰ νέα κοτέτσια γεμίζουν ἀπὸ βελτιωμένες ὄρνιθες Λέγκ - Χὸρν καὶ Ρὸντ - ἄϊλαντ. Τὸ ὀρνιθοτροφεῖον τοῦ χωριοῦ ἔδωσε πάνω ἀπὸ 1100 αὐγὰ στοὺς χωρικοὺς γιὰ ἀναπαραγωγή.

Σήμερα βλέπει κανεὶς μέσα στὸ χωριὸ σχεδὸν κάθε κλῶσσα νὰ ἔχῃ καὶ 5 - 6 πουλιὰ Λέγκ - Χὸρν ἢ Ρὸντ - ἄϊλαντ. Εἰς τοὺς χωρικοὺς διανέμονται καὶ νεοσσοί.

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν ἐργασία τοῦ Ὀρνιθοτροφείου τοῦ Σ. Π. Ἀραβυσσοῦ. Τὰ παιδιὰ μαζὶ μὲ τὸν γεωργοτεχνίτη Α. Σιμόπουλο ταΐζουν τοὺς νεοσσούς.

*

Ὀ ρ ε σ τ ι ά ς: Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ Γυμνασίου τῆς πόλεώς μας πῆγαν στὸ χωριὸ Χελιδόνα γιὰ νὰ παίξουν ἕνα μικρὸ θεατρικὸ ἔργο γιὰ τὴν ψυχαγωγία τῶν στρατιωτῶν.

Ἐπίσης μετέβησαν ἀπὸ τὰ γειτονικὰ χωριὰ στὴ Χελιδόνα καὶ μερικὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν παράσταση. Οἱ Στρατιῶται εὐχαρίστησαν ὅλους ὅσους ὀργάνωσαν καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν τελετὴν ποὺ κατεχειροκροτήθησαν.

ΓΕΩΡ ΒΑΣΠΑΡ
(Γ. Π.)

Ἀπὸ τὰς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις τῆς Παιδοπόλεως Λαρίσης «Ἀπόστολος Παῦλος. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁμὰς κοριτσιῶν τῆς Παιδοπόλεως εἰς τὸν χορὸ τῶν πεπλοφόρων.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ «ΜΑΚΕΔ. ΦΛΟΓΑΣ»

Ἔληξε ὁ διαγωνισμὸς — ἔρευνα τῆς «Μακεδ. Φλόγας» ποὺ προκηρύχτηκε στὸ 77ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας.

Οἱ συμμετοχὲς ἦταν πραγματικὰ πολλές. Ἔφτασαν τὶς 43.

Ἀλλ' ἂν ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς πέτυχε ποσοτικά, δυστυχῶς ἀπέτυχε ποιοτικά. Τὸ θέμα «Ἂν ἤσασταν διευθυντὴς τοῦ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ τί θὰ κάνατε» παρανοήθηκε ἀπὸ πολλούς. Ἀπὸ ἄλλους γράφτηκε στὸ γόνατο. Περισσότερες συμμετοχὲς ἦταν πεζά. Λίγες ἔμμετρες — ποὺ ἔλειπε καὶ ἡ ρίμα καὶ τὸ σχέδιο.

Τελικὰ βραβεύτηκε ἡ συμμετοχὴ τοῦ ΠΑΝΟΥ ΜΑΘΙΩΤΗ.

Πολὺ καλή, σὰ σύνολο καὶ σὰ γλῶσσα, ἡ συμμετοχὴ τῆς Α. Ν., μαθήτριας τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Φλαμπούρου, ποὺ δημοσιεύουμε. Ἀλλὰ ἐκτὸς θέματος.

Εὔφημη μνεία τυχαίνει καὶ ὁ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΕΚΟΣ, ἀπ' τὴν Ἀνθήλη τῆς Λαμίας. Καλὴ ἡ συμμετοχή του, ἀλλὰ κακογραμμένη καὶ ἐπηρεασμένη ἀπὸ ἄλλα περιοδικὰ ποὺ κυκλοφοροῦν καὶ ποὺ — δυστυχῶς — αὐτοδιαφημίζονται σὰ περιοδικὰ γιὰ τὰ παιδιά, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα οὔτε κἂν εἶναι γραμμένα στὴν παιδικὴ νοοτροπία...

Εὐχαριστοῦμε ὅλους, ὅσους πῆραν μέρος στὰ διαγωνισμό μας.

Ὁ νικητής, ἂς μᾶς στείλῃ τὰ στοιχεῖα του γιὰ νὰ τοῦ στείλουμε τὸ βιβλίο.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ «ΜΑΚ. ΦΛΟΓΑΣ»

*

Ὁ Σύλλογος «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ» Λευκάδος προκηρύσσει διαγωνισμὸ σκίτσου. Κάθε διαγωνιστὴς τοῦ Περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ λάβῃ μέρος. Οἱ δύο πρῶτοι θὰ βραβευθοῦν. Ἄλλοι δύο θὰ ἐπαινεθοῦν. Κάθε ἐπιστολὴ θὰ συνοδεύεται μὲ 1000 δρχ. Προθεσμία μέχρι τῆς 30 Ἰουλίου. Συμμετοχὲς εἰς τὴν διεύθυνσιν: Βασίλειον Θωμᾶ Γαζῆν Βουκερὴ Λευκάδα.

ΤΟ ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ

(Συνέχεια)

Σήμερα συνεχίζοντας αὐτὰ ποὺ εἴπαμε στὸ προηγούμενο, θὰ μιλήσωμε γιὰ ἄλλα εἴδη μπολιάσματος (κεντρώματος).

ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ ΜΕ ΥΠΟΦΛΟΙΟ ΣΤΕΦΑΝΙΤΗ

Στὸ μπόλιασμα μὲ σκίσιμο, κόβομε σύριζα τὸ ὑποκείμενο (δέντρο ἢ κλαρί).

Τὸ ἴδιο κάνωμε καὶ σὲ τοῦτο δῶ τὸ κέντρισμα μὲ μόνη τὴ διαφορὰ ὅτι ἀντὶ νὰ σκίσωμε μετὰ τὸ ξύλο, σκίζομε μόνο τὸν φλοιό, χαράζοντάς τον βαθειὰ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, καὶ τόσο ὅσο νὰ μπηχτῆ εὔκολα ἡ μυτερὴ σφήνα τοῦ μπολιοῦ ἀνάμεσα σὲ φλοιὸ καὶ σὲ ξύλο.

Τὸ κεντράδι ὅπως εἴπαμε, τὸ πελεκᾶμε ὡς νὰ γίνη σφήνα μυτερή. Ἡ μύτη πρέπει ν' ἀρχίζη ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ τελευταίου ματιοῦ τῆς σφήνας, καὶ ἀντίθετά του. (Ὅπως φαίνεται καὶ στὴν εἰκόνα 1).

Πρὶν μπήξομε τὸ κεντράδι στὸ σκίσιμο, ἑτοιμάζομε τὴν θέση του μπήγοντας μιὰ σφήνα ἀπὸ ξερὸ καὶ σκληρὸ ξύλο ἐκεῖ ποὺ θὰ μπῆ τὸ κεντράδι. Ἀφοῦ τὴν μπήξομε καλά, τὴν τραβᾶμε καὶ στὴ θέση της βάζομε τὸ κεντράδι.

Τὸ κεντράδι τὸ χτυπᾶμε μαλακὰ νὰ χωθῆ, ἂν εἶναι δυνατὸν μὲ μικρὸ ξύλινο σφυρὶ (ματσόλα) ὡς ὅτου τὸ χαμηλώτερο μάτι του, φτάνει στὸ ὕψος τῆς τομῆς τοῦ ὑποκείμενου (δὲς καὶ τὴν εἰκόνα). Ὕστερα τὸ δένομε καὶ τὸ ἀλείφομε ὅπως εἴπαμε.

Ἂν τὸ ὑποκείμενο εἶναι χοντρό, βάζομε πολλὰ κεντράδια, ὄχι ὅμως τόσα ὥστε νὰ ξεκολλήση ἡ φλοῦδα τοῦ ὑποκείμενου ἀνάμεσα σὲ δυὸ κεντράδια, ὅπως συμβαίνει ὅταν εἶναι πολὺ κοντά.

ΜΠΟΛΙΑΣΜΑ ΜΕ ΤΡΙΓΩΝΙΚΟ ΣΚΙΣΙΜΟ

Ἀφοῦ κόψωμε σύριζα τὸ ὑποκείμενο, κάνομε πάνω στὴν περιφέρεια τῆς τομῆς ἕνα τριγωνικὸ σκίσιμο (ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα 2) κόβοντας τὸ ξύλο ἀπὸ πάνω ὡς κάτω μὲ τρόπο ποὺ χαμηλὰ αὐτὲς οἱ δυὸ τομὲς νὰ συναντιῶνται. (Εἰκόνα 2).

Τὸ κεντράδι, τὸ κόβομε κι' αὐτὸ τριγωνικὰ στὴν βάση του, (τριγωνικὴ σφήνα) κάτω κι' ἀντίθετα ἀπὸ τὸ τελευταῖο μάτι.

Προσέχομε νὰ πελεκήσωμε τὴν σφήνα ἔτσι, ὥστε νὰ χωρᾶ ἀκριβῶς στὸ τριγωνικὸ σκίσιμο τοῦ ὑποκείμενου.

Βάζομε τὸ κεντράδι στὸ σκίσιμο, καὶ συγκρατῶντας το μὲ τὸ μεγάλο δάχτυλο, τὸ χτυπᾶμε μὲ τὴν λαβὴ τοῦ μπολιαστηριοῦ ὡς νὰ σφηνωθῆ καλά, καὶ νὰ δοῦμε ὅτι ἔσμιξαν οἱ φλοῦδες τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ κεντραδιοῦ τέλεια.

Ὅπως τὸ κεντράδι στερεώνεται μόνο καὶ μόνο μὲ τὴν καλὴ ἐφαρμογὴ στὴν τριγωνικὴ σχισματιὰ τοῦ ὑποκείμενου, χρειάζεται δέσιμο σφιχτότερο ἀπ' ὅτι κάνομε στ' ἄλλα μπολιάσματα. Ἀλείφομε δὲ καλὰ ὅλες τὶς τομὲς ὡς καὶ τὴν τομὴ τῆς κορυφῆς τοῦ κεντραδιοῦ.

Στὸ ἐπόμενο θὰ συνεχίσω.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ (Ἰούλιος)

Ἔχομε πολλὲς δουλειὲς στὸ τέλος Ἰουνίου ἀρχὲς Ἰουλίου. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ θέρισμα κλπ. καὶ τὰ δέντρα μᾶς ἀπασχολοῦν πολὺ αὐτὸν τὸν μῆνα, καὶ τὰ λαχανικά, καὶ τὸ ἀμπέλι.

Εἶναι ὁ μῆνας ποὺ πληθαίνουν τὰ ζωϊκὰ παράσιτα στὰ φυτὰ καὶ θέλουν καταπολέμηση. Εἶναι ὁ μῆνας ποὺ ὅλα τὰ φυτὰ ἀρχίζουν νὰ διψοῦν, καὶ μερικὰ θέλουν ἄφθονο πότισμα.

Νὰ δοῦμε τώρα τί δουλειὲς ἔχομε νὰ κάνωμε:

Στὰ χωράφια. Ἀρχίζομε νὰ μαζεύωμε τὰ ὄσπρια καὶ νὰ θερίζωμε τὰ πρώϊμα σιτηρά. Τὸ θέρισμα πρέπει νὰ γίνεται μιὰ ὥρα γρηγορώτερα, καὶ πρὶν τὸ σιτάρι ὡριμάσει ἐντελῶς. Τὰ δεμάτια τοῦ σταριοῦ, πρέπει νὰ γίνωνται ἀμέσως στίβες, τσερένια, ὥστε ἅμα βρέξει νὰ μὴ βραχοῦν ὅλα τὰ στάχυα. Θερίζομε καὶ τὰ σκαλιστικὰ καλαμπόκια. Σκαλίζομε καὶ βοτανίζομε τὰ ποτιστικὰ καλαμπόκια.

Πρέπει νὰ σπείρωμε καὶ καλαμπόκι γιὰ κτηνοτροφικοὺς σκοπούς.

Σκαλίζομε τὰ μπαμπάκια.

Βοτανίζομε ὅλα τὰ καλοκαιρινὰ φυτά.

Στὸ ἀμπέλι. Ψεκάζομε τὸ ἀμπέλι μὲ νικοτίνη γιὰ σκουλήκι. Κάνομε ἕνα ἐλαφρὸ ξεφύλλισμα γιὰ ν' ἀεριστοῦν τὰ κλήματα καὶ ν' ἀνασάνουν.

Ἐξακολουθοῦμε τὰ κορφολογήματα καὶ τὰ βλαστολογήματα.

Χρησιμοποιοῦμε καὶ τὸν ὀξυχλωρικὸ χαλκὸ γιὰ τὰ ραντίσματα.

Στὸν κῆπο (στὰ ὀπωροφόρα). Τώρα κρεμᾶμε τοὺς ὄρνους στὸν ἴσκιο τῶν ἥμερων συκόδεντρων. Καὶ μπολιάζομε τὶς ἀγριοφυστικιὲς καὶ ἄλλα δέντρα.

Τώρα ὡριμάζουν τὰ βερύκοκα, τὰ μούσμουλα, τὰ κορόμηλα, τὰ δαμάσκηνα καὶ τὰ ροδάκινα. Ἐπίσης τ' ἀπίδια. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς καὶ τὰ πρώϊμα σῦκα.

Ὅλα τὰ ὀπωροφόρα, ἔχουν φόβο ἀπὸ τὸ μικρὸ βλαβερὸ τσιμπούρι, τὸν τετράνυχο καὶ τὴν μυΐγα ποὺ λέγεται κερατίτιδα.

Τὰ ἀπίδια καὶ τὰ μῆλα ἔχουν τὸ δικό τους σκουλήκι τὴν καρπόκαψα, καὶ τὰ σῦκα τὴν λογχαία.

Πολὺ ἀποτελεσματικὸς εἶναι ὁ ψεκασμὸς μὲ ὄκτα - χλωρ καὶ Ντὶ Ντὶ Τί.

Σὲ 100 ὀκάδες νεροῦ, μισὸ ὄκτα-χλῶρ καὶ μισὸ Ντὶ Ντὶ Τί.

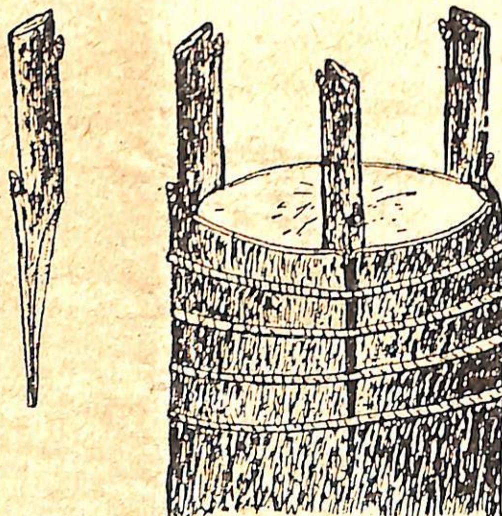
Αὐτὸ καταπολεμεῖ καὶ τὰ ἔντομα τοῦ χώματος: κρομμυδοφάγους, κοπροσκούληκα κλπ.

Ὅσο γιὰ τὶς γυάλινες μυιγοπαγίδες κι' αὐτὲς εἶναι πολὺ ἀποτελεσματικές.

Στὸ σκουλήκι τῶν σύκων κάνει γιὰ δόλωμα τὸ ξυδόνερο, τὸ συκόνερο καὶ τὸ σταφιδόμελο.

Γιὰ τὸν δάκο τῆς ἐλιᾶς ἡ ἀμμωνία (2 μέρη θειϊκὴ ἀμμωνία καὶ 3 μέρη ἀνθρακικὴ σὲ 100 ὀκάδες νερό).

Ἡ ἀναλογία γιὰ τ' ἄλλα εἶναι 100 ὀκάδες νερὸ 5 ξύδι καὶ 5 χαρουπόμελο.

Εἰκ. 1.
Μπόλιασμα μὲ ὑπόφλοιο στεφανίτη.

Οἱ γυάλινες μυιγοπαγίδες στήνονται στὸν ἴσκιο τῶν δέντρων, κι' ἀλλάζομε τὸ ὑγρό τους δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα.

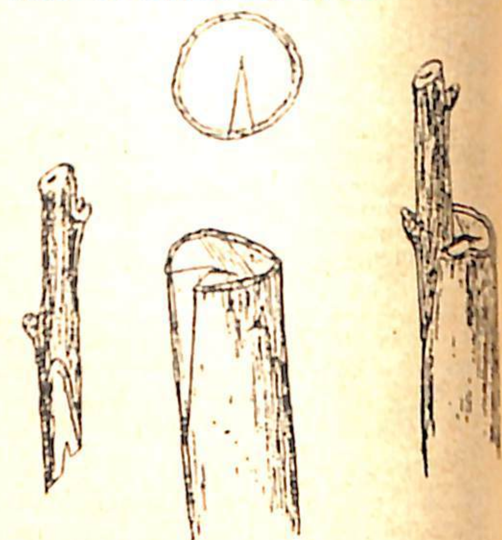
Ὁ τετράνυχος πολεμιέται μὲ τὴν ὑγρασία καὶ τὸ θειάφι. Σ' ἕνα προηγούμενο τεῦχος ὁ γεωπόνος κ. Κονταξῆς σᾶς ἔγραψε λεπτομερῶς γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τὰ δέντρα θέλουν καὶ πότισμα ταχτικὸ κάθε 15 - 20 μέρες.

Στὸ λιοστάσι. Στ' ἀσβεστ… χώματα τὰ διψασμένα πρέπει οἱ ἐλιὲς ν… χουν λίγο φύλλωμα, γι' αὐτὸ ἀφαιρο… κάθε περιττὴ βλάστηση ἔστω καὶ τὸν … ούνιο. Προσοχὴ ὅμως νὰ μὴν γυμνωθο… τὰ δέντρα καὶ πάθουν ἡλίαση.

Γιὰ τὸν δάκο ψεκάζομε μὲ ὀκτα-χλῶρ … ντιελτρὴν σὲ δόση μισὴ ὀκὰ στὶς 100 … κάδες νερό. Γιὰ τὶς μυιγοπαγίδες ἔχο… πεῖ.

Στὰ ξυνόδντρα. Χρειάζοντ… χορταστικὰ ποτίσματα κάθε 10 - 15 μέρ…

Ἂν δὲν ποτιστοῦν τὸν Ἰούνιο θὰ τι… χτοῦν οἱ καρποί. Δὲν πρέπει νὰ προσέ…

Εἰκ. 2.
Μπόλιασμα μὲ τριγωνικὸ σκίσιμο

με ἂν βρίσκονται σὲ ἄνθηση, μόνο νὰ … ποτίζωμε ἐφόσον ἔχουν ἀνάγκη.

Στὰ σπορεῖα καὶ τὰ φ… τώρια. Πρέπει νὰ προστατέψωμε … νέα δεντράκια ἀπὸ τὸν τετράνυχο μὲ θε… φίσματα καὶ ποτίσματα κάθε 10 μέρ… Ἔτσι μεγαλώνουν κανονικὰ κι' εἶναι … τοιμα γιὰ μεταφύτεψη τὸν ἐρχόμενο χ… μῶνα.

Τὸν Ἰούνιο μπολιάζονται στὰ φυτώρ… δενδρύλλια τῆς ἐλιᾶς.

Στὸν λαχανόκηπο. Αὐτ… τὸν μῆνα ὁ λαχανόκηπός μας βρίσκετ… στὶς δόξες του. Πόσες ὅμως ἀρρώστει… δὲν ἀπειλοῦν τὰ νέα φυτά!

Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ συνηθισμένες, εἶναι … περονόσποροι τῶν λαχανικῶν. Κι' ἕνα ἀ… τὰ πιὸ ἀποτελεσματικὰ φάρμακα γιὰ τ… καταπολέμησή τους, εἶναι ὁ **ὀξυχλω… ριοῦχος χαλκός.**

Αὐτὸς εἶναι μιὰ σκόνη ποὺ δὲν τὴν πε… ράζουν οἱ καιρικὲς συνθῆκες, γι' αὐτὸ μπ… ρεῖ νὰ διατηρηθῆ ἀμετάβλητη γιὰ πολλ… χρόνια.

Ὅταν τὴν ρίξουμε στὸ νερὸ καὶ τὴν ἀ… νακατέψομε καλὰ σχηματίζεται ἕνας πρ… σινωπὸς χυλός. Κι' αὐτὸς ὁ χυλὸς ἐνῶ κα… ταστρέφει θαυμάσια τοὺς περονόσπορου… δὲν βλάφτει διόλου τὰ ἴδια τὰ λαχανικ… Εἶναι πολὺ πιὸ εὔκολο νὰ φτιάσωμε πολτ… μὲ ὀξυχλωριοῦχο χαλκὸ παρὰ μὲ βορδιγ… λειο. Ὅταν ψεκαστῆ μὲ τὸν ψεκαστῆρ… κολλάει στὰ φῦλλα.

Καὶ νὰ πῶς τὸν ἑτοιμάζομε: μέσα … ἕνα βαρέλι ἢ ἄλλο δοχεῖο, ρίχνομε καμμ… σαρανταριὰ ὀκάδες νερὸ καθὼς καὶ τὴν … νάλογη δόση ἀπὸ τὸ φάρμακο. Ἡ δόση … ξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐποχή, τὸ εἶδος τοῦ φ… τοῦ καὶ τὴν ἀρρώστια ποὺ πρόκειται … καταπολεμήσωμε. Πληροφορούμαστε τ… λεπτομέρειες ὅταν ἀγοράζομε τὸν ὀξυχλω… ριοῦχο.

Ἀνακατεύομε ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς … ρας καὶ πρὶν γεμίσωμε τὸν ψεκαστῆρα, … νακατεύομε πάλι. Τὰ ραντίσματα μὲ τ… ὀξυχλωριοῦχο χαλκὸ ὅπως καὶ τῶν ἄλλ… φαρμάκων κατὰ τῶν περονοσπόρων εἶ… προληπτικὰ κι' ὄχι θεραπευτικά. Πρέ… νὰ γίνουν τρία ραντίσματα γιὰ νὰ προ… βωμε τὴν ἀρρώστια.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 362)

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ

Συνήθως δὲν δίνομε μεγάλη προσοχὴ στὶς δηλητηριάσεις, προπαντὸς ὅταν δὲν μᾶς φαίνονται σοβαρές.

Κι' ὡστόσο τώρα τὸ καλοκαίρι μάλιστα ποὺ οἱ δηλητηριάσεις ἀπὸ τὰ τρόφιμα κυρίως στὶς πόλεις εἶναι κάτι τὸ πολὺ συνηθισμένο, ὄχι μόνον χρειάζονται οἱ πρῶτες βοήθειες ποὺ μπορεῖ ἕνα ἔμπειρο πρόσωπο νὰ δώσῃ στὸν ἄρρωστο, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλονται.

Καὶ ξέρετε γιατί; Γιατὶ ὅλο τὸ ζήτημα εἶναι νὰ προφτάσωμε νὰ μὴν ἀπορροφηθῇ τὸ δηλητήριο ἀπὸ τὸν ὀργανισμό. Ὅταν περάσῃ ὥρα, καὶ ἔχει χωνευτῆ τὸ δηλητήριο, τότε κι' ὁ πιὸ σπουδαῖος γιατρὸς τοῦ κόσμου δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ μεγάλα πράγματα.

Ὥστε πρέπει νὰ ἐνεργήσωμε ἀμέσως, χωρὶς νὰ χάνωμε πολύτιμο καιρό. Ὄχι μόνον δηλητηριάσεις ἀπὸ τρόφιμα, ἀλλὰ κι' ἀπὸ σοβαρὰ δηλητήρια εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξουδετερωθοῦν ἂν δράσωμε ἀμέσως.

Φυσικά, θὰ στείλωμε ἀμέσως νὰ φωνάξωμε τὸν γιατρό. Ὁ γιατρὸς πρέπει νὰ ἔλθῃ. Ὡς νὰ ἔλθῃ ὅμως, δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ μείνωμε μὲ σταυρωμένα χέρια, γιατὶ ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀγαπητοῦ μας προσώπου μπορεῖ νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ψυχραιμία ποὺ θὰ δείξωμε κι' ἀπὸ τὴν ταχύτητά μας.

Οἱ ἄνθρωποι, ὅταν μάλιστα πρόκειται γιὰ μικρὰ παιδιὰ ποὺ εὔκολα παθαίνουν δηλητηριάσεις γιατὶ καταπίνουν ὅ,τι βροῦν, ἀντὶ νὰ βιαστοῦν νὰ κάνουν ὅ,τι πρέπει, παλαβώνουν, τὰ χάνουν, κι' ἀφήνουν νὰ περνάῃ ἡ ὥρα περιμένοντας ἄβουλα νάρθῃ ὁ γιατρός. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ θυμηθῆτε πολλὰ ἀντίδοτα γιὰ τὰ δηλητήρια. Δὲν εἶστε γιατροί.

Μάλιστα ἔχομε πολὺ καλύτερα ἀποτελέσματα ὅταν χρησιμοποιοῦμε ἀμέσως, ἁπλᾶ, πρόχειρα καὶ ἀκίνδυνα μέσα.

Μὲ τί παθαίνομε δηλητηριάσεις;

1. Μὲ τρόφιμα ὄχι καλὰ διατηρημένα, καὶ προπαντὸς τὸ καλοκαίρι (κονσέρβες μὲ καπάκι «φουσκωμένο». Κρέμες. Ψάρια. Κρέας. Πατάτες. Γλυκά. Τυρὶ καὶ κυρίως φέτα).
2. Μὲ φάρμακα ποὺ δὲν εἶναι γιὰ νὰ πίνονται. Ὅπως ὅλα τ' ἀντισηπτικά. Ἀλλὰ καὶ μὲ στρυχνίνη, ἀρσενικό, καὶ ἄλλα βαρειὰ φάρμακα.
3. Μὲ ὀξέα: Βιτριόλι (θειϊκὸν ὀξύ), Βαρεκίνα (ὀξαλικὸ ὀξύ), Ἀσημόνερο ἢ ἄκουα-φόρτε (νιτρικὸ ὀξύ), Σπίρτο τοῦ ἁλατιοῦ (ὑδροχλωρικὸ ὀξύ) κλπ.
4. Μὲ ἀλκάλια: Ποτάσσα, ἀμμωνία, καυστικὴ σόδα κλπ.
5. Μὲ φάρμακα ποὺ φέρνουν ὕπνο ἢ σταματοῦν τὸν πόνο — ὄπιο, μορφίνη, βερονάλ, κι' ὅλα ποὺ τελειώνουν σὲ —άλ (λουμινάλ κλπ.).
6. Μὲ... πετρέλαιο.
7. Μὲ οἰνόπνευμα...

Προφύλαξις

Πρέπει νὰ προσέχωμε τί τρῶμε. Νὰ εἶναι φρέσκα τὰ φαγητά. Καὶ ν' ἀποφεύγωμε τὸ καλοκαίρι μερικὰ τρόφιμα ἐπικίνδυνα (κονσέρβες, κρέμες ποὺ ἔμειναν, πάστες, κλπ.).

Ὅλα τὰ μπουκάλια στὸ σπίτι μας ποὺ ἔχουν μέσα φάρμακο, πρέπει νὰ ἔχουν ἐτικέττα. Ποτὲ μὴν παίρνετε φάρμακο ἀπὸ μπουκάλι χωρὶς ἐτικέττα.

Ποτὲ μὴν παίρνετε ἢ δίνετε φάρμακο στὸ σκοτάδι, ἂν δὲν εἴδατε καλὰ τὸ μπουκάλι.

Τὰ φάρμακα ἐξωτερικῆς χρήσεως ὅπως λ.χ. τ' ἀντισηπτικά, πρέπει νὰ εἶναι φυλαγμένα ἀλλοῦ. Ὅσα φάρμακα εἶναι δηλητηριώδη, νὰ τὰ κρατᾷ κλειδωμένα ὁ πιὸ γνωστικὸς τοῦ σπιτιοῦ.

Ποτὲ μὴν ἀφήνετε μπουκάλι σὲ μέρος ποὺ μποροῦν νὰ τὸ φτάσουν τὰ παιδιά.

Συμπτώματα

Καμμιὰ φορὰ δὲν παρουσιάζονται ἀμέσως. Καὶ διαφέρουν, φυσικά, ἀνάλογα μὲ τὸ δηλητήριο. Συνήθως αὐτὸς ποὺ δηλητηριάστηκε ἀπὸ τρόφιμα, νοιώθει κάτι δυσάρεστο στὸ πάνω μέρος τῆς κοιλιᾶς. Ἔχει πόνους. Κόψιμο (κωλικούς), Ναυτία (διάθεση γιὰ ἐμετό) Ἐμέτους. Διάρροια. Κρύους ἱδρῶτες. Ἀδυναμία.

Ὅλ' αὐτὰ περισσότερο ἢ λιγότερο ἀναλόγως ἀπὸ τὸ ἂν εἶναι μεγάλη ἢ μικρὴ ἡ δηλητηρίαση, κι' ἀπὸ τὴν κράση του.

Μὴν λέτε ποτὲ πῶς κι' ἄλλοι ἔφαγαν ἀπὸ τὸ ἴδιο φαΐ καὶ δὲν ἔπαθαν τίποτε. Μπορεῖ ἕνα ἀπειροελάχιστο μέρος νὰ ἦταν χαλασμένο καὶ νὰ προκάλεσε δηλητηρίαση μόνον σ' ἕναν.

Τὰ ἴδια σχεδὸν συμπτώματα παρουσιάζονται καὶ στὶς ἄλλες δηλητηριάσεις. Ἂν τὸ δηλητήριο ἦταν ὑπνωτικό, παρατηρεῖται καὶ ὑπνηλία ἢ λιποθυμία. Ἂν ἦταν καυστικὸ (ὅπως λ.χ. τὸ βιτριόλι) καίγεται τὸ στομάχι καὶ ἡ γλῶσσα, κι' ὁ ἄρρωστος ὑποφέρει πιὸ πολύ.

Τί πρέπει νὰ κάνωμε;

Ἀμέσως καὶ ἀστραπιαῖα, πρέπει νὰ ἐπιτύχωμε δυὸ πράγματα:

α) Νὰ ἀραιώσωμε τὸ δηλητήριο.

Ἕνα δηλητήριο ἀραιωμένο σὲ μεγάλη ποσότητα ὑγροῦ, ἀργεῖ ν' ἀπορροφηθῇ ἀπὸ τὸν ὀργανισμό. Κι' ὁ ἄρρωστος κάνει πολὺ πιὸ εὔκολα ἐμετὸ ὅταν ἔχει τὸ στομάχι γεμάτο.

β) Νὰ ξεπλύνωμε τὸ δηλητήριο.

Ὅταν τὸ δηλητήριο ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸ δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ βλάψῃ.

Καὶ οἱ δυὸ αὐτοὶ σκοποὶ πετυχαίνουν ταυτόχρονα ἂν δώσωμε στὸν ἄρρωστο ἄφθονο ἐμετικό.

Τί ἐμετικὸ θὰ δώσωμε;

Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἁπλούστατο: Διαλέγομε ἕνα ἀπ' αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφω, ὅποιο μποροῦμε νάχωμε πιὸ εὔκολα κι' ἀμέσως.

1. Χλιαρὸ σαπουνόνερο (μὲ κοινὸ σαποῦνι), ὄχι πολύ, φυσικά.
2. Νερὸ μὲ ἁλάτι (2 - 3 κουταλιὲς τοῦ γλυκοῦ στὸ ποτῆρι).
3. Νερὸ μ' ἕνα - δυὸ κουταλάκια σόδα (κοινὴ σόδα).
4. Ἁπλὸ χλιαρὸ νερό.
5. Γάλα, κυρίως γιὰ δηλητήριο ποὺ καίει, ὅπως τὸ σουμπλιμὲ κλπ.

Θὰ διαλέξωμε λοιπὸν τὸ πιὸ πρόχειρο.

Θὰ τὸ δώσωμε στὸν ἄρρωστο χλιαρό.

Θὰ τὸ δώσωμε σὲ μεγάλες ποσότητες (τέσσερα ὡς ἑπτὰ ποτήρια τοῦ νεροῦ).

Ἀφοῦ ὁ ἄρρωστος πιεῖ κάμποσα ποτήρια ἀπὸ τὸ ἐμετικό, θὰ προσπαθήσῃ μόνος του, ἐρεθίζοντας μὲ τὸ δάχτυλο τὴν βάση τῆς γλώσσας (βαθειὰ στὸ στόμα) νὰ προκαλέσῃ ἐμετό. Ἂν δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ κάνῃ αὐτὸ μόνος του, θὰ τὸ κάνωμε ἐμεῖς, προσέχοντας νὰ μὴν τὸν πληγώσωμε στὴ γλῶσσα. Ὕστερα θὰ τοῦ δώσωμε κι' ἄλλο ἐμετικό, ὡς νάβγῃ τὸ νερὸ ποὺ καταπίνει, καθαρότατο. Ἀφοῦ πλυθῇ καλὰ τὸ στομάχι, τότε μόνον δίνομε τὸ ἀντίδοτο ἂν ἔχομε νοσοκομειακὲς γνώσεις καὶ τὸ ξέρομε, ἢ μᾶς τόχει διορίσει ὁ γιατρός.

Ἀλλὰ τὶς περισσότερες φορές, αὐτὸ τὸ ἐμετικὸ σὲ μεγάλες δόσεις θαυματουργεῖ.

Ἐπιμένωμε ὅμως ὅτι χρειάζεται γιατρὸς καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως γιατί: γιὰ νὰ μᾶς πῇ:

— Μήπως χρειάζεται πλύσις τοῦ στομάχου κανονικὴ (μὲ λάστιχο).

— Μήπως δὲν πρόκειται γιὰ δηλητηρίαση, ἀλλὰ γιὰ σκωληκοειδίτιδα, ὁπόταν ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐμετικὸ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δώσωμε καθάρσιο ποὺ ἐπιβάλλεται στὴν κοινὴ δηλητηρίαση, ὅταν ἡ σκωληκοειδίτις ἀποκλείεται.

— Γιὰ νὰ μᾶς διορίσῃ τὸ ἀντίδοτο.

— Γιὰ νὰ κάνῃ τὴν ἀπαιτούμενη καρδιοτόνωση. (Ποὺ ἐν ἀνάγκῃ ὕστερα ἀπὸ τὸν ἐμετὸ κάνει κι' ἕνας ποὺ δὲν εἶναι γιατρός. Ἐνέσεις καμφορολάδου, καὶ σὲ περίπτωση δηλητηριάσεως ἀπὸ ὑπνωτικά, δυνατὸ καφέ).

— Γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὴν πραγματικὴ κατάσταση τοῦ ἀρρώστου.

Φυσικὰ μ' αὐτὰ ποὺ εἴπαμε δὲν ἐξαντλήσαμε τὸ θέμα τῶν δηλητηριάσεων. Γιατὶ εἶναι περιπτώσεις ποὺ συζητεῖται ἂν πρέπει νὰ δώσωμε ἐμετικά. Μὰ γι' αὐτὰ θὰ σᾶς πῶ στὸ ἐρχόμενο.

Ὁ Γιατρὸς Κ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΗΝ ΠΕΤΥΧΑ

Καθηγητής: Πές μου σὺ ποὺ γελᾶς μιὰ ἀρνητικὴ πρόταση!

Μαθητής: Δὲν πρόσεχα!

Καθηγητής: Ἔτσι μπράβο!!

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΤΑΤΟΣ

Ὁ μπαμπᾶς στὸν Γιαννάκη ποὺ ρίχνει πέτρες στὸ δρόμο:

— Γιαννάκη μὴ μὲ κατεβάσεις κάτω.

— Ὄχι, ὄχι μπαμπᾶ μόνος σας μὴν κατεβῆτε!!

ΣΩΣΤΑ!

Καθηγητής: Ἀπὸ ποῦ ἐξάγεται ὁ περισσότερος καπνὸς Γιῶργο;

Γιῶργος: Ἀπὸ τὴ μύτη, κύριε καθηγητά!!!

Γεώργιος Ζάχος (Θεσσαλονίκη)

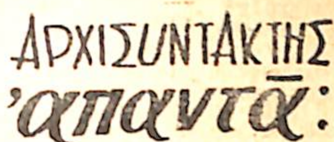
ΠΩΣ ΤΡΑΓΟΥΔΑΝΕ!

Ρίτσα: Σήμερα μαμὰ στὸ μάθημα τῆς ὠδικῆς ἡ δασκάλα μας μοῦ εἶπε ὅτι τραγουδῶ σὰν πουλάκι.

Μαμά: Τί λές; Ἀλήθεια;

Ρίτσα: Ἀλήθεια, μαμά, ἐσύ, μοῦ εἶπε, τραγουδᾶς σὰν καρακάξα.

Μενέλαος Νικέλλης (Βρησὰ Μυτιλήνης)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Διαβίβασα στὸν Μπάρμπα Μῆτρο τὸ γράμμα σου ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕ ΠΟΡΤΑΡΙΝΕ.

∴ Καὶ τὴ δική σου ἐπιστολὴ ΣΑΒΒΑ ΠΟΥΛΗ, διαβίβασα στὸ Γιατρό.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Γιάννη Καραγιάννη, μὴ ὑπογράφοντος ἀπὸ τὸ 'Ανθηρό, Παύλου Βασιλειάδη, καὶ Α.Φ.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Μάρκου Θεοδ. Κρεμμυδᾶ καὶ 'Ιωάννη Κ. Τσιμπλιάρη.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Στυλ. Σταματάκης (καλά), Γ. Σταματάκης (καλό), Λαβέρας (κάτι λένε, ἀλλὰ σχεδιασμένα μὲ μελάνι ἀκατάλληλο). 'Αλφαβηταγαμαδέλτας (ὄχι καλό), Τάκης Ροδαλῖνος (γιατὶ χάλασες τελευταῖα τόσο πολὺ τὴ γραμμή σου;), Λαμ. Ντότσιας (δὲν εἶναι ἄσχημο. Μὰ γιατὶ αὐτὰ τὰ ξενόγλωσσα); Αἰγιώτη (καλά), Δέσποινα Παπαγιαννάκη (ἔτσι κι' ἔτσι), Δημ. Τσιαβῆς (δὲν μοῦ ἀρέσει. Λάθος ἡ πλάτη. Ἔπειτα τί γέρος μὲ κατάμαυρα μαλλιά;).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μᾶρκος Θεοδ. Κρεμμυδᾶς, 'Ιωάννης Κ. Τσιμπλιάρης, 'Αντώνιος Χαλαμπάλιας, Πέτρος Κ. Μπαρακίτης, 'Ελευθέριος 'Ελευθεριάδης, Μενέλαος Νικέλλης, 'Απόστολος 'Αντ. Ζήκας.

∴ Πῆρα τὴ συμμετοχὴ στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου Λαμ. Στ. Ντότσια (82) Κλεάνθη 'Αθ. Ρόρρη(;), Κων. Γιαμπουράνη (83), Μιχ. Π. Καλλαρᾶ (82 - 83), 'Ιω. Βουκελάτου (82 Ε.Δ.), Θεοδ. Γ. Καραβία (82), Τάκη Μπαλιάκα (82), Ζαχαρία Μαντοῦ (82), Παν. Π. Καψάλη (83), Τάκη Μπαρακίτη (82), Χρίστου Παπάρα (82), 'Ιωάννου Μποζίκα (82), 'Ιωάν. Δημ. Σπυροπούλου (82 Ε.Δ.), Σάββα Πουλῆ (82), Μαίρης Θωμ. Φαρμόζη (82), Γεωργίου Θεοδ. Καραβία (83), Γιούλας Μαξίμου Σιμωνέτη (82), Γρηγ. Τουρλάκη (82 - 83), 'Αθ. Παπαμάνου (προσθήκη), Μενελάου Μαργαρ. Νικέλλη (83 χρ. δὲν ὑπῆρχον), Χρ. Κορέντη (82), Χρ. Π. Διαμάντη (82), Σπ. Δημ. Τσιμῆ (82), Χρ. Βενέτη (82), 'Αναστ. Παπαμάνου (82), Γ. Χρυσικοῦ (82), Πασχάλη Στ. Ματέλα (82), Κων. Φασούλη (82), Σωτηρίου Φασούλη (82), Κων. Μπαρμπῆ (82), Νίκου Γιαννούλη (82), 'Αθ. Παπαμάνου (82), Δημ. Παλιοτζίκα (82), Νέος μὴ ὑπογράφων (83. Δὲν θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν).

∴ Εὐχαριστῶ ΛΑΜΠΡΟ ΣΤ. ΝΤΟΤΣΙΑ, γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά. Γιὰ τὸ «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σὲ διαφωτίσω. Τὸ μόνο ποὺ ξέρω εἶναι ὅτι ἔχω μπροστά μου χίλιες ἢ καὶ περισσότερες ἐρωτήσεις.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὸ λογιστήριο τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Κλεάνθη Ρόρρη, Στυλ. Σταματάκη, Παν. Τσάκου, 'Ιασ. Γ. Μητρούση, κ. Δημ. Κοντοδήμου, 'Αλ. Κωτίτσα (δι' αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶτε μόνο ἡ διεκπεραίωση θὰ σοῦ ἀπαντήση), Γεωργίου Κουρέλλη (σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Μιχ. Κρασονικολάκη, Μάρκου Κρεμμυδᾶ (ὄχι δὲν χρειάζεται. 'Αρκεῖ δική σου βεβαίωση), 'Ελευθ. 'Ελευθεριάδη, 'Ηλ. Μεσσήνη καὶ 'Αθ. Παναγιωτοπούλου, 'Αθ. Τσομίδη (εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία), Κων. Δ. Βαρδαλῆ (* σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ νέου συνδρομητοῦ 'Οδ. Νικ. Μαντζίρη), Κωνστ. Λεοντοπούλου (*), Γεωργίου Θεοδοσίου, κ. Στεφ. Γέροντα(*) 'Αστερίου Βαμβακᾶ, 'Αθ. Τσόγκα καὶ Χρ. Βλάσση, Θεοφ. 'Ηλιάδη, Δημ. Παπασταματίου, Χρ. Σαμανίδου, Γεωργίου Παπαστεργίου, Ν. Α. Ροδίου, Ν. Χαρίση, Χρ. Καρβαντζῆ, Ν. Τρα'κάπη, Γεωργίου Ντίσιου, καὶ 'Ιωάννου Τζεράκη.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν φίλων μου: Στυλ. Σταματάκη, Δημ. Κοντοδήμου, 'Ηλία Καραγιάννη, Δημ. Σουργκούνη, Παναγιώτη Κρόμπα, Δημ. Σχολ. Καλυβακίων, 'Αντιγόνης Ψαρομπᾶ, Δημ. Σχολείου Δάρα, Δημ. Σχολείου Χρυσοκελαριᾶς, Δημ. Σχολ. 'Υαμείας, Ε΄ Δημ. Σχολ. Καβάλλας, Δημ. Σχολ. Γαλανῆς, Δημ. Σχολ. 'Αγίων Δέκα, Δημ. Σχολ. Λιθίου, Δημ. Σχολ. Μεθώνης, Δημ. Σχολ. 'Αμμουδάρας, Δημ. Σχολ. 'Αδριανῆς.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: 'Ιωάν. Δημ. Σπυροπούλου (θὰ πρέπει νὰ τὸ προσέξης νὰ τὸ διορθώσης καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης), 'Ιωάν. Κων. Τσιμπλιάρη (καλούτσικο), Στυλ. Παύλου Τσάκα (ὅπως πάντα εἶμαι πολύ, πάρα πολὺ εὐχαριστημένος μαζί σου). Σ. Σταματάκη (ἀρκετὰ καλό), 'Αλφαβηταγαμαδέλτα (θὰ χρειαζόταν ἀσφαλῶς μιὰ καλλίτερη ἐπεξεργασία τοῦ θέματός σου, πάντως ἔχεις χιοῦμορ), Παν. Κώτση (δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι ἄσχημα) «Ψὶν ὁ τῆς Δρυὸς» (καλό), Δάφνη τοῦ Εὐρώτα (ἀρκετὰ καλό), Γιάννη Σελλούντου (πολὺ καλό), Θάνου Πάσχου (μένω πάντα εὐχαριστημένος ἀπὸ σένα), Παναγιώτη Καψάλη (ὁ ἐπιμένων νικᾶ), Πέτρου Μπαρακίτη (καλό), 'Ιωάννη Δημητρίου Σταυροπούλου (καλό), Κων. Γ. Βαδαρλῆ, (καλό), Κων. Β. Γιαμούζη (καλό), Παναγιώτη Σαρδελῆ (καλό. Μοῦ εἶναι δύσκολο νὰ ἀπαντῶ γιὰ περασμένα. Ὅταν τὰ χειρόγραφά σας φύγουν ἀπὸ τὰ χέρια δὲν ἔχω τὴν εὐχέρεια νὰ δίδω ἀπαντήσεις γιατὶ φεύγει ἀπὸ μένα ὁ ἔλεγχός τους), Χρίστου Σαμανίδη (καλό), Σωτηρίου Γκανάσου (καλό), «Αὐγερινοῦ καὶ Πούλιας» (καλό), Βασιλείου 'Ιωσηφίδη (μὰ παιδί μου εἶναι δικά σου αὐτὰ τὰ ποιηματα; Ἂν τὰ ἔχεις γράψει ἐσύ, ἂν δηλαδὴ δὲν τὰ ἔχεις ἀντιγράψει σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ τὰ ξαναστείλης συνοδεύοντάς τα μὲ σχετική σου δήλωση.

∴ ΠΑΝΕ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ: 'Ο φιλοτελιστὴς σοῦ ἀπαντᾶ: «ἐὰν ἔχης 600 γραμματόσημα μεταχειρισμένα καὶ δὲν εἶναι σχισμένα, τρυπημένα ἢ μουντζουρωμένα μπορεῖς νὰ τὰ πουλήσης».

∴ ΓΕΩΡΒΑΣΠΑΡ: Ρώτησες τὸ Φιλοτελιστή: «Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας κυκλοφορεῖ ἓν γραμματόσημον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β΄ 8 δραχμῶν μὲ ἐπισύμανσιν ἡ ὁποία λέγει «ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΔΡΧ. 100». 'Αποτελεῖ ἢ ὄχι σειρὰν αὐτὸ τὸ γραμματόσημο;» καὶ «Ποῖον εἶναι τὸ καλλίτερον καὶ ἀκριβώτερον 'Ελληνικὸν Γραμματόσημον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποτελεῖ σειρὰν καὶ πόσον κοστίζει;» 'Ο φιλοτελιστὴς λοιπὸν σοῦ ἀπαντᾶ:

Τὸ 8δρ. Γεωργίου Β΄ μὲ τὴν ἐπισήμανσιν «ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΔΡΧ. 100», ἐξεδόθη μόνον του καὶ χρησιμοποιεῖται δυὸ φορὲς τὸν χρόνον, τὴν δεκαπενθημερίαν τοῦ Πάσχα καὶ τὰ Χριστούγεννα—Νέον ἔτος.

Τὸ ἀκριβώτερο ἑλληνικὸ γραμματόσημο εἶναι ἕνα 20λεπτο χρώματος κυανοῦ μὲ τὸ κεφάλι τοῦ 'Ερμοῦ εἰς τὸ μέσον τοῦ γραμματοσήμου ποὺ ἐξεδόθη μόνον αὐτὸ τὸ 1861. Τὰ γραμματόσημα ποὺ ἐξεδόθησαν ἔκτοτε ἔχουν εἰς τὴν ὀπισθίαν πλευρὰν ἕνα μεγάλο 20 ἐνῶ αὐτὸ — τοῦ 1861 — δὲν ἔχει ἀριθμόν. Διετέθησαν ἀπὸ αὐτὰ τὰ γραμματόσημα καὶ εἶναι σήμερον γνωστὰ περὶ τὰ 150 μόνον τεμάχια. 'Ωρισμένη τιμὴ ἐμπορικὴ δὲν ἔχουν. Αὐτὰ συνήθως ἂν ἐμφανισθοῦν στὴν ἀγορὰν πωλοῦνται σὲ δημοπρασίες.

Τὸ «ἀλίμονον» συναντᾶται καὶ στὶς δυὸ γραφές: Καὶ ἀλίμονο καὶ ἀλλοίμονο. Τὸ γράφουν μερικοὶ καὶ «ἀλήμονο». Οἱ δύο πρῶτες γραφὲς δὲν θεωροῦνται λάθος. Τὰ σημεῖα ποὺ μοῦ λὲς στὶς εἰκόνες τοῦ ἐξωφύλλου σχηματίζουν ἂν προσέξετε καλὰ τὴν λέξη «DIMI», εἶναι δὲ ἡ ὑπογραφὴ τοῦ καλλιτέχνου ποὺ τὰ φιλοτεχνεῖ.

∴ Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση τὸ γράμμα σου ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟ. Τὸ θέμα τοῦ ἀνέκδοτου δὲν τὸ συζητῶ. Τὰ ἀνέκδοτα συνήθως ἀποθησαυρίζονται. Πάντως τὰ μεγάλα πνεύματα... συναντῶνται. Γιὰ τὴν Τσιγγανοπούλα δὲν ἔχεις παρὰ νὰ διαβάσης πάρα κάτω τὴν ἀπάντησή μου σέ σχετικό της γράμμα. Αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾶς δὲν μπορεῖ νὰ γίνη. Δὲν τὸ νομίζεις καὶ σύ; Περιμένω τὰ ποιήματα ποὺ μοῦ γράφεις.

∴ Γιὰ τὶς σπαζοκεφαλιὲς ΣΤΕΛΛΙΟ ΜΙΧ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτα. Καὶ θὰ ἔστελνα τὸ γράμμα σου στὸν ἁρμόδιο συντάκτη τῆς σελίδας «Γιὰ νὰ περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας» ἂν δὲν εἶχες στὸ ἴδιο γράμμα καὶ σχετικὰ μὲ τὸ λογιστήριο. Τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» εἶναι πολὺ γνωστό· χιλιοειπωμένο,

∴ Θὰ σοῦ πῶ σταράτα τὴ γνώμη μου ΙΩΑΝΝΗ ΒΟΥΚΕΛΑΤΟ: Οἱ στίχοι σου «χωλαίνουν». Καὶ χωλαίνουν τρομερά. Ἔχεις μᾶλλον καλὲς ἰδέες, ἀλλὰ τὶς περισσότερες φορὲς κακὰ ἐκτελεσμένες. Δημοσιεύω ἐδῶ «τὰ ἀδελφικὰ καμώματα».

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΚΑΜΩΜΑΤΑ

Τὰ δυό μου ἀδέρφια τὰ μικρά,
ὁ 'Αλέκος κι ἡ Σταθοῦλα
παίζουν πάντα χαρούμενα
στὸν κῆπο ἢ στὴν αὐλοῦλα

Πότε τὸ τόπι μοῦ ζητοῦν
κι' ἐγὼ εὐθὺς τὸ δίνω
χαλάει ὁ κόσμος στὶς φωνὲς
«δικό μου» «πέταξέ το»

κι ὅταν τὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ
παίρνουν ἀπ' τὸν ταχυδρόμο
τόσες εἶναι οἱ φωνές,
ὅπου σκορποῦν τὸν τρόμο.

'Ετοῦτο πὤχει τὸ Χριστὸ
θέλω ἐγὼ Σταθοῦλα
Κι αὐτὸ ποὺ ἔχει τὸ γάϊδαρο
ἐγὼ βρὲ φαταούλα.

Αὐτὸ ποὺ ἔχει τὸ γάϊδαρο
ξέρεις; εἶναι δικό μου!
Βρὲ βλάκα αὐτὸ δὲν εἶν' δικό μου
οὔτε δικό σου.
Εἶναι τοῦ Γιάννη τοῦ ἀδελφοῦ
ὁ μόνος σύντροφός του.

Τὸ πρῶτο τετράστιχο: Δὲν εἶχε τίποτα τὸ «ποιητικὸ» καὶ οἱ στίχοι του θεόκουτσοι: καὶ γεμᾶτοι χασμωδίες. Μέτρησε μὲ τὸ αὐτὶ τὶς συλλαβές τους καὶ θὰ πεισθῆς· τὸ Δεύτερο: Ἔχω τὶς ἴδιες παρατηρήσεις. 'Επὶ πλέον εἶναι χωρὶς ρίμα καὶ τρίτον· ὁ δεύτερος στίχος φωνάζει μόνος του πὼς δὲν εἶναι στὴ θέση του γιατὶ ἔχει 8 συλλαβὲς ἐνῶ ὁ ἀντίστοιχός του ἔχει 7 μόνο. 'Η ἴδια ἔλλειψη μέτρου μεταξὺ 1ου καὶ 3ου. 'Ο 4ος ὁ 1ος καὶ 3ος δὲν ταιριάζουν οὔτε στιχουργικὰ ἀλλὰ καὶ κάτι ποὺ δὲν πρόσεξες: Θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποφύγης νὰ συντροφέψης τὸ «Χριστὸ» μὲ τὸ ὑπομονετικὸ τετράποδο. Δὲν λέω, ὁ Κύριος εἰσῆλθε εἰς τὰ 'Ιεροσόλυμα καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου. 'Αλλὰ... καλλίτερα νὰ ἔλειπε ἀπὸ τὸ ποίημά σου γιὰ τέτοια γειτνίαση ποὺ θὰ ἔδιδε τὸ δικαίωμα στὸν καθένα νὰ σὲ κατηγορήση γιὰ ἀσέβεια. Ὅσο γιὰ τὸ 5ο ἑξάστιχο: Δὲν ξέρω γιατὶ τὸ λὲς αὐτὸ στιχούργημα. 'Εγὼ θὰ τὸ ἔλεγα: Ἕνα πολὺ μέτριο πεζό! Οὔτε «οἱ ἀναμνήσεις» εἶναι καλές. Τὸ πεζό σου εἶναι ἀρκετὰ καλό:

∴ Φίλος μου ἀπὸ τὴν Καρδίτσα τοῦ ὁποίου δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω τὴν ὑπογραφὴ μὲ ἐρωτᾶ:

«ὅταν εἶσαι μαθητὴς τῆς Στενογραφίας καὶ μάλιστα μαθητὴς προχορεμένως 10 μαθημάτων τὴ δικαιώματα ἔχεις. Ποῖα εἶναι αὐτά; Καὶ τί δικαιώματα. Τώρα κατὰ μαθητὴς ποὺ εἶμαι ἔχω ἀνταπωκριτικὸν δικαιώμα ἢ δὲν ἔχω».

Κατάλαβε κανεὶς τί θέλει ἀκριβῶς νὰ μὲ ἐρωτήση ὁ φίλος μου: Ἅμα ἔχη κάμη 10 μαθήματα στενογραφίας μπορῶ νὰ βεβαιώσω τὸν ἐρωτῶντα πὼς δὲν ξέρει ἁπλούστατα στενογραφία. 'Η στενογραφία δὲν μαθαίνεται σὲ 10 μαθήματα. 'Αλλ' οὔτε καὶ ἂν μποροῦσε νὰ τὴν μάθη μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ στενογράφος ἂν δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ γράψη ἕνα λόγο ποὺ θὰ ἀκούση καὶ νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ τὸν ἀποστενογραφήση ὀρθά. 'Αλλὰ καὶ ἂν γνωρίζη καλὰ τὴ στενογραφία ἡ γνώση αὐτὴ δὲν τοῦ δίνει κανένα δικαίωμα. Εἶναι μόνο ἕνα καλὸ προσὸν γιὰ νὰ βρῆ μιὰ θέση ἰδιωτικὴ ἢ δημοσία. Θὰ μποροῦσε ἀκόμα καὶ στὴ Βουλὴ νὰ γίνη δεκτός. Τώρα «τὸ ἀνταποκριτικὸ δικαίωμα» δὲν τὸ ἐννοῶ: Θέλει νὰ πῆ μήπως νὰ γίνη «ἀνταποκριτὴς» ἐφημερίδος; Μὰ παιδί μου γιὰ νὰ γίνης ἕνας καλὸς δημοσιογράφος, ἡ στενογραφία εἶναι ἕνα καλὸ προσόν, ἀλλὰ ὄχι τέτοιο ποὺ νὰ σοῦ ἀνοίγη τὶς δημοσιογραφικὲς πόρτες. Χρειάζονται πολλὰ καὶ πρὸ παντός: Νὰ μὴ γράφης χειρόγραφα σὰν αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες, νὰ τελειώσης τὸ γυμνάσιο καὶ νὰ μάθης ξένες γλῶσσες.

∴ ΜΑΡΚΟ ΘΕΟΔ. ΚΡΕΜΜΥΔΑ: Σοῦ ἀπαντάω στὶς ἐρωτήσεις σου: α) Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν φύλλων ἔκαμα σχετικὲς συστάσεις στὴν διεκπεραίωση: Καταβάλλω κάθε προσπάθεια τώρα γιὰ τὴν πιὸ ἔγκαιρη ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ, β) Τὰ πουλιὰ τοῦ τεύχους 83 δὲν εἶναι κάτι τὸ συγκεκριμένο. Εἶναι πουλιά· ὁ καλλιτέχνης ἔχει δικαίωμα νὰ ἔχη φαντασία. γ) Τὸ «DIMI» ἐξήγησα καὶ σὲ ἄλλον: Εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνη, δ) τὸ σχολεῖο τῶν σκαντζοχοίρων εἶναι φαντασία. Γιὰ τὰ ἀθλητικὰ διαβίβασα τὶς ἐρωτήσεις σου στὸν ἀθλητικὸ συντάκτη. ε) Γιὰ τὰ ἄλλα δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω!

∴ Στὸ προηγούμενο γράμμα σου ἀπάντησα ἤδη καὶ μάλιστα διὰ μακρῶν, ΘΟΔΩΡΗ ΜΩΡΑΪΤΗ. Στὸν Α. Β. ΜΠΕΛΛΟ γράψε κατ' εὐθεῖαν στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ ποὺ εἶδες τὴν ὑπογραφή του. Τοῦ Ἄγγελου Τανάγρα ἡ διεύθυνση εἶναι 'Αριστοτέλους 67. Τὸ γράμμα γιὰ τὸ πρόσωπο ποὺ μοῦ γράφεις στεῖλε το σὲ μᾶς. Τὸ ποίημα καλὸ εἶναι. 'Αλλὰ γενικὰ δὲν ἔχω ἐκτίμηση σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν ποίηση. Τὸ Σβύσιμο εἶναι πολὺ καλό! Τὸ δημοσιεύω.

∴ Διαβίβασα στὸν «Μπάρμπα Μῆτρο» φίλε κ. ΚΩΝ)ΤΙΝΕ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ τὸ γράμμα σου.

∴ 'Η ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ μοῦ γράφει:

«Μετὰ λύπης μου σᾶς πληροφορῶ ὅτι τὸ ποίημα «Μελίσσι» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ τεῦχος (83) δὲν εἶναι δικό μου. Δὲν τὄστειλα ἐγώ». Αὐτὸς ποὺ κάνει αὐτὰ τὰ ἀστεῖα εἰς βάρος μιᾶς νέας δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς τίμιος ἄνθρωπος. Γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ μὲ ρωτᾶς, ἀγαπητὴ φίλη ἐλπίζω νὰ πῆρες ἀπάντηση. Θὰ τὰ εἶδες δημοσιευμένα. Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἂν ὄχι γράψε μου!

∴ Πῶς νὰ γίνη ΣΟΦΙΑ ΤΣΙΝΙΚΑ αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς; Πάντως ἔστειλα τὸ γράμμα σου στὶς κυρίες τοῦ ἐράνου.

∴ Καλούτσικο τώρα ΙΩΑΝΝΗ ΙΝΤΖΕ.

∴ 'Αρκετὰ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΧΡΙΣΤΟ ΚΑΜΕΝΙΔΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Σοῦ εὔχομαι καλὴ ἀρχή...

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΘΕΟΔΩΡΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Δημοσίευσα ΣΤΑΥΡΑΕΤΕ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ τὶς πεννομαχίες σου ἀλλὰ σὲ χρέωσα μὲ 4.000 δραχμές.

∴ 'Εὰν δὲν ἐδημοσιεύθησαν ΘΕΟΔΩΡΕ ΚΑΡΑΒΙΑ οἱ ἀγγελίες σου καὶ ἂν δὲν ἐγκρίθηκε τὸ ψευδώνυμό σου καὶ δὲν πῆρες ἀπάντηση, θὰ πῆ πὼς δὲν ἔλαβα ποτὲ γράμμα σου.

∴ 'Εν τάξει ΜΑΡΚΟ ΜΕΣΚΟ. Δὲν χρειαζόταν τόσες ἐξηγήσεις.

⁂ Μπορεῖς ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ νὰ λάβης μέρος στὸ Διαγωνισμό μας μόλις τελειώσεις τὶς ἐξετάσεις σου.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΙΩΑΝΝΗ ΒΛΑΧΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Νὰ μοῦ στείλης ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΠΑΜΑΝΟ μιά σου συνεργασία καὶ νὰ μοῦ ζητήσης νὰ στὴν κρίνω.

⁂ Μοῦ γράφεις ΚΩΝ)ΤΙΝΕ ΜΠΑΡΜΠΗ ἀπὸ τὴν Παιδόπολι Ζηροῦ:

«Σήμερον ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς ἀρχηγοῦ μας ἐπήραμε μὲ μεγάλην μας χαρὰ τὸ ἀγαπητόν μας περιοδικὸν τὸ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ποὺ πάντοτε μᾶς χαρίζεις ἀπερίγραπτη χαρά. Εἶναι πτωχὴ ἡ πέννα μου καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ σᾶς περιγράφη τὴν χαρὰν τῶν 250 παιδιῶν τῆς παιδ)λεως ὅταν παίρνουν στὰ χέρια τους τὸ ἀγαπημένο τους περιοδικό. Στὰ πρόσωπά μας ζωγραφίζεται ἡ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο.

⁂ Διαβίβασα ΓΕΩΡΒΑΣΠΑΡ καὶ τὸ νέο σου γράμμα στὸν φιλοτελιστή.

⁂ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς τῶν φίλων μου Μιλτιάδη Λάμπρου (82), Κων. Κουρκούτα 'Αναστασίου (82), Πασχάλη Χαρ. Ντιώνια (82), Χρίστου Δ. Κοτινᾶ (83), Διαλεχτῆς 'Αντ. Λυμιούδη (83), Κλεάνθη 'Αθ. Ρόρρη (83), Γεωργίου Πανταζῆ (83), Δ. Γ. Μέριανου (83 καὶ δηλ. συμμετοχῆς 82).

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Σάββα Πουλῆ, Δημ. 'Αλεξανδρῆ, Θ. Δούκα καὶ Δ. Μιντίδη, Δημ. Π. Μιντίδη, Θ. Δούκα.

⁂ Πῆρα τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ Δ. ΜΙΝΤΙΔΗ.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Δημ. 'Αλεξανδρῆ (καλούτσικο), Δ. Μιντίδη (ἔτσι κι' ἔτσι), Θρασυβούλου Δούκα (καλὴ μίμηση).

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Σάββα Πουλῆ, Πασχάλη Ντιώνια (σὲ συγχαίρω διὰ τὴν ὡραία ἐμφάνιση τοῦ χειρογράφου σου), Γεωρβασπάρ, Γεωργίου Παραπαγκίδη.

⁂ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Θεοφύλακτου Δημ. Τραπεριώτη (ἔχεις, παιδί μου, τόσο κακογραμμένο τὸ ὄνομά σου ὥστε δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν τὸ διάβασα καὶ εἶναι ἔτσι ἢ Τρακοεριώτης ἢ Τρικορφιώτης. Τὰ κύρια ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα φροντίζετε νὰ τὰ καθαρογράφετε. 'Αλλὰ αὐτὸ τὸ ποίημα κάπου τὸ ἔχω ξαναδῆ. Γιὰ γράψε μου. Μοῦ τὸ στέλνεις γιὰ δικό σου;), Χρίστου Βενέτη (καλό), Σπύρου Σκαφίδα (καλό), Κώστα Δ. Κατσούκη (μπράβο), Πασχάλη Ντιώνια (γνωστό), Νίκου 'Αηδονοπούλου (τὰ ποιήματά σου ἔχουν ἔμπνευση, ἡ στιχουργική τους ὅμως ὑστερεῖ πολύ. Φρόντισε νὰ τὰ διορθώσης λίγο. Δημ. Μέριανου (καλό).

⁂ 'Η ἐφημερὶς «'Εστία» ἐκδίδεται πάντοτε ΓΕΩΡΒΑΣΠΑΡ... ὅσο γιὰ τὴν σύστασή σου γιὰ τὸ Δημοψήφισμα ψευδωνύμων δὲν θὰ παραλείψω νὰ προκηρύξω τὸν διαγωνισμὸ μόλις τελειώση ὁ σημερινός. ῎Ισως μάλιστα στὸ ἐρχόμενο τεῦχος. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου δημοσιεύτηκαν στὸ προηγούμενο. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω γιὰ ὅσα μὲ ρωτᾶς. Πάντως γράμματά σου παίρνω τακτικὰ καὶ σοῦ ἀπαντῶ. Καὶ σοῦ ἀπαντῶ σὲ ὅλα. Δὲν παραλείπω νὰ σοῦ πῶ πὼς χρήματα γιὰ τὶς ἀγγελίες σου δὲν ὑπῆρχαν στὸ γράμμα σου.

⁂ Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ ποίημά σου ΙΩΑΝΝΗ ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ. ῎Εχει ὅμως πολλὰ τεχνικὰ λάθη. Λὲς π.χ. ««῎Αχ! πόσο σὲ νοστάλγησα, — πατρίδα ἀγαπημένη — μέσα στὴν ψυχή μου κι' ἂν ἄργησα — ὁ πόθος γιὰ σὲ μένει». Αὐτὸς ὁ τρίτος στίχος δὲν σοῦ φαίνεται πὼς δὲν στέκει καλὰ στὰ πόδια του; Διαβιβάζω πάντως τὰ θερμά σου συγχαρητήρια στὸν Δημ. Καλτσούλα ποὺ ὅπως λὲς γράφει ὡραῖα ποιήματα. Σημειώνω ἀκόμα πὼς εἴσαστε μαζὶ στὴν Παιδόπολη «'Αγίου Νικολάου» Λαμίας. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἂν πῆρα ἢ ὄχι τὸ «τζάκι».

⁂ Θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ εἶναι κάπως καλλίτερο τὸ σατυρικό σου ΚΩΝ. Β. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ ἐὰν εἶχε ρῖμα. Τὸ σατυρικὸ χρειάζεται ρῖμα. Πάντως τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

Τὸ γάϊδαρό μου ἔχασα
καὶ ψάχνω νὰ τὸν εὕρω.
Τὸν εἶχα ὅπου ἔτρωγε
στὸν ἀχυρών' ἀπέξω.
Αὐτὸς ὁ ἀφιλότιμος
'πειδὴ τἆναι λυμένος
μοῦ τὄσκασε καὶ ἔφυγε
καὶ μ' ἄφισε νὰ ψάχνω.
Κοίτα τὸν ἀφιλότιμο
κακὸ ποὺ μοῦ μαγείρευε.
Βρὲ κάλλιο γαϊδουρόδενε
παρὰ γαϊδουρογύρευε.

Τὰ ἄλλα καλούτσικα. Δυστυχῶς δὲν εἶναι εὔκολο νὰ δημοσιεύσω ὅλες ὅσες ἐγκρίνω ἀπὸ τὶς συνεργασίες τῶν παιδιῶν.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΣΤΑΥΡΟ ΠΕΡΟΠΟΥΛΑΚΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια, τὶς ὑποσχέσεις σου καὶ τὶς καλὲς ὁπωσδήποτε συνεργασίες σου.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου Τάκιτου Κωνσταντινίδη, Κώστα Δ. Κατσούκη, Δημ. Θεοδώρου, 'Αλεξάνδρου Βρατσάλη.

⁂ Δα Α. Μ. (ἀπὸ τὸ Σουφλί) ἀπαντῶ 1) Στὴ Γαλλικὴ 'Ακαδημία (Σίνα 25) γίνονται δεκτὰ κορίτσια εἴτε ἔχουν ἀπολυτήριον γυμνασίου εἴτε ὄχι. 'Η 'Ακαδημία χορηγεῖ διπλώματα Γαλλικῆς γλώσσης καθὼς καὶ διπλώματα καθηγητρίας καὶ διδασκαλίσσης τῆς Γ. γλώσσης. 'Αλλὰ στὴ δεύτερη περίπτωση, αὐτὴ ποὺ θὰ πάρη δίπλωμα διδασκαλίσσης πρέπει νὰ ἔχη τελειώση τὸ γυμνάσιο, ὅσο γιὰ καθηγητρίας, πρέπει γιὰ νὰ διοριστῆ νὰ φοιτήση καὶ στὴν Φιλοσοφικὴ Σχολή. 2) Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, 'Ανωτάτην 'Εμπορικήν, Πάντειον κ.λ.π. Σχολὰς γίνονται δεκταὶ — κατόπιν διαγωνισμῶν — φοιτήτριαι ἄνευ περιορισμοῦ τοῦ ἀναστήματος. 'Επίσης εἰς τὴν Γυμναστικὴν 'Ακαδημίαν ὡς καὶ εἰς τὰς Παιδαγωγικὰς 'Ακαδημίας αἱ σπουδάστριαι πρέπει νὰ ἔχουν ἀνάστημα ἄνω τοῦ 1.60 μ. 3) 'Η Σχολὴ Τ.Τ.Τ. δὲν λειτουργεῖ πλέον. 'Η Σχολὴ τοῦ Ο.Τ.Ε. δὲν πρόκειται νὰ λειτουργήση ἐφέτος. Δὲν σοῦ γράφω ἰδιαιτέρως, γιατὶ οἱ πληροφορίες ποὺ μοῦ ζητᾶς εἶναι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

⁂ Σοῦ ἀπαντῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΑΡΔΕΛΗ στὶς ἐρωτήσεις σου γιὰ τὴ σχολὴ ἀσυρματιστῶν. 'Η Σχολὴ 'Ασυρματιστῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἑδρεύει στὴ Ν. Βάση Βοτανικοῦ. Σ' αὐτὴ γίνονται δεκταὶ οἱ νέοι 20-25 ἐτῶν ἐφόσον ἔχουν γραμματικὲς γνώσεις ΣΤ' τάξεως τουλάχιστο 'Οκταταξίου Γυμνασίου. 'Εξετάζονται εἰς 'Ελληνικά, Πρακτικὴ 'Αριθμητική, Γεωμετρία, ῎Αλγεβρα, Φυσικὴ καὶ Γεωγραφία. 'Η ἐκπαίδευση διαρκεῖ 10 μῆνας καὶ οἱ ἀποφοιτοῦντες τῆς Σχολῆς κατατάσσονται στὸ Β.Ν. μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ ὑποκελευστοῦ Β' τάξεως.

⁂ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλεν ὁ φίλος μου ΝΙΚ. ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ:

⁂ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου Περικλῆ 'Αδαμαντίου (83), Δημητρίου Σεραφεὶμ Καλτσούλα (83), 'Αθανασίου 'Ιωάννου Γεωργιάδη (83), Γ. Μποτῆ (ΕΔ), Λίτσας Παπαδοπούλου (82—83), 'Αγρινιώτικου Λαουτζίκου (83), 'Ιωάννη Β. Βουζονίκου (83), Νίκου Σαλονικιοῦ (82), Γιούλιας Μαξίμου Σιμωνέτη (83), 'Εριέττας Μυλωνᾶ (83).

⁂ Πῆρα τὴ σπαζοκεφαλιὰ τοῦ φίλου μου ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΔΗ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Ε. Κουζιουμπτζῆ καὶ Πλουτάρχου Διγγόλη.

⁂ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν φίλων μου: 'Αλεξ. Μουστάκα, Νικολάου Λογοθέτη, Β' Δημ. Σχολ. Βαρθολομιοῦ, Δημ. Σχ. Λευκοχωρίου καὶ 'Ελένης Πουγγουρίδου.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: 'Αθ. Ν. Καμπούρη, Ζαχαρία Ζεμπιλίδη, 'Αν. Β. Σκουρῆ καὶ Βασιλείου Τσαπραΐλη, Εὐσταθίου Θ. Γεωργάκη κλπ. τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς Κορίνθου, Δημ. Σχ. 'Αγίας Παρασκευῆς Κασσάνδρας Χαλκιδικῆς, Κων. Γρ. Τσιαπράκα, Δημ. Θεοδοσίδη, 'Ιωάννου Πουλοπούλου καὶ Διταξίου Δημ. Μεγαλοχωρίου.

⁂ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Νίκου Καλοῦ (Δὲν εἶναι καὶ ἄσχημα. Μᾶλλον καλό). Κων. καὶ 'Ανδρ. Β. 'Αγγελοπούλου (πολὺ καλὸ ἀλλά... μεγάλο. Γιὰ νὰ δοῦμε τί θὰ γίνη μ' αὐτό. Νίκου Μυρσίνη (πολὺ ἱκανοποιητικά).

⁂ Γ. ΜΠΟΤΗ: Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Τὰ βρίσκω πολὺ ἐνδιαφέροντα τὰ ποιήματά σου ΔΗΜ. Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Στὸ πρῶτο ὅμως, τὴ «Δίψα» θὰ μποροῦσες νὰ ἀποφύγης τὴν ἐπανάληψη μέσα σὲ 4½ στίχους στὴν πραγματικότητα δυὸ φορὲς τὸ διψασμένη.

⁂ ῞Οπως θὰ δῆτε ἡ Μακεδονικὴ Φλόγα προκήρυξε ἕνα διαγωνισμὸ «Σὰν ἤμουν ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ παιδιοῦ» τί θὰ ἔκανα;» ῎Ηδη ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου καὶ φίλος μου Ν. Σαμαρᾶς μοῦ γράφει γιὰ τὰ πορίσματα τοῦ διαγωνισμοῦ:

1. 'Απὸ τοὺς 43 οἱ 17 θέλουν τὸν παληὸ τίτλο «Παιδόπολις».
2. 20 θέλουν νὰ δημοσιεύωνται μόνο οἱ ἔξυπνες πεννομαχίες.
3. 'Απὸ τοὺς 43 οἱ 15 θέλουν νὰ φύγη ὁ Γιαννάκης.
4. Οἱ 3, νὰ μπῆ ὁ Μ. ῎Αλέξανδρος στὸ ὀπισθόφυλλο.
5. Οἱ 40, νὰ διατηρηθῆ ἡ στήλη «'Ο ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ».
6. Οἱ 25, νὰ αὐξήσουν οἱ σελίδες συνεργασίας ἀναγνωστῶν.
7. Οἱ 7 θέλουν νὰ καθιερωθῆ μηνιαῖος διαγωνισμὸς (ὅπως τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων»).
8. Οἱ 10, νὰ μὴν τίθενται μακροσκελῆ μυθιστορήματα.
9. Οἱ 38, νὰ παραμείνη ἡ σελίδα «Μ' ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ».
10. Οἱ 23 ἔτσι ὅπως εἶναι τὸ περιοδικό, τὸ θεωροῦν σὰ περιοδικὸ μ ό ν ο γιὰ μικροὺς τοῦ Δημοτικοῦ.
11. Οἱ 12 νὰ καθιερωθῆ μιὰ σελίδα ἐγκυκλοπαιδικοῦ λεξικοῦ.
12. Οἱ 10 θέλουν μιὰ σελίδα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη 'Εκθέσεων 'Ιδεῶν.
13. Καὶ οἱ 43 εὔχονται τὸ περιοδικὸ νἆναι ἑβδομαδιαῖο...

Πιστεύω νὰ εἶναι ἐνδιαφέροντα...».

Εὐχαριστῶ πολὺ τὴ «Μακεδονικὴ φλόγα» γιὰ τὴν ὡραία αὐτὴ σφυγμομέτρηση ποὺ ἔκαμε. 'Η ἀπάντηση τῆς Α.Ν. ἀπὸ τὸ Φλάμπουρο εἶναι ἐκτὸς θέματος, τὴ δημοσιεύω ὡστόσο σὲ ἄλλη στήλη.

⁂ Μὰ σοβαρὰ ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ μοῦ ζητᾶς νὰ κάμω ἀποκάλυψη; Λυποῦμαι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἐπιθυμία σου.

⁂ 'Ο ΛΟΥΚΑΣ Δ. ΝΤΕΡΕΚΑΣ μοῦ γράφει: «῎Ελεος! ῎Ελεος! Δόστε σᾶς παρακαλῶ τέλος σ' αὐτὸ τὸ δρᾶμα ποὺ ξετυλίσσεται κάθε ἡμέρα: οἱ ἀντιγραφές. Πόσες καὶ πόσες δὲν γίνονται... Καθένας ἀντιγραφεὺς ἀνακατώνει βιβλιοθῆκες, κάμνει «ἀνασκαφὲς» σὲ μπαοῦλα ποὺ ἔχει τὰ βιβλία καὶ προσπαθεῖ νὰ βρῆ κανένα παμπάλαιο βιβλίο γιὰ νὰ ἀντιγράψη. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς τοὺς ἀρέσουν οἱ ἀντιγραφές, πῶς δηλαδὴ βάζουν τ' ὄνομά τους κάτω ἀπὸ ἔργα ἄλλων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ κόπους καὶ μόχθους κατώρθωσαν νὰ τὰ φτιάσουν. 'Αλλὰ τὸ ἄλλο εἶναι πιὸ χειρότερο. Πῶς ἀνέχονται νὰ ἀκούουν πάμπολλες καταγγελίες γιὰ μιὰ ἀντιγραφή. Δόστε λοιπὸν τέλος. Λάβετε δρακόντια μέτρα διὰ τοὺς ἀντιγραφεῖς. Καὶ τώρα ἰδοὺ μερικές:

1) Εἰς τὸ τεῦχος Νο 83 εἰς τὴν σελίδα 283 δημοσιεύσατε ἕνα σκίτσο τοῦ «Περαστικοῦ». Τὸ σκίτσο αὐτὸ εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὰ Νεοελληνικὰ τῆς Δ' ν. τ. τάξεων Γυμνασίου καὶ εἶναι δημοσιευμένο στὴ σελίδα 126. Τὸ σκίτσο αὐτὸ βέβαια τοῦ «Περαστικοῦ» εἶναι πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

2) Εἰς τὸ ἴδιον τεῦχος καὶ εἰς τὴν σελίδα «Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας» δημοσιεύσατε μία σπαζοκεφαλιὰ τοῦ Εὐτ. 'Αναστασάκη. Καὶ ἡ σπαζοκεφαλιὰ αὐτὴ εἶναι δημοσιευμένη στὸ περιοδικὸ «'Ελλην. 'Ερυθρὸς Σταυρὸς» τεῦχος 7 ('Απρίλιος 1953) εἰς τὴν σελίδα 23. Καὶ αὐτὸς ἔχει μεταβάλει τὴν σπαζοκεφαλιὰ τοῦ πρωτοτύπου.

3) Εἰς τὸ τεῦχος Νο 76 καὶ στὴν σελίδα 76 δημοσιεύσατε ἕνα «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ Δ. Μαρκοπούλου. Τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» αὐτὸ εἶναι γραμμένο στὴν «Διάπλασιν τῶν παίδων» τοῦ ἔτους 1925 εἰς τὴν σελίδα 254 καὶ φέρει τὸ ψευδώνυμον «Λύρα τοῦ 'Ορφέως».

Μακάρι νὰ ὑπῆρχον μόνον αὐτὲς οἱ ἀντιγραφές. ῎Οχι! 'Υπάρχουν ἄπειρες. Κάθε φορὰ ὅλο καὶ νέες θὰ ἀνακαλύπτωνται. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει μόνον στὸ περιοδικὸ τὸ δικό σας. Σ' ὅλα σχεδὸν τὰ περιοδικὰ αὐτὸ γίνεται. Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, νὰ κάνετε ὅ,τι ἐσεῖς νομίζετε καλύτερον διὰ τὴν ἐξάλειψιν τελείως τῶν ἀντιγραφέων.

Δὲν ἔχω τίποτα νὰ προσθέσω: Τὶς ἄλλες σου ὑποδείξεις τὶς ἐσημείωσα.

⁂ Παρ' ὀλίγον νὰ σὲ κηρύξω «εἰς ἄγνοιαν» ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΥΛΕ. Μὲ συνήθισες, βλέπεις, στὴν τακτικὴ ἀλληλογραφία καὶ μοῦ κακοφάνηκε μὲ τὴν «ἔκλειψή σου» τῶν τελευταίων μηνῶν. Καθῆκον μου εἶναι νὰ κάνω συστάσεις ὅπως καὶ νὰ προσέχω ἰδιαιτέρως τὶς συστάσεις ποὺ μοῦ γίνονται. Χάρηκα γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὸ διάβασμα τοῦ περιοδικοῦ στὰ σχολεῖα σας, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχῆ δράση τοῦ συλλόγου σας «Μέλισσα». Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ τμῆμα «Ντέτεκτιβ ἀντιγραφέων». Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς φωτογραφίας, θὰ πρέπη νὰ ὑπάρξη εἰδικὴ περίπτωση.

Τὸ ποίημά σου δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι ἄσχημο. Πολὺ ἁπλὸ καὶ οὐχὶ ἀπολύτως ποιητικό. Μὰ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ νὰ τὸ δῆς. Τὸ σκίτσο ἐνδιαφέρον.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΕΟΝ

Σκέψου καὶ φκιάσε
ὅτι μπορεῖς
θἄρθη μιὰ μέρα
ποὺ θ' ἀπορεῖς.

Πάντα ἡ ὄψη σου
νἄναι καλὴ
Τί λὲς θὰ μοιάσης
τὸν Περικλῆ;

ἄκουσε κι' ἕν' ἄλλο
—μὴν ξεκινᾶς
προτοῦ νὰ ξέρης
γιὰ ποῦ πᾶς.

Πρόσεχε ὅμως
κι ὅλο σιγὰ
θἄρθη μιὰ μέρα
ποὺ θἆναι ἀργά!

⁂ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: 'Αδριανὴ Λεκκάκη, 6ον Δημ. Σχολ. Σερρῶν, Δημ. Σχ. Χωματεροῦ, Δημ. Σχ. Χαροκοπίου,

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

978. (Χ.Χ.) Γειά σας πεννομάχοι τῆς (Π.Α.Δ. Θεσσαλονίκης). Σταυραετὸς τῆς Πίνδου

979. Ἠπειροκονιτσιώτη καὶ Ξενητεμένε Ἠπειρώτη. Σᾶς ξέρω καὶ τοὺς δυό σας. Εἶστε παλιοί μου φίλοι. Πολὺ θὰ μ' εὐχαριστοῦσε ἂν μοῦ γράφατε ἕνα γραμματάκι.
Σταυραετὸς τῆς Πίνδου

980. Προσεχῶς ἀποκαλύψεις, ἀποκαλύψεις, ἀποκαλύψεις. Σταυραετὸς τῆς Πίνδου

981. (63—60) Ζητῶ ἀλληλογραφίαν μὲ φιλοτελιστήν. Ἐμμ. Σχινᾶς
Παλούκια Σαλαμῖνος

982. (63—61) Νεράϊδα τῆς Περάνθης, Μ. Ἄγνωστη τὰς χαιρετῶ. Γ. τοῦ Παγασιτικοῦ, Ζαῖρα, Φατσούλα εἶστε ψόφια θηρία. Πῶ! πῶ! πῶ! πὼς σᾶς φοβᾶμαι. Βέβαια παίζω χαριτωμένα ντέλφι (763) παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ. Σαρλὲ Γειά σου.
Τσιγγανοπούλα

983. Σαμοθρακίτης = Δαφνὶ σὲ νοσταλγῶ. Ρὶν-τὶν-τὶν = χάσου ἥλιε... μὴ μαυρίσω. Α. Μυρμιδόνας = δὲν φοβοῦμαι τὰ μυρμήγκια. Βαλεντίνα = θὰ... πάρω μπόζα (!) Τροβαδοῦρος = κανταδόρος στὸ Σουφλί. Τσιγγανοπούλα

984. (63—62) Διαγωνισμὸς = α) Ν. Γερολάνδος, β) Ν. Ντερέκας. Ψὺν Δρυὸς

985. (63—63) Τί νὰ γίνη περαστικέ; Καθένας μὲ τὴν ἀξία του. Σὲ θερμοαντιχαιρετῶ.
Δάφνη τοῦ Εὐρώτα

986. (63—64) «Μπαίνω στὸν κύκλο τῶν πεννομαχιῶν, χαιρετῶντας ὅλους σας, καὶ ἰδιαίτερα ΘΑΝΟ Ἀθάνατο, καὶ ΕΔΕΣΣΑΙΟΠΟΥΛΑ.
«Αἰγαιώτης»

987. (Χ.Χ.) Σύ, τὸ νομίζεις, ὅτι ἀνυπομονοῦσα, πατριώτισσά μου Ἐδεσσαιοπούλα;... Ἀλλ' ὅπως καὶ νἆναι, χάρηκα (!). Κι' ἀκόμη: πίστευα, ὅτι δὲ μὲ ξέρει (;) κανείς! Συνεπῶς δυσκολεύομαι ν' ἀλαξογνωμήσω... Ὅσο γιὰ σένα, εἶμαι κοντὰ στὸ «βέβαιο» ὅτι σὲ ξέρω· εἶσαι ἡ... 18!!!.. Μ' ἂν μάθαινα καλύτερα;
ΘΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

988. (63—68) Γλάρε τοῦ Παγασητικοῦ (664), ἔγραψα. Τροβαδοῦρο, Φαντομᾶ, Δροσοσταλίδα, Ἄτυχη Χαβανέζα, γειὰ χαρά. Νὰ περιμένω δυὸ λογάκια σας; Τάκης Ροδολῖνος

989. (Δ.Π.) Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι αὐτό, δὲν χαιρετῶ κανέναν. Εἶμαι κουβαρδάς!
Θεττάλιος Θεσσαλὸς

990. (63—66) Ἀνάπαυση, Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχοστήλη προκηρύσσω ἐπανάσταση ἐναντίον Σαλονικιου Φαντομᾶ Πάνθηρος καὶ Ρὶν-τὶν-τίν. Ναύτης στὴν Ξηρὰ

991. Καὶ γενικῶς ὅλοι οἱ ἐξυπνοκουτόμυαλοι νὰ τὸ βουλώσουν γιατι θὰ χρησιμοποιήσω δίχτυα.
Ναύτης στὴν Ξηρὰ

992. Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ τὸν Κλὰρκ Γλ. τοῦ Παγασητικοῦ καὶ Τροβαδοῦρο. Πρωτογράψτε.
Ναύτης στὴν Ξηρὰ

993. (63—67) Θερμοαντιχαιρετῶ Αὐγερινὲ καὶ Πούλια. Ἀλληλογραφία σας δέχομαι. Πρωτογράψτε. Ἰ. Θεσσαλὸς

994. Ἀτρόμητε Μυρμηδόνα ἐπιθυμῶ νὰ γνωριστοῦμε. Ἐὰν θέλης στεῖλε μου ἕνα γράμμα μέσον περιοδικοῦ. Ἰ. Θεσσαλὸς

995. (Ο.Π.) Γλυκοθερμοαντιχαιρετῶ Μ. Ἄγνωστη. (862) Τί λὲς γιὰ λίγες γραμμοῦλες;
Ἔλατος

996. Θερμοαντιχαιρετῶ Φαντομά. Μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία θὰ σοῦ γράψω.
Ἔλατος

997. (63—68) Γειὰ Τροβαδοῦρε. Σὲ γνωρίζω προσωπικῶς, καθὼς κι' ἐσύ. Γλυκειὰ Σπανιόλα

998. Ἀηδονάκι ξέρω πολλὰ γιὰ σένα. Θαυμάζω μάλιστα τὴν κλίση σου στὴ λογοτεχνία.
Γλυκειὰ Σπανιόλα

999. Ρὶν-τὶν-τίν, δὲ σὲ πίστευα γιὰ τόσο... Μὰ ἔνοια σου.
Γλυκειὰ Σπανιόλα

1000. (Χ.Χ.) Προσοχὴ πεννομάχοι. Προκηρύσσω διαγωνισμὸ μὲ θέμα «τὸ περιοδικό μου Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Προθεσμία μέχρι 15 Αὐγούστου. Συμμετοχὴ δρχ. 500. Στὴν Δ)νσι: Γεώργιον Παραπαγκίδην — Ὀρεστιάδα. Οἱ συμπολίτες μου μποροῦν νὰ μοῦ ἐγχειρίζουν τὴν ἔκθεσίν των αὐτοπροσώπως.

1001. Εὐχαριστῶ Ρὶν-τὶν-τὶν γιὰ τὸν ἀντιχαιρετισμό σου καὶ σένα Γλυκειὰ Σπανιόλα γιὰ τὸ χαιρετισμό σου. Γεωρβασπὰρ
Ὀρεστιαδίτης

1002. Σὰν.. ταβανόσκουπα μακριὰ — ἡ Ντολορὲς ὁμοιάζει — καὶ τὶς ἀράχνες τοῦ σπιτιοῦ— χωρὶς σκαμνὶ τὶς... βγάζει — Τὸ ἔχει βάλει γιὰ σκοπὸ — τὸν κόσμο νὰ... χαλάση — νὰ γίνη πιὸ... ψηλότερη — τ' ἀστέρια γιὰ νὰ.. φτάση!
Σαλονικιὸς

1003. Γιὰ τὰ συγχαρητήρια γράμματα, κὰρτ-ποστὰλ κλπ. θερμοευχαριστῶ ὅλους ὅσους μ' ἔστειλαν. Ἰδιαίτερα τὸν Γιῶργο Γκανάτσα (Γρεβενά), Ἀλ. Μακρυλάκη (Συοφλί), Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς (Μυτιλήνη), Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν (Ἀλεξανδρούπολη), Θρακιώτη (Ἀλεξανδρούπολη), Σιδηρόνερο, καὶ Τάκη Ἀμάραντο, Σπαγγοραμένο, Αὐγερινὸ Πινόκιο, Κ. Τριαντάφυυλο.
Νῖκος Σαλονικιὸς

1004. Θερμὰ ἀντιχαιρετῶ φίλοι μου: Ν. Αὐγινέ, Ἀγρ. Λαουτζῖκε. Σᾶς εὐχαριστῶ ποὺ μὲ θυμᾶστε!...
Νῖκος Σαλονικὸς

1005. Μπράβο, Λάκη Γκονόπουλε (334) τὰ λὲς φίνα! — Κι' ἐγὼ (335), καλοί μου Εὐέλπιδες σᾶς εὐχαριστῶ, γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Ναί, σκέφτομαι γιὰ μιὰ σταυροφορία γιὰ τὴν ποιοτικὴ καλλιτέρεψη τῆς «Πενναχόστηλης».
Νῖκος Σαλονικιὸς

1006. Σᾶς ἀντιχαιρετῶ θερμότατα φίλοι μου, Πάνθηρα (τὸ ὅτι δὲν εἶχες καλὴ θέση στὸ δημοψήφισμα δὲν πρέπει νὰ σὲ λυπῆ. Τοῦ χρόνου ἴσως...), Γλυκομίλητε Μέντορα (πραγματικά.... γλυκομίλητος. Καλῶς ὥρισες στὴ κίνηση), Τσιγγανοπούλα (ἀλήθεια ἀπὸ ποῦ εἶσαι;), Μιραβιζὰλ, Μαζαρῖνο (καλῶς ὥρισες στὴ κίνηση. Σοῦ εὔχομαι κάθε προκοπὴ καὶ χαρὰ) καὶ Νῖκο Σερραῖο (γνωριζόμαστε;). Σαλονικιὸς

1007. Ἀντιχαιρετίσματα, Πτερωτὲ Ταῦρε. Προτιμῶ νὰ μὲ λὲς Νῖκο Σαλονικιὸ κι ὄχι Σαμαρᾶ. Μὰ γιατὶ μὲ τ' ἀριστερό; (382).
Σαλονικιὸς

1008. (647) Ἄτυχη χαβανέζα ἔγραψα. Περιμένω. Αὐγερινὲ καὶ Πούλια, Ἀτρόμητε Μυρμηδόνα περιμένω γράμμα σας. Ἰ. Θεσσαλὸς

1009. Γειὰ χαρὰ Τροβαδοῦρε. Π. Ἀμβρακικοῦ Λ. Ν. Βίντσι, δύο θέσεις στὸ Δαφνὶ περιμένουν ἐσᾶς. Τί κάθεστε; Φαντομᾶς

1010. Κ. Τριαντάφυλλο ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψε. Φαντομᾶς

1011 (64—18) Θάνε Ἀθάνατε μήπως εἶσαι ὁ Θ. Π.; Εἶμαι φίλος σου. Πάνθηρ

1012. Φαντομᾶ — Δικηγόρε Νεολαίας — Ταρζάν! Προσοχὴ βρὲ παιδιά! Γράψτε καὶ κανένα σοβαρό! Μεράκι τὸ ἔχω! Πάνθηρ

1013. (64—19) Ποιὰ γειτονιὰ Ἄγνωστη Ἑλληνίδα; στὸ χωριό μου ὅλες εἶναι γνωστότατες. Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ γνωριστοῦμε, ἂν θέλης γράψε: Γεώργιον Τρ. Γιαννέλον, Ἁλώνια Σαμοθράκης.
Σαμοθραίτης

1014. Χαιρετῶ Δ. τοῦ Εὐρώτα. Περιοδεύοντας κάποτε στὴν Πελοπόννησο περάσαμε ἀπὸ τὴν Ἔμορφη Σπάρτη σας. Σαμοθρακίτης

1015. Ποῦ τρύπωσες Ἐξάψαλμε; Πᾶς χάθηκες φουκαρᾶ.
Σαμοθρακίτης

Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης Κυβερνήσεως
ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ

1016 (64—23) Ἀνακοίνωση: Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ ἀνακηρύττομαι Ὑφυπουργὸς Παιδείας. Τὸν πρόεδρον θερμοχαιρετῶ περιμένοντας διαταγάς του καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον. Συνάδελφοι ἀλληλογραφῶ· καθὼς καὶ μὲ ὅλους - ες. Γράψτε: Κωνσταντῖνον Κωνσταντινίδην μαθητὴν Γυμνασίου Ἀπερείου Καρπάθου.
Διαβάτης Κ.Κ.
(πρώην... Ἀηδονάκι)

1017. Καθυστερημένα ἀντιχαιρετῶ τοὺς φίλους - ες Γλυκειὰ Σπανιόλα, Χριστιανικὴ Πίστη, Παπαροῦνες, Σαμοθρακίτη, Μπαλλαρίνα (γιατὶ δὲν ἀπαντᾶς στὸν Φρῖξο), Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ (1194) ἀκόμα περιμένω. Εὐζωνοπούλα (852) καλὲς ἐπιτυχίες. Σαλονικιέ, Κόκκινε Βράχε ποῦ ὀφείλεται ἡ καθυστέρηση τῆς ἀλληλογραφίας μας; Γειὰ χαρά. Διαβάτης Κ.Κ.
(πρώην... Ἀηδονάκι)

1018. (64—25) Εἶμαι ἐγὼ ὁ βασιλῆας —
καὶ σεῖς ὑπήκοοί μου
κι' ὅπου σταθῆτε ἀντηχεῖ
ἡ βροντερὴ φωνή μου. Ἀρχιπεννομάχος

1019. Κάνετε τόπο νὰ διαβῶ
καὶ σκῦφτε τὰ κεφάλια

Δημ. Σχ. Νέας Περιστάσεως, Δημ. Σχ. Ἁγίου Βλασίου, Δημ. Μέλη Δημοδιδασκάλων Δαφνῶνος Χίου, Δημ. Σχ. Στρέφι, Δημ. Σχ. Φαναρίου

☘ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολες τῶν φίλων μου: Δημ. Μιχαηλήδη, (σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια) Κα Εὐσταθία Τσάλη.

☘ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Ἀποστάλου Κων. Παπαγιαννοπούλου (82), Θρασυβούλου Χαλάτση (83) καὶ Θεοδ. Δημητρίου (83).

☘ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου Δημ. Μιχαηλίδη, καὶ Ἀθ. Ντιούκα (τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν τὰ ἔλαβα ὑπ' ὄψη. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια).

☘ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλε ὁ φίλος μου ΠΑΝΤΕΛΗΣ Ε. ΔΙΑΚΟΓΕΩΡΓΙΟΥ.

☘ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Ἠλία Ἰωάν. Παπακωνσταντίνου καὶ Β. Β.

☘ Πῆρα τὸ σκίτσο σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ. Θὰ ἦταν πάρα πολὺ καλὸ ἂν εἶχε καλλίτερη προοπτικὴ καὶ πρὸ παντὸς ἂν αὐτὸς ὁ δρόμος πρὸς τὸ σπιτάκι ἦταν πιὸ φυσικός.

☘ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Εὐαγγέλου Φωτοπούλου (83), Κώστα Ρούσσου (83), Μυστηριώδους ἄγνωστης (83), Κωστῆ Μηνᾶ Κωστῆ (82), Γρηγορίου Πιτσιούνη (83) καὶ Εὐαγγέλου Ζώη (82).

☘ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου Β.Β. καὶ Δημητρίου Χωματᾶ.

☘ Πῆρα τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ Δημ. Σχολείου Χωματεροῦ καὶ Δημ. Σχολ. Καπλακοῦ.

☘ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου Χαραλάμπους Γκούντα(*) Κων. Μακρῆ, Φ. καὶ Νίκου Β. Κωνσταντᾶ.

☘ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: ἕνας ποὺ ὑπογράφει «ψευδώνυμο» καὶ Βασιλείου Ἰωσηφίδη.

☘ Διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν σοῦ ἐπαναλαμβάνω Διαβάτη Κ.Κ. πὼς δὲν σὲ καταλαβαίνω. Δὲν κάνω οὔτε σχῆμα λόγου οὔτε τίποτα. Δὲν μοῦ ἔστειλες πεννομαχίες, ἢ καλλίτερα δὲν ἔλαβα πεννομαχίες σου ποὺ νὰ μὴν τὶς δημοσίευσα. Τὸ πολὺ - πολὺ νὰ τὶς διώρθωσα λίγο. Ὅσο γιὰ τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ λὲς δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σὲ πληροφορήσω ἂν τὶς πῆρα ἢ ὄχι. Ἀμυδρῶς θυμᾶμαι πὼς τὶς ἐπῆρα. Στεῖλε μου σὲ παρακαλῶ ἄλλες καὶ σημείωσέ μου νὰ τὶς κρίνω! Γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις παρεκάλεσα τὸν ἀθλητικό μου συντάκτη νὰ σοῦ ἀπαντήση.

☘ Σ' εὐχαριστῶ καλέ μου φίλε ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΖΩΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

☘ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Σ. Τσιγλιφῆ (καλά), Ξένου (καλούτσικα, ἀλλὰ μὲ μολύβι σχεδιασμένα δὲν μποροῦν νὰ δημοσιευθοῦν, Γραβαρίδη (καλα), Μαυρίκου (καλούτσικα), Πυρπολητοῦ Κανάρη (καλούτσικα).

☘ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Γερασίμου Παγουλάτου (83), Λάκη Γκονοπούλου (83), Κων. Ἰωάν. Παπαβασιλείου (83), Μαίρης Φορμόζη (83), Ἀντωνίου Τσαγλιώτη (83), Ἀναστασίου Δερβέναγα (83).

☘ Πῆρα τὰ γιὰ νὰ γελᾶτε τῶν φίλων μου: Σ. Τσιγγλιφῆ, Κων. Καραΐσκου καὶ Πυρπολητῆ Κανάρη.

☘ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Γεωργίου Τσισμανίδη, Ἀθ. Ντιώνια καὶ Σπ. Τσιγγλιφῆ.

☘ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου κ. Μιχ. Κων. Κατσένη, Χρ. Δίτσου καὶ Σταύρου Περδικάκη, Ἠλ. Καπνοπούλου (σοῦ εὔχομαι κάθε εὐτυχία καὶ πρόοδο), Εὐθυμίου Μπαμπαλῆ, Παναγιώτας Μεταξᾶ, Ν. Γκαζκατσᾶ, Ἀναστ. Δόλλα, Διον. Ξ. Λάζαρη, Π. Δ. Κομπιλήρη, Σπ. Τσιγγλιφῆ (δὲν ἀφήνω γράμμα χωρὶς ἀπάντηση).

☘ Σ' εὐχαριστῶ ΜΑΥΡΙΚΟ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου, ἔστω καὶ... κακογραμμένο.

☘ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Κώστα Παπαβασιλείου, Δ. Χαμαμτζῆ, Δημ. Παλιούρα, Ἑλένης Τσιγγλιφῆ.

☘ Σ' εὐχαριστῶ ΚΛΕΑΝΘΗ ΡΟΡΡΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

☘ Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ ξαναδιαβάσης τὸ γράμμα σου Ν. ΚΑΡΑΒΑΝΙΑΝ καὶ κατόπιν νὰ μοῦ πῆς ἂν παραδέχεσαι αὐτὰ ποὺ ἔγραψες.

☘ ,Ελήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ γράμμα σου Ι. ΚΑΡΥΔΙΑ.

☘ Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πῆρα μέχρι καὶ τὶς 23 Ἰουνίου 1953.

γιατὶ μπροστά μου εἴσαστε
ὅλοι σας καρναβάλια.
'Αρχιπεννομάχος

1020. Ὑποταχθῆτε τὸ λοιπὸν
διὰ νὰ μὴν ἀρχίσω
καὶ ὅλους στὴν Μακρόνησο
θέλω σᾶς ἐξορίσω.
'Αρχιπεννομάχος

1021. Στὸν Λ. Ντὰ Βίντσι (539).
Μὰ πέστο καὶ δὲν τὄξερα
πὼς εἶσαι πατριώτης
τόσον καιρὸν ἐνόμιζα
πὼς ἦσουν Ἠπειρώτης.
'Αρχιπεννομάχος

1022. Στὸν Π. Τεμπέλη (455).
Γιὰ μάζεψε τὰ σάλια σου
Τεμπέλη Προκομένε
γιατὶ θὰ πνίξης τὸν ντουνιὰ
κι' ἀλοίμονον... καϋμένε!!!...
'Αρχιπεννομάχος

1023. Στὸν Μαχητὴ (439).
Φοβόμουν καὶ φοβέριζα
λέει μιὰ παροιμία
μὰ γὼ νομίζω Μαχητὴ
πὼς εἶσαι... ἡ φοβία.
'Αρχιπεννομάχος

1024. Ἄ—τυχη Χαβανέζα = μυΐγα τσετσέ. Ρ—ὶν - τὶν - τὶν = Θηλυκὸς κόκορας. Χ—αϊδεμένη = μή μου ἅπτου. Ι—πτάμενος Θεσσαλὸς = Βύρα τὶς ἄγκυρες. Π—ινόκιο, Αἴολος = Δύο κοθόνια. Ε—ξάψαλμος = Δραπέτης Φρενοκομείου. Ν—ῖκος Γερολάνδος = Παροιμιακός.

1025. Ν—τολορές, Τσιγγανοπούλα = Καλογρηές. Ὄ—μορφη Ἠπειρωτοπούλα = Τὸ ἀγάθημα. Μ—υστηριώδης ἄγνωστη=Παπαδιά. Ἀ—τρόμητος, Ρενουὰρ = Δύο ἀπάχηδες. Χ—ρονογράφημα = Σκουπίσου καὶ σαλιώθηκες. Ὁ—δοκαθαριστὴς = Καραγκιόζης Φούρναρης. Σ—ατυρισταὶ = Σατυριζόμενοι.
'Αρχιπεννομάχος

1026. Χαιρετῶ: Ν. Σαλονικιό, Εὐζωνοπούλα, Γόη Ἀθηνῶν (Γόης 24 καρατιῶν), Μ. Πάνθηρα (στὴν Κῶ μὲ θυμᾶσαι;), Γ. Σπανιόλα, Ἐδεσσεοπούλα, Ἴκαρον, Ἀρχαῖον. Τὰς διακοπὰς θὰ περάσω στὰ Γιαννιτσᾶ! Γράφετέ μου: Διονύσιον Τσῖτσον. Μοιράρχου Γεωργίου 10, Γιαννιτσά.
'Αρχιπεννομάχος

1027. Καὶ σεῖς Λ. Ντὰ Βίντσι, Μ. Παπαρούνα, Βουλγαροκτόνε, Τροβαδοῦρε, Τ. Ροδαλῖνε, Π. Ἀμβρακικοῦ, Π. Γλάρε γιατὶ τόση οἰκονομία στὸ ἁλάτι; Ἡ Α.Μ. Βασιλεὺς Πεννομάχων.
'Αρχιπεννομάχος

1028 (64—26) Οὔτε νὰ βόσκης ζωντανὰ Σαλονικιὲ δὲν ἀξίζεις, ὄχι πρόεδρος...
Τ' ἀδελφάκια

1030. Μ. Ποιήτρια γειά!! Γιατὶ δὲν γράφεις;
Τ' ἀδελφάκια

1031. (64—2) Στὸ Σαλονικιὸ (391), (394). Ὦ Νικολάκη μου κουτὲ — ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκη— ποὺ ψήλωσες τὸν μύτο σου — σὰν κέρδισες τὴ νίκη, — ὤ... φωνακλά μου ἄμυαλε — ποὺ στίχους μᾶς σκαρώνεις — καὶ τὴ φτωχὴ τὴν ποίηση —ἀγρίως τὴν σκοτώνεις, — ὦ ἄνοστε μικρούλη μου — νά κάτι ποὺ μπερδεύω: — Μήπως νομίζεις πὼς «ἐγὼ» — τὴ φάτσα σου ζηλεύω; — Ἀλλὰ καὶ τί θὰ ζήλευα — ἀπ' τὸ κακό σου χάλι, — τὴ μύτη σου ποὖναι στραβή; — τὸ κλούβιο σου κεφάλι; — Τὰ μάτια σου, ποὺ τοὺς φορᾶς— γιαλάκια μυωπίας — ἢ τὸ μυαλό σου πού, ἀλλοί, — μοιάζει μ' αὐγὸ Τουρκίας; — Καὶ πρὶν τελειώσω ἄκουσε — ἐτοῦτο ποὺ ἀπομένει: — Μάθε πὼς ἄλλη εἶμαι ἐγὼ — καὶ ἄλλη ἡ Χαϊδεμένη.
Ζηλιάρα

1032. (64—29) Χαῖρε, Παναθηναϊκέ, — στολίδι τιμημένο! — Ἄπειρες δόξες, θρυλικέ, — σ' ἔχουν στεφανωμένο!...
Καμπαλλέρο

1033. Εὖγε σου Αἰγιώτικο Βέλος! Ὅ,τι μπορεῖς γιὰ τὸν ΠΑΟ. (Ἡ μητέρα μου εἶναι ἀπ' τὴν Ἄνδρο, ἐπομένως Αἰγαιώτισσα).
Καμπαλλέρο

1034. Δήλωσις: Δηλὸ ὑπευθίνος εἰς πᾶντας τοὺς συλόγους, ὅποιος ἐξ αὐτῶν, μὲ προσλαύει εἰς τὴν θέσην τοῦ γραματέος, καθότη τοιγχάνω ὑδικὸς εἰς τὴν... ὀρθογραφύαν. (!!!).

Μεθ' ὑπολίψεος
ΚΑΜΠΑΛΛΕΡΟ
(Ὁ διακεκρημένος ὀρθωγράφος)

◊◊

Νέα ψευδώνυμα

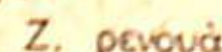
Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Ναῦτες στὴν ξηρά, Ὄμορφη Νεράϊδα, Θετταλέος Θεσσαλός, καὶ Αἰγαιώτης.

◊◊

Προαιρετικές εἰσφορές

Λάμ. Ντούσιας (63—70) 1.000

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Πῶς βλέπω τοὺς συναδέλφους μου
Ζ. ρενουά

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΚΕΡΚΥΡΑ

Γαλάζιοι τόνοι, ἀχνοί·
τὸ μοσχοβόλο ἀγέρι κάτι λέει
μὲς ἀπὸ γιούλια, ρόδα, χρυσανθούς,

ἀπαλὴ ζωγραφιὰ σὲ βλέπω νὰ βγαίνης
μὲς ἀπ' τὰ κύματα, στὸ δειλινό.

σχεδία φτερωτή, χρυσὸ σοῦ πλέκουν στέμμα
οἱ Νηρηΐδες,

ἀκούω ἕνα τραγοῦδι γλαυκὸ θαλασινὸ
μ' ἀφρούς, μὲ φλοίσβους.

τοῦ Δημοτικοῦ παίζει ἡ λύρα ἡ θεία
κι' ὁ κάμπος φέρνει χορευτικ ἀτ' ἀνεμιστὸ τῆς
(Ναυσικᾶς παιχνίδι

καθρεφτίζεται μι' ἀνταύγεια χρυσὴ μὲς ἀπ' τὰ
(λιόφυλλα

στ' ἀκύμαντα νερὰ τῆς λίμνης.

τὰ μάρμαρα, τὰ μῦρα, οἱ πνοές, ὑψώνονται καὶ
(φτιάχνουν
στιλπνὸ τ' ἀνάκτορο τοῦ Ἀλκινόου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΓΝΑΤΗΣ

«ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΜΕ Τ' ΑΣΤΕΡΙΑ»

Νᾶστε σεῖς πύργ' ἀνάεροι
τῆς ἐλπίδας λημέρια,
μὲς στὴν νύχτα φωτόλουστοι,
ταπεινά μου ἀστέρια;

Νᾶστε σεῖς τ' ἀντιφέγγισμα
ἑνὸς ἄγνωστου κόσμου,
παραδείσια, ἀνθογέννητα
τοῦ ἀμάραντου δυόσμου;

Νᾶστε σεῖς ἀρχοντόπουλα,
μὲ βελούδινο χάδι,
τροφοδότες σ' ὀνείρατα
ποὺ μὲ πνίγουν τὸ βράδυ;

Νᾶστε σεῖς βασιλέματα
στὰ οὐράνια τὰ πλάτια,
μὲς στὴν νύχτα ὁράματα
στὰ θαμπά μας τὰ μάτια;

Ἡ κραυγή μου ἐπνίγηκε,
ναυαγός, μὲς στὰ στήθη·
μὰ φωνὴ οὐρανόφθαστη,
σιγανά, μ' ἀπεκρίθη...

—«Φῶς θαμπὸ μὲς στὴν νύχτα σου
σοῦ χαράζουμε δρόμο,
σὰν ἀδέλφια ποὺ εἴμαστε
ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν κόσμο!...

Ἀδελφοί σου ποὺ μάτωσαν
στὸ Σταυρὸ τὰ δυὸ χέρια,
κι' ἀπ' τὴν γῆ ξεγλυστρήσανε,
καὶ γενῆκαν... ΑΣΤΕΡΙΑ»!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΨΑΡΑΣ
(Νάξος)

Πρὸς τὴ Ρόδο

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 347)
ποὺ δίνουν στὴν πόλη τὴ γραφικὴ ὄψη της. Ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη ἐκεῖνα κτίστηκε ἡ νέα πόλη.

Προχωροῦμε τώρα στὴν Τουρκοκρατία. Τοῦ κάκου εἶχε ἐπιχειρήσει νὰ κάμη δική του τὴ Ρόδο ὁ Μωάμεθ ὁ Πορθητής. Μόνο τὸ 15 τὸ κατάφερε ὁ Σουλεϊμὰν ὁ Β'. Βλέπετε τὸ μεγάλο τζαμί του μὲ τὸν ψηλὸ μιναρέ; Θὰ τὰ δῆτε καὶ τὰ τούρκικα ἴχνη μέσα στὴν πολύπαθη Ρόδο. Πολλοὶ ἀπ' τοὺς κατοίκους της, πεντέξη χιλιάδες, εἶναι σήμερα Μωαμεθανοί. Ἀπὸ κεῖ καὶ κάτω, τί νὰ τὰ λέμε; Τὸ 1912 οἱ Δωδεκανήσιοι, νομίζοντας ἐλευθερωτὲς τοὺς Ἰταλούς, τοὺς βοήθησαν νὰ διώξουν τοὺς Τούρκους. Δὲν ἤξεραν πὼς ἕνας δεύτερος τύραννος θὰ καθόταν στὸ σβέρκο τους. Ἂς εἶναι. Δὲν ἀρνούμαστε πὼς στόλισαν τὴ Ρόδο μὲ κτίρια, δρόμους καὶ πάρκα, ποὺ τῆς δίνουν εὐρωπαϊκὴ ὄψη. Μὰ τί τὰ θὲς τὰ στολίδια, ὅταν πνίγεται ἡ ἀνάσα σου ἀπὸ τὴ σκλαβιά! Ἡ Ρόδος εἶχε ἀλλάξει ἁπλῶς ἁλυσσίδες ποὺ οἱ Ἰταλοί, γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, τὶς εἶχαν ἐπιχρυσώσει. Εὐτυχῶς μὲ τὴν ἐνσωμάτωση τοῦ 1945 ἡ νύμφη τοῦ ἥλιου ὀρθώθηκε πάλι ὁλόλαμπρη μὲ τὰ χέρια λυτὰ καὶ ντυμένη τὴ Γαλανόλευκη, στοὺς αἰθέρες.

Μείναμε λίγη ὥρα βουβοὶ ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Μέσα ἀπ' τοὺς ὁρίζοντες, τ' ὅραμα τῆς πεντάμορφης νύμφης ἀναδευόταν στὴ φαντασία μας, μὰ καὶ τὰ μάτια μας χαίρονταν πιὰ τὸ ὡραῖο νησί. Μπαίναμε στὸ λιμάνι τῆς Ρόδου, τῆς νύμφης τοῦ ἥλιου.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

◊◊

Ἕνα καλὸ μάθημα

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 342)
θὰ βοηθήσουμε τὸ φίλο μας τὸ Γιάννη μὲ ὅλη μας τὴν καρδιά. Ὅλα τὰ μεγαλεῖα τοῦ κόσμου δὲν ἀξίζουν ὅσο ἀξίζει ἕνας καλὸς φίλος. Θἄρθης μαζί μου στὸ χωριό. Θὰ σὲ μάθω τὴ δουλειά μου. Δὲν εἶναι δύσκολη καθόλου καὶ θὰ παίρνης τὸ μερίδιό σου. Θὰ ζοῦμε εὐτυχισμένοι στὸ μέρος ποὺ γεννηθήκαμε.

Ὁ Γιάννης, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, αἰσθανόταν λύπη, χαρὰ καὶ ντροπὴ καὶ ἔλεγε ἀπὸ μέσα του. «Ὅλοι οἱ φίλοι μου οἱ πλούσιοι καὶ εὐγενεῖς μ' ἐγκατέλειψαν. Μόνο ὁ Σωτήρης ποὺ περιφρονοῦσα καὶ δὲν καταδεχόμουν, φάνηκε πρόθυμος νὰ μὲ βοηθήση. Τί μάθημα ἦταν αὐτὸ γιὰ μένα.

Ὁ Γιάννης βρισκόταν σὲ ἀμηχανία καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη. Νὰ φύγη; Ποῦ θ' ἄφηνε τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα του;

— Θὰ φροντίσω καὶ γιὰ τὴ μητέρα καὶ γιὰ τὸν πατέρα σου. Θὰ τὸν βγάλωμε ἀπ' τὴ φυλακὴ καὶ θ' ἀναλάβω ἐγὼ ὅλα τὰ χρέη τους, τοῦ εἶπε ὁ Σωτήρης.

Πραγματικὰ φρόντισε κι' ἔβγαλε σὲ λίγες μέρες τὸν πατέρα τοῦ Γιάννη ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ γύρισαν ὅλοι πίσω στὸ χωριό. Οἱ γονεῖς τοῦ Γιάννη ξανάπιασαν τὴ δουλειά τους καὶ ὁ Γιάννης καὶ ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του ἔμαθαν ὅτι ἡ πραγματικὴ εὐτυχία δὲν βρίσκεται στὴν ἐπίδειξη καὶ στὴ ματαιδοξία, ἀλλὰ στὴν ἐργασία καὶ τὴ μόρφωση.

Π. Θ. Κ.
(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

◊◊

Γεωργικὴ στήλη

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 356)
Τὸ πρῶτο μόλις τὰ λαχανικὰ ἀποκτήσουν μπόϊ 30 - 40 πόντους κι' ἔχουν μερικὰ φῦλλα.

Ἂν βρέχη καὶ ὑπάρχει ὑγρασία καὶ νοτιᾶδες τότε πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ ράντισμα ὕστερα ἀπὸ 6 - 10 μέρες. (Κανονικὰ γίνεται ὕστερα ἀπὸ 15 -.20 μέρες).

Τὸ τρίτο ράντισμα γίνεται ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὅταν δένουν καρπὸ τὰ φυτά.

Στὰ λαχανικὰ χρησιμοποιοῦμε συνήθως ποσότητα 1 - 1½% μὲ νερό.

Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' Αντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστή, τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε σχηματίζουν γνωστοτάτη ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα.

1) . — . — . —
2) — . — . —
3) . — — .
4) — . — — .
5) — . — — . .
6) . — — . — . .
7) . — — — . —
8) — — . — — . — — . —
9) . — — .
10) — . — — . — . —

1) Ὁ ποιητὴς τῶν αἰώνων. 2) Πόλη τῆς Στερεᾶς. 3) Ἔνδοξο νησί. 4) Ἐκεῖ διαμένουν ἐκεῖνοι ποὺ κρατοῦν σὲ ἀναστάτωση ὁλόκληρον τὸν Κόσμο. 5) Πόλη τῆς Πελοποννήσου. 6) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. 7) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 8) Γνωστότατος ποιητής 9) Βουνὸ τῆς Θεσσαλίας. 10) Μεγάλος σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος.

Ἀπ. Παπουτσῆς
Ληξοῦρι Κεφαλληνίας

2) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

5								5
	5						5	
		5				5		
			5		5			
				5				
			5		5			
		5				5		
	5						5	
5								5

Νὰ συμπληρωθοῦν τὰ κενὰ τετράγωνα μὲ ἀριθμοὺς ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 9, οὕτως ὥστε τὸ ἄθροισμα ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ εἶναι 43.

Χριστιανικὴ Φλόγα

3) ΓΩΝΙΑ

```
        +  *  *  *  *
     *  +  *  *  *
  *  *  +  *  *
*  *  *  +  *
  *  *  +  *  *
     *  +  *  *  *
        +  *  *  *  *
```

Μόνον ὁριζόντια: 1) Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 2) Προφήτης. 3) Θεατρικὸ εἶδος. 4) Χώρα τῶν Ἰνδιῶν. 5) Γυιὸς τοῦ Μιλτιάδου. 6) Βιβλικὸ πρόσωπο (θηλ.). 7) Ἀσιατικὴ χώρα. Οἱ σταυροὶ κάθετα: Ἕλληνας ποιητής.

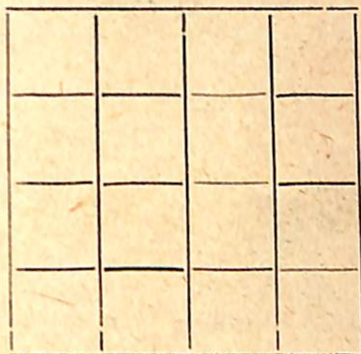
Δ. Μαρκόπουλος, Μεσσήνη

4) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ἕνας θεὸς ἀρχαῖος
μὲ λιμανάκι ἑνώθηκε
καὶ πόλις τῆς Ἀσίας
ἀμέσως φανερώθηκε.

Ἰωάν. Βασταρδῆς, Βόλος

5) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα οἱ ἀριθμοί: 2, 3, 4, 5 ὥστε τὸ ἄθροισμα ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια, νὰ εἶναι 14. Καθένας ἀπὸ τοὺς παραπάνω ἀριθμοὺς θὰ περιέχεται μιὰ φορὰ στὴ κάθε στήλη.

Στ. Τσιάκας
καὶ Δ. Κουτσομῆτρος, Λαμία

6) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Μ	Α					
2		Μ	Α				
3			Μ	Α			
4				Μ	Α		
5					Μ	Α	
6						Μ	Α

1) Κάτοικος ἑλληνικῆς χώρας. 2) Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 3) Κούρασις, κόπωσις. 4) Ἱστορικὸ γεφύρι. 5) Ἕλληνας ποιητής. 6) Εἶναι τὸ χαστοῦκι.

Δημ. Χαριτάτος, Αἴγιον

7) ΑΙΝΙΓΜΑ

Γύρω - γύρω θάλασσα
καὶ μέσ' τὴ μέση φίδι,
τὸ φίδι τρώει τὴ θάλασσα
κι' ἡ θάλασσα τὸ φίδι.
Τί εἶναι;

Νικ. Παναγιωτόπουλος

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ 85

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2													
3													
4				■						■			
5					■				■				
6						■		■					
7													
8						■		■					
9					■				■				
10				■						■			
11													
12													
13													

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πρόθεσις. — Δὲν τοῦ λείπει τίποτε. 2) Λέγεται καὶ πῶμα. — Σήκωσε. 3) Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. — Αὐτὸς κατορθώνει τὰ πάντα. 4) Πρόθεσις. — Ἔτσι λέγεται μεταφορικῶς τὸ ξεκούρασμα — Νοημονέστατον ζῶον. 5) Εἰδικὰ ροῦχα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ φορέση ὁ καθένας. — Καὶ ἄλλη πρόθεσις. — Χρονικὸς σύνδεσμος. 6) Τελικὸς σύνδεσμος. — Καθόλου. 7) Ἡ λύρα ἦταν τὸ σύμβολό του. 8) Τὸ κρατοῦν στοὺς ψάλτες. — Ἀνάποδη νότα. 9) Δέματα. — Γαλλικὸν ἀνδρικὸν ὄνομα. — Τὸ καλοκαῖρι τρώγονται φρέσκα καὶ τὸν χειμῶνα ξηρά. 10) Συμπεραίνει. — Ἐνθουσιάζει τοὺς πότας.— Χρονικὸν ἐπίρρημα. 11) Εἶδος μουσικῆς συνθέσεως. — Συγχρόνως. 12) Ὁ μουσικὸς φθόγγος. — Δὲν λείπει ἀπ' τὴν ταραγμένη θάλασσα. 13) Βιβλικὸ ὄρος. — Ἐκεῖ ἔγινε ἕνα θαῦμα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν.

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
Λευκίμμη Κερκύρας

8) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε, σχηματίζεται τὸ ὄνομα γνωστοῦ Ἕλληνα ποιητῆ.

1) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. 2) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος. 3) Ὡραῖο νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 4) Γυναικεῖον ὄνομα. 5) Πόλις τῆς Γαλλίας. 6) Μεγάλος τέτοιος ἦταν ὁ Ἡρακλῆς. 7) Διακριτικὸ γνώρισμα.

Γεώργ. Κ. Σαουλίδης

9) Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Παπαδοπούλου ἔχουν 7 κορίτσια καὶ κάθε κορίτσι ἔχει ἕναν ἀδελφό. Πόσα εἶναι τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῆς;

Ἁγησ. Παπαοικονόμου
Σουφλὶ

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 84ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΔΙΠΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΕΝΝΑ, 2) ΑΘΗΝΑ. ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΣΟΥΠΑ, 2) ΑΡΙΩΝ.

2) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ γράμμα Ω.

3) ΑΣΤΕΡΙ

```
Μ        Κ        Σ
    Α    Α    Ι
       Ρ Ν Μ
Π  Α  Λ  Α  Μ  Α  Σ
       Λ Ρ Θ
    Α    Η    Ω
Σ        Σ        Ν
```

4) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) ΕΛΛΗΝΕΣ, 2) ΒΕΛΟΝΕΣ, 3) ΑΓΕΛΑΔΑ, 4) ΒΑΡΕΛΙΑ, 5) ΠΕΝΤΕΛΗ, 6) ΠΑΣΤΕΛΙ, 7) ΚΑΝΕΛΛΑ, 8) ΤΡΕΛΛΟΣ 9) ΒΕΛΓΙΟΝ, 10) ΕΛΕΓΧΟΣ.

5) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, 2) Ἄθλιοι, 3) Θλάσις, 4) Μάϊος, 5) Μῖσος,, 6) Τσίτα, 7) Ἄθλιοι, 8) Ἧττα, 9) Ἀσία, 10) Σός.

6) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΝΕΛΛΑ — ΦΑΝΕΛΛΑ.

7) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

```
Ρ  Ι  Λ  Ο  Σ
Ο  Τ  Τ  Α  Β  Α
Δ  Α  Υ  Κ  Ο  Σ
Ι  Λ  Α  Ρ  Α
Ο  Ι  Κ  Ο  Σ
Σ  Α  Χ  Α  Ρ  Α
```

8) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Εἶναι ὁ ἀριθμὸς 2. (2+2=4 καὶ 2Χ2=4).

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΠΟΜΠΗ—ΙΟΣ = ΠΟΜΠΗ·Ι·ΟΣ.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 84

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΑΝΑΓΙΑ, 2) ΠΑΝ — ΝΙΣ, 3) ΙΣΑ — ΡΩ — ΑΡΓΙΑ — ΕΝ, 4) ΙΔ, 6) ΕΟΝ — ΩΡΑ, 5) ΓΑ — ΕΚ, ΙΝΑΤΙ — ΑΔΙΚΑ, 7) ΠΙ — ΑΠΟ, 9) ΣΑ 8) ΙΝΩ — ΤΟΝ — ΑΣ, 10) ΣΟ·Ι· — — ΔΟΛΟΣ — ΚΩΣ, 11) ΙΣΠΑΝΙΑ. ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΡΙΝΙΤΙΣ 2) ΠΩΣ — ΝΑΣ, 3) ΠΑ — ΑΓΑΠΩ — ΟΙ, 4) ΑΝΑ — ΑΤΙ — ΔΙΣ, 5) ΡΕ — ΤΟ, 6) ΑΛΓΟΣ — ΠΟΛΚΑ, 7) ΝΙ — ΝΟ, 8) ΙΝΑ — ΙΔΕ — ΣΚΙ, 9) ΑΙ — ΩΔΙΚΑ — ΩΑ, 10) ΣΕΡ — ΠΑΣ, 11) ΝΑΥΑΓΟΣ.

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

